

Huhtikuun osavuosisikatsaus 2019

TUUSULA

Elämisen
taidetta

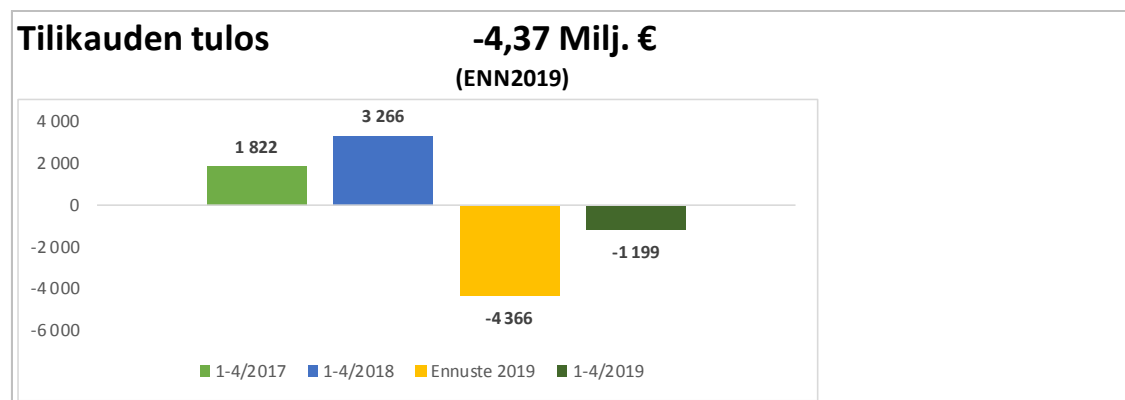

Osavuositiedot 1/2019

	Sivu
1. Toimialuekatsaus	2
Yleisjohto- ja hallinnon tuki	2
Yhteiset palvelut	2
Sivistys	3
Kasvu ja Ympäristö	4
2. Toimintaympäristö	7
3. Henkilöstö	8
4. Talouden toteutuminen	8
5. Ennuste vuositasona	10
6. Määrärahamuutokset	10
Määrärahamuutosesitys	13
Tuloslaskelma	15
Toimintakate	16
Toimintatuotot palvelualueittain	17
Toimintakulut palvelualueittain	18
Investoinnit	20
Rahoituslaskelma	25
Verorahoitus	25
Toimintaympäristö, mittarit ja indikaattorit	27
7. Tavoiteseuranta	30
Kuntastrategian tavoitteiden toteutuminen	30
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	55
8. Tytäryhtiöt	
Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy	60
Kiint. Oy Tuusulan Lahelankankaan toimitalo	62
Kiinteistö Oy Tuusulan vanha kunnantalo	63
Kiinteistö Oy Hyrylän Ostoskeskus	63
Kiinteistö Oy Riihikallion lähipalvelukeskus	64
Tuusulan Tenniskeskus Oy	64
Tuusulan Jäähalli Oy	65
Kellokosken Jäähalli Oy	65
Tuusulan Tekonurmi Oy	65
Tuusulan Kansanopiston Oy	66
Kiinteistö Oy Riihikallion päiväkotikeskus	66
Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan paloasema	67
LIITTEET	
Vesihuoltoliikelaitos	69
Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymä	73
Seudulliset palveluyksiköt	
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	78
Maaseututoimi	80
Holhoustoimen edunvalvontapalvelut	81

Yhteenveto taloudesta I/2019

Tilikauden 2019 tuloksen ennakoidaan painuvan 4,4 milj. euroa alijäämäiseksi.

Vuoden 2018 ja 2017 taloustiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisen siirryttyä vuoden alusta pois kunnan omasta toiminnasta palveluiden ostoksi Keusote

kuntayhtymältä, vaikuttaa se tuottojen- ja kulujen vertailukelpoisuuteen edelliseen vuoteen nähden. Vuoden 2019 alussa kunnan uusi organisaatio astui voimaan; kunta on organisoitu yhteen toimialaan eli Kuntatoimialaan ja kolmeen toimialueeseen. Lisäksi toimialueiden välistä työnjakoa on muutettu. Näin ollen myös kunnan toimialueiden 2019 ja 2018 luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään.

Tunnuslukuja	1-4/2019	Enn. 2019
Verorahoitus, milj. eur	73 262	212 232
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2 406	8 180
Toimintakatteen kasvu %	35,32 %	104,76 %
Toimintamenojen kasvu % TP 2018	26,97 %	81,19 %
Vuosikate, milj. eur	3 998	10 966
Vuosikate % poistoista	77,15 %	71,52 %
Lainat, milj. eur	107 200	125 702
Lainat, eur/asukas	2780	3198
Investoinnit, milj. eur	9 386	49 929

Luvuissa mukana Vesihuoltoliikelaitos. Vertailukelpoisuuden vuoksi toimintamenojen kasvu % TP 2018 ei sisällä v.2018 menoissa Keusote kuntayhtymän kuittauslaskutukseen liittyvää 62,143 Meur kir-

jausta. Ym. taulukon investointimäärä ei sisällä investointeihin kirjattua n. 3,4 Meur Tukukin vuokra-asuntorahastoon liittyvää purkukirjausta ja sijoitusta vapaan pääoman rahastoon.

Osavuosisikatsaus I/2019

Tammi-huhtikuu

1. Toimialuekatsaus

Yleishallinto- ja johdon tuki

Kunnan johtamisen rakenteet ja organisaatio uudistettiin 1.1.2019 lukien. Keskeisiä tavoitteita oli tiivistää kunnan strategiaan perustuvaa toiminnan ja talouden johtamista mm. siirtymällä yhden toimialan malliin ja keskittämällä tukipalveluita. Alkuvuonna on jatkettu kunnan johtamisjärjestelmän kehittämistä mm. johtamisen foorumeiden määrittelyllä sekä kehittämisen johtamisen toimintamallia valmistelemalla.

Vuoden 2019 alkaen kunnan palvelutoiminnan järjestämisessä toteutettiin olennainen muutos, kun sosiaali ja terveystalouden tuottaminen siirtyi Keski-Uudenmaan sote – kuntayhtymälle. Muutoksessa kunnan sosiaali- ja terveystalouden henkilöstö, noin 530 henkilöä, siirtyy liikkeen luovutuksella kuntayhtymän palvelukseen. Siirtymä onnistui kunnan näkökulmasta hyvin.

Kuntastrategian onnistunutta toteuttamista varmistettiin alkuvuodesta arvioimalla kunnan johtoryhmän toimesta vuositavoitteiden hyvän toteuttamisen riskejä ja määrittelemällä lisätoimenpiteitä. Vuositavoitteiden toteutuminen on edennyt suunnitellusti.

Alkuvuonna laadittiin erilliset edunvalvontakortit keskeisille kunnan edunvalvonnan kohteille. Edunvalvontakortit sisältävät mm. edunvalvonnan tavoitteet, toimenpiteet ja vastuut.

Luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijaorganisaation rooleja ja yhteistyötä kehitettiin itsearviointin perusteella.

Toimialueen vastuulle on valmisteltu kuntatasoisen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn johtaminen ja valmistelutehtävät. Työ on käynnistynyt suunnitellusti Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan ohjaamana hyvinvointikertomuksen laadinnalla ja hyvinvointisuunnitelman valmistelulla. Kunnan sisäinen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä on työskennellyt aktiivisesti.

Keski-Uudenmaan sote järjestämiskuntayhtymän tilannekatsaus löytyy osavuosisikatsauksen liitteistä.

Yhteiset palvelut

Yhteiset palvelut toimialueen toiminta käynnistyi vuoden vaihteessa. Yhteiset palvelut koostuvat neljästä palvelualueesta: Talouden ohjaus, Hallintopalvelut, Asiakas- ja henkilöstöpalvelut sekä Kehittäminen ja tietohallinto. Uuden toimialueen tavoitteena on tuottaa parempaa palvelua niin kuntalaisille kuin kunnan sisäisille asiakkaille. Toiminnan laatua ja tehokkuutta parannetaan keskittämällä tukipalveluita sekä uudistamalla palveluprosesseja. Keskeisenä muutostavoitteena on palveluiden kehittämisen vastuiden selkeyttäminen, kuntatasoisen kehittämismallin luominen sekä kehittämistyön tuloksellisuuden parantaminen.

Yhteisten palveluiden toiminta lähti liikkeelle suunnitellusti. Toimialue ja palvelualueet järjestäytyvät uusien organisaatio- ja johtamisrakenteiden mukaisesti. Osassa yksiköitä tehtävät ja esimiesvastuut säilyivät entisellään. Tekemisessä ja arjen työssä on pyritty avoimemman ja kehitysmuotoisemman toimintakulttuurin edistämiseen. Alkuvuoden aikana työn kuormitus oli useassa yksikössä korkealla tasolla mm. Keski-Uudenmaan soten irrottautumisen toimeenpanoon liittyvien tehtävien vuoksi.

Sivistys

Palveluverkko

Sivistyksen toimialueella on vuoden 2019 ensimmäinen neljänneksen aikana keskitetty palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen yhdessä Tuusulan Tilapalveluiden ja kaavoituksen kanssa. Saimme hyväksytyksi Martta Wendelin -päiväkodin hankesuunnitelman, Kirkonkylän ja Riihikallion kampuksien strategiset kehittämissuunnitelmat sekä Haloseniemen kehittämissuunnitelman. Käynnissä vuoden alusta ovat olleet Monio, lukio ja kulttuuritalon, elinkaarimalli-neuvottelut. Urheilu-keskuksen kehittämisestä on laadittu selvitys yhteistyössä FCG:n kanssa.

Toimialueella on valmisteltu palvelumuotoilun keinoin varhaiskasvatuksen ja koulurakentamisen Oppiva Tuusula -käsikirjaa. Työssä on ollut mukana esimiehiä, opetushenkilöstöä, oppilaita ja huoltajia. Väistötilahankinnat valmistettiin Riihikallion ja Ruotsinkylän kouluihin. Jokelan koulukeskuksen kehittämissuunnitelma on käynnistetty sekä Jokelan monitoimitalon perusparannus, johon liittyy toiminnallisia parannuksia kirjaston tiloihin ja Jokela-saliin. Pääkirjaston peli- ja satuhuone saatiin valmiiksi. Kalliomaan ALVA-opetuksen pilotti on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) toiminnan muutosten vuoksi Kalliomaan koulun tilat

siirtyvät syksyllä 2019 Ohkolan tiloista Kellokosken sairaalan alueelle ja alkuvuoden aikana on käyty neuvotteluja ja tehty suunnitelmia uusien tilojen saamiseksi. ALVA-konsultation piirissä on ollut yli 100 oppilasta.

Hankkeet

Tuusula koordinoi Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien yhteistä #uuttakoulua -hanketta. Isoimpina tavoitteina hankkeessa on johtamisen kehittäminen, yhteisöllisen hyvinvointityön kehittäminen ja toimintakulttuurin muutos. #uuttakoulu -hanke käynnistyi sekä projektipäällikön että projektikoordinaattorin rekrytoinneilla ja ensimmäinen kick-off pidettiin 5.4.2019.

Sivistystoimissa tehtiin useita valtionerityisavus-tushakemuksia Opetushallitukseen. Osa rahoitus-päätöksistä tuli 12.4.2019. Hakemukset koskevat lukion, peruskoulun ja varhaiskasvatuksen kehittämistä. Saimme rahoitusta seuraaviin kohteisiin

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseen, 68 320 euroa
- Valtionavustukset kaksikielisen opetuksen laajentamiseen, Kieli-Kievari, 25 000 euroa
- Valtionavustus kielten tutoropettajatoiminnan kehittämiseen, 10 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulun kerhotoiminnan tukemiseen, 30 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin esi- ja perusopetuksessa, 186 250 euroa
- Valtion erityisavustus lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen, 72 252 euroa
- Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistyminen, kansainvälistymisen kehittämishankkeet, Globaalikasvatuksen poluista tienviitoiksi, 10 000 euroa
- KuumaTVT-verkosto alueellisen tutortoiminnan kehittäjänä, 209 000 euroa (yhteinen hanke, vetäjänä Nurmijärvi)

Koulunuorisotyön malli on valmistettu ja otetaan käyttöön syksyllä 2019. Koulujen ruokailuryhmät ovat käynnistyneet kaikissa kouluyksiköissä. Palvelusopimukset päivitettiin ruokailupalveluiden kanssa.

Toimialueella on edistetty uuden perhekeskus-mallin kehittämistä, osallistuvan budjetoinnin toteuttamista, HYTE-työn kehittämistä sekä Thinking portfolio -kehittämissalkun käyttöönottoa.

Sisäilmatyö on keskeisessä roolissa varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen terveellisten ja turvallisten oppimisympäristöjen järjestämisestä. Jatkettiin kehittämistyötä kehittämissuunnitelmassa sekä Sata-kunta- ja Ratkaistaan yhdessä -hankkeissa, kohdekohtaista sisäilmatyötä tehtiin 8 kohteessa sekä vahvistettiin viestintää avaamalla uudet verkkosivut.

Kulttuuri- ja museopalveluiden sekä vapaa-aikapalveluiden henkilökuntaa siirtyi Tuuskodon tiloihin vuoden kevään aikana. Halosenniemen kehittämissuunnitelma on hyväksytty. Skidiviikot järjestettiin maaliskuussa. Kulttuuritöissä on valmistauduttu elokuussa pidettävään Kotiseutu-päiviin ja aloitettu suunnittelu asuntomessuja varten.

Sivistystoimissa on käynnistetty kunnan kansainvälistymissuunnitelman laadinta.

Henkilöstöasiat

Järjestelyvaraeränevottelu käytiin laajasti alku-vuoden aikana sekä kunnallisen virkaehtosopimuksen että opetusalan virkaehtosopimusten osalta. Suurimpina kohderyhminä olivat koulun kehittämiseen ja erityiseen tukeen ohjata määrärahat, ruokapalveluiden henkilökunta, koulunkäynnin ohjaajat, koulusihteerit, varhaiskasvatukseen henkilökunta ja kirjaston työntekijöitä.

Tuusulan ruokapalvelut siirtyivät sivistyksen toimialalle vuoden 2019 alusta lukien ja perheohjaajat ovat osa Kasvun ja Oppimisen tuen yksikköä. Parhailaan haemme hankerahalla

varhaiskasvatukseen yhtä perheohjaaja. Rekrytoimme myös taidepedagogeja, joiden tehtävänä on toimia varhaiskasvatuspalveluissa uutena tuen muotona. Uudet vakanssit oppilaanohjaukseen ja yläkoulun erityiseen tukeen ovat olleet haettavina ja valitut henkilöt aloittavat työskentelyn lukuvuoden 2019-2020 alusta.

Osaamisen kehittäminen

Niiden koulujen johtoryhmille on käynnistetty vuoden alusta johtoryhmävalmennus, joita suurimmat palveluverkon muutokset koskettavat. Teams-järjestelmästä toteutettiin pilotit palveluverkon ohjausryhmälle ja rehtoreille. Koulutusta on järjestetty hallinnolle ja lautakunnalle.

Kasvu ja ympäristö

Seurantakaudella tontteja luovutettiin yhteensä 19 kpl (AO 16 kpl, A 2 kpl ja YL 1 kpl). Maanmyyntituloja kertyi seurantakaudella noin 3,4 M€. Asuntomessutonttien luovutus kävi vilkkaana ja viimeiset luovutus päätökset saataneen tehtyä kesään mennessä. Yritystontteja ei seurantakaudella luovutettu. Naapurikuntien tapaan tontin hankkiminen vuokraamalla näyttää olevan ostamista houkuttelevampaa yhä enenevässä määrin.

Tuusulan yleiskaava 2040 valmisteltiin ehdotusvaiheeseen ja nähtäville. Kehä IV:n alueen asemakaavoitus käynnistyi osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla (OAS). Arkkitehtuuripolitiikan (Apoli) kaupunkiseminaari järjestettiin ja Tuusulan ulkotilaohjeen aluekortit hyväksyttiin kuntakehityslautakunnassa. Tuusulan palveluverkkosuunnitelmaan liittyvistä kaavoista käsiteltiin kuntakehityslautakunnassa Pellavamäentien kaavaluonnos (Riihikallion koulu) sekä Kirkonkylän koulukampuksen ja Päiväkotin

Martta Wendelinin kaavaehdotukset. Yritystonttivarannon kasvattaminen astui askeleen eteenpäin Rykmentinpuiston työpaikka-alueen kaavaluonnoksen käsittelyn myötä.

Elinvoiman, asumisen ja kehittämisen palvelu-alueella osallistuttiin työpaikka-alueiden tarjonnan kehittämiseen, lentokenttäyhteistyön kokouksiin, ja toimittiin aktiivisesti KUUMA:n kilpailukykyjohtoryhmässä varapuheenjohtajana sekä markkinointityöryhmän jäsenenä. Tulemme osallistumaan ExpoReal messuille 10/2019 yhdessä KUUMA:n kanssa. Työpaikkaomavaraisuus on laskenut loivasti v.2015 78,9%:sta v.2016 78,4%:iin. Osallistuttiin aktiivisesti KEUKE:n toiminnan kehittämiseen hallitustyöskentelyn kautta. KEUKE järjestää yrityksille neuvontapalveluja sekä noin 15 seminaaria vuosittain. Vuodesta 2017 alkaen on myyty 9 yritystonttia. Yritystontteja on tarjolla pääasiassa Jokelassa (29) ja Kellokoskella (10). Kysytyimmässä Etelä-Tuusulassa on tarjolla vain kaksi kaupan tonttia.

Hyrylän keskustan yleissuunnitelma valmistettiin hyväksyttäväksi, ja päätettiin, että ensin ratkaistaan keskustaan tavoitellun liikekeskuksen ja kunnantalon toimintojen sijainti. Tämän jälkeen voidaan yleissuunnitelma viimeistellä ja hyväksyä. Asemakaavoitus on pysähtynyt lukuun ottamatta Suutarintien kaavaa, johon kohdistuva valitus on käsittelyssä Helsingin hallinto-oikeudessa. "YIT:n alue" ei etene ennen kuin kunnantalon paikka on varmasti tiedossa. Rakennussuunnittelua ei ole vielä aloitettu. Lisäksi OP:n talo aiottiin purkaa, mutta pienosakkaat ottivat aikalisän ja haluavat selvittää mitä heidän osakkeistaan saisi markkinoilla. Uudiskaavoitusta varten allekirjoitettiin kaavoituksen käynnistämissopimus. Myös SRK:n tonttia koskien on allekirjoitettu kaavoituksen käynnistämissopimus. SRK:n ja OP:n

tontin talosuunnittelu aloitettiin, mutta keskeytetty toistaiseksi OP:n tontin osalta.

Focus-alueen osalta kunta hankki omistukseensa 18,13 ha suuruisen määräälan sekä tehnyt esisopimuksen 10,2 ha suuruisen määräälan hankkimiseksi. Kahden kiinteistön osalta käynnistettiin lunastusmenettely niiden hankkimiseksi kunnan omistukseen.

Rykmentinpuisto III alueen asemakaavoitus eteni luonnosvaiheeseen. Isokarhunkierron ja Kirkonmäen asemakaavat hyväksyttiin ja ne ovat saneet lainvoiman. Hökilän asemakaavan valmistelua jatkettiin yhdessä Senaatti kiinteistöjen kanssa. Rykmentinpuiston keskuksen ja Monion katujen rakennussuunnitelmia päivitettiin. Varuskunnanaukion suunnittelutavasta käytiin keskustelua ja aloitettiin Rykmentinpuiston III:n katujen yleissuunnittelu. Kunnallistekniikan rakentaminen on meneillään Puustellinmetsän, Rykmentinpuiston keskuksen ja Monion alueilla.

Taiteen ohjausryhmän toiminta oli vilkasta ja se päätti kolmen, tällä hetkellä tekeillä olevan, taideteoksen hankinnasta. Aurinkoaita-pilotin eteenpäin vieminen keskeytettiin hallituksen päätöksen mukaisesti.

Asuntomessuprojekti eteni suunnitellusti. Laaturyhmä hyväksyi asuntomessualueelle 35 hanketta. Messukohteiden suunnittelu eteni tontinvarauksista rakennuslupavaiheeseen. 11 hankkeelle on myönnetty rakennuslupa ja neljän messukohteen rakentaminen on alkanut.

Messuaikaisten toimintojen ja rakenteiden sekä pysäköintialueiden suunnittelu on käynnissä. Osuuskunta Suomen Asuntomessujen ja Tuusulan kunnan välinen yhteistoimintasopimus allekirjoitetaan toukokuussa.

Seurantakaudella allekirjoitettiin asemakaavoituksen käynnistämissopimuksia 1 kpl Högberginhaara 10 asemakaava-alueelta ja 1 kpl Kivi-kiilan asemakaava-alueelta. Maankäyttö sopimuksia allekirjoitettiin ja hyväksyttiin 2 kpl Jätintien asemakaava-alueelta ja 1 kpl Högberginhaara 10 asemakaava-alueelta. Häriskiven asemakaava-alueelta allekirjoitettiin 3 kpl maankäyttö sopimuksia ja Sulan alueelta 1 kpl.

Maankäyttö sopimuskorvauksia maksettiin rahana kunnalle seurantakaudella noin 262 000 € ja tulouttaa voidaan tältä ajanjaksoilta maana sekä rahana yht 0,5 M€. Raaka-maata siirtyi seurantakaudella kunnan omistukseen noin 45 ha. Maankäytössä valmisteltiin myös lunastusluvan hakemista Focus-alueelle ja esitettiin etuoston käyttämistä Rajalinna III-alueelle.

Seurantakaudella kilpailutettiin kiinteistövälittäjiä ja tarjousten perusteella voitiin valita kaksi toimijaa ja antaa toimeksianto viidestä tontista Peltokaaren alueelta kummallekin markkinoitavaksi ja luovutettavaksi. Tarkasteluajanjaksoilla asetettiin myös metsästysvuokrausalueet hakuun metsästysseuroille ja tiedotettiin tiekuntia yksityistielain uudistuksesta sekä ohjattiin usean tiekunnan järjestäytymistä.

CityPlanner 3D-kaupunkimallia uudistettiin. Mallin laajentamiseksi tehtiin kuntien yhteishankinta uuden ilmakuva- ja pistepilviaineiston saamiseksi.

Facta kuntarekisterin Osoiterekisteriosa otettiin käyttöön maaliskuussa 2019.

Tuusulan osoitteet, rakennukset ja rakennusluvut sekä kantakarttarasteri ja muita rasterimuotoisia kartta-aineistoja liitettiin KuntaTieto-Palveluun.

Jokelan alueen pohjakartan stereokartoitustyö käynnistettiin seurantakaudella.

Rakennusvalvonnan nykyisen arkiston sähköistämistä jatkettiin. Kuluvan vuoden aikana on tarkoitus digitoida loput lähiarkiston luvat sekä pääarkistosta vähintään yhden vuoden luvat.

Kuluvan vuoden aikana on tarkoitus avata lupapiste verkkokauppa digitoidun aineiston myymiseksi. Tähän liittyvä sisäinen prosessi on kuvattu, henkilöresurssien määrittäminen on parhaillaan selvitetävänä. Sopimusluonnokset kaupan avaamiseksi on saatu.

Kunnallistekniikan suunnittelussa pääpaino oli Rykmentinpuiston asemakaava-alueiden (3 kpl) ja Lahelanpelto II -alueen suunnittelussa ja rakentamisen aikaisessa suunnitelmien muutostöissä. Ison työpanoksen on vienyt asuntomessujen aikaisen infran suunnittelu sekä liitoslupalausunnat messualueen rakennuskohteisiin. Rakentamissuunnittelun lisäksi kunnallistekniikan suunnittelu avusti kunta-suunnittelua Sulan, Focusen, Urheilukeskukseen, Hyrylän keskustan, Rykmentinpuisto III:n ja Pähkinämäentien kaavasunnittelussa. Yhteensä suunnittelutyön alla on 26 kohdetta/aluetta. Kiivas kaavoitus, suunnittelu ja rakentaminen työllisti mittaus- ja pohjatutkimusyksikköä runsaasti.

Kunnallistekniikan rakentamisyksikön merkittävimpiä käynnissä olevia investointikohteita ovat Puustellinmetsä ja alueelle johtavat kadut Monion ja Rykmentinpuiston keskustan kaava-alueilta. Lisäksi rakennettiin kunnallistekniikkaa Lahelanpelto II:n alueelle. Suurin yksittäinen käynnissä oleva työmaa on Koskenmäen-Vaunukankaan liittymien saneeraus. Alkamaassa olevia kohteita ovat Lahelanpelto II:n kunnallistekniikan 2. vaihe, Urheilupuiston P-alue, Riihikallion kiertoliittymä sekä vuoden 2019 päällystystyöt.

Poikkeuksellinen talvi aiheutti keskimääräiseen talveen verrattuna kaksinkertaisen määrän työlähtöjä sekä lumenajotarvetta, mikä aiheutti talvityökustannusten merkittävää nousua. Edelliseen vuoteen verrattuna talvityökustannukset olivat noin 350 000 euroa suuremmat. Kunnossapitoyksikkö kilpailutti Jokelan alueurakan vuosille 2019–2023 ja katuvalaistuksen kunnossapitopalvelut vuosille 2019–2022. Kellokosken talvitöiden urakan kilpailutus on käynnistymässä. Katuvalojen saneerausurakka on markkinaoikeuden käsittelyssä. Katurekisteri on otettu koekäyttöön ja sitä kehitetään edelleen.

Viheralueet kilpailutti kaksi kunnossapitoaluetta Etelä-Tuusulassa ja raivasi puistometsiä pääteiden varresta. Puustellinmetsän puiston esirakentaminen saatiin päätökseen ja kohteen loppurakentaminen messualueen osalta kilpailutettiin. Fjällbon puistossa avattiin järvinäkymiä puistosuunnitelman mukaisesti. Fjällbon puiston laiturirakennelmasta järjestettiin yhteistyössä kaavoituksen kanssa arkkitehtikilpailu kutsukilpailuna. Roinilaan rakennettiin koirapuisto ja Riihikallion koirapuiston rakentamisen on alkamassa. Suunnittelukohteista merkittävimmät ovat Kaukjärvenpuisto, esteetön pitkospuureitistö Tuusulanjärven eteläosaan ja Jokilaaksonpuisto. Lautakunnassa hyväksyttiin kaksi puistosuunnitelmaa Lahelanpelto II:n asemakaava-alueelle.

HSL-yhteistoiminnan kehittäminen työllisti voimakkaasti joukkoliikennesyksikköä mm. Hyrylän HSL-infopisteen, lippujenmyynnin, linjasto- ja aikataulusuunnittelun sekä pysäkkiinfraan liittyvän valmistelutyön muodossa. Sampo -liikenteen liikennöitsijä vaihtui uuden hankinnan myötä palvelun viimeiseksi 8 kuukauden liikennöintikaudeksi vuoden 2019 alusta. Samalla palvelun virallinen nimi muut-

tui HSL-kutsulinja 979:ksi. Pysäköinninvalvonnan aloituksen valmistelu on edelleen käynnissä.

Tilapalveluissa valmistui palveluverkkosuunnitelma yhteistyössä Sivistyksen kanssa. Tämä mahdollistaa myös keskipitkän ja pitkän aikavälin investointiohjelman. Kirkonkylän koululla on väistötilat. Kellokosken koulukeskus ja lähi liikuntapaikka on valmistunut. Jokelan uuden paloaseman tarveselvitys laadittiin yhdessä Maankäytön kanssa. Prijuutin hanke on edennyt, kunnostustyöt on käynnistetty.

Monion arkkitehtikilpailun voittaneen ehdotuksen kehittämisjakso on päätetty. Hanke vietään päätettäväksi kesäkuun valtuustoon, toteutusmuodoksi esitetään elinkaarimallia. Tämä on ensimmäinen kerta, kun Tuusulassa esitetään elinkaarimallin käyttöä sekä koko Suomen tasolla ensimmäinen kerta kun elinkaarimalli yhdistetään yleiseen arkkitehtuurikilpailuun.

2. Toimintaympäristö

Suomen talouden kasvu on hidastumassa. Kansantalous kasvaa 1,7 % vuonna 2019 (VM, taloudellinen katsaus 4.4.2019). Kotimainen kysyntä ylläpitää talouden kasvua. Kulutuksen kasvua pitävät yllä työllisyyden ja ansiotason nousu.

Viennin kasvu hidastuu maailmankaupan lievän hiipumisen vuoksi. Suomalaisten teollisuusyritysten investointisuunnitelmat ovat kuitenkin edelleen hyvässä kasvussa. Tuotannollisten investointien kasvu lisää myös yritysten rakennusinvestointeja. Samalla kuitenkin uusien asuntojen rakentaminen vähenee voimakkaasti.

Työllisten määrä nousee 1,2 % v. 2019, vaikka asuntorakentamisen kasvun pysähtyminen alkaa loppuvuonna hidastamaan työllisyyden kasvua. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 72,7 prosenttiin. Työttömien määrä vähenee selvästi, ennuste koko vuoden 2019 työttömyysasteeksi on 6,3 %

Maaliskuussa Tuusulassa oli työttömiä 5,9 % työvoimasta. Työttömiä työnhakijoita oli 1 164 (vähennys 92 vuodessa), joista alle 25-vuotiaita oli 108. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni 382 henkilöön, vähennyistä kertyi 45 henkilöä vuodessa. Avoimia työpaikkoja oli 557 kappaletta (Maaliskuun työllisyyskatsaus, Uudenmaan ELY -keskus).

Tuusulan väkiluku laski tammi-maaliskuussa yhteensä 55 hengellä. Ajanjaksona kuoli 24 henkeä ja lapsia syntyi 16, vähennyksen ollessa 8 henkeä. Nettomaahanmuutto toi väestönkasvua 2 hengen verran. Ennakkoväkiluku oli maaliskuun lopussa 38558 henkeä.

3. Henkilöstö

Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2019. Lähes kolmasosa kunnan henkilöstöstä siirtyi kuntayhtymään eli sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö sekä neljä henkilöä tukipalveluista. Alkuvuoden muutoksen siirtymävaiheen tavoitteena oli tukea kuntayhtymän toiminnan aloittamista sekä varmistaa kunnan ja kunta-organisaation rajapintojen toimivuus. Muutoksella oli kunnan osalta vaikutuksia mm. yhteistoiminta-organisaation kokoonpanoon.

Kunnan uusi organisaatorakenne tuli voimaan vuoden vaihteessa. Alkuvuodesta uudet rakenteet ja toimintaa vakiinnutettiin. Muutoksia liittyen henkilöstöön tapahtui kaikilla toimialueilla. Johtamisjärjestelmää ja johtamisen foorumeita on tarkasteltu vielä alkuvuodesta.

Konkreettisia toimenpiteitä olivat mm. kokousten ja johtoryhmien kokoonpanojen ja toimintatapojen muodostaminen erityisesti kuntatoimialalla ja yhteisissä palveluissa. Muutoksen seuraava vaihe on toimintatapojen kehittämisen.

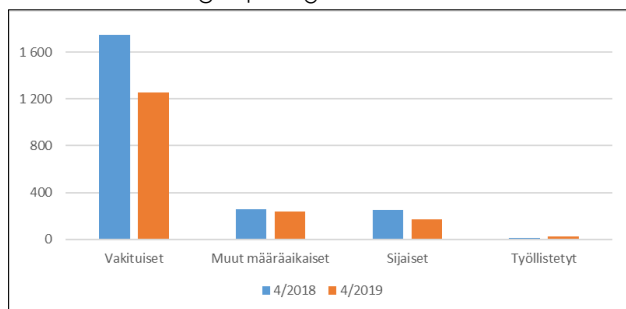
Alkuvuodesta neuvoteltiin paikallinen järjestely-erä, joka maksettiin 1.1.2019 alkaen. Paikallinen järjestelyerä oli 1,2 prosenttia kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) palkka-summasta, 0,9 prosenttia OVTES:n piiriin kuuluvien palkkasummasta, 0,7 prosenttia lääkärisopimukseen kuuluvien palkkasummasta, 0,9 prosenttia kunnallisen teknisen (TS) henkilöstön palkkasummasta sekä 1,2 prosenttia kunnallinen tuntipalkkaisen (TTES) henkilöstön osalta palkka-summasta. Paikallista järjestelyerää kohdennettaessa ensisijaisia tavoitteita olivat paikallisten palkkaus-epäkohtien korjaaminen sekä tuloksellisuutta edistävien toimintojen ja tehtävien uudelleenjärjestelyjen tukeminen.

Muita merkittäviä henkilöstöön vaikuttavia asioita olivat haastavat sisäilmaongelmat. Työhyvinvoinnin edistämiseksi helmikuussa järjestettiin yhdestoista omatoimiseen liikuntaan kannustava Hiki-helmiä hangella haastekisa. Kunnan työsuojelun toimintaohjelma hyväksyttiin Kunnanhallituksessa. Kunnassa on alkuvuodesta päivitetty työturvallisuuden osalta riskien arvioinnit sähköiseen työ-turvallisuusilmoitusjärjestelmään. Kunnan organisoimisiin työhyvinvointikoulutuksiin työyhteisöillä oli mahdollista osallistua.

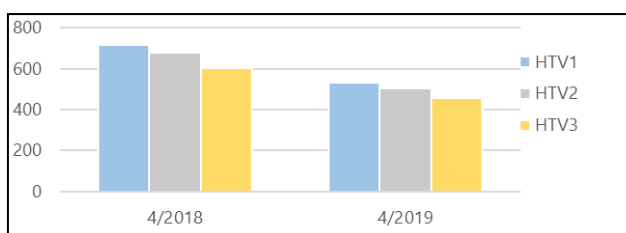
Kuluvan vuoden ensimmäisellä kolmanneksella henkilöstökulut toteutuivat suunnitellusti. Henkilöstömäärä on 30.4.2019 vähentynyt kahdella verrattuna viime vuonna vastaavaan aikaan, kun määrässä otetaan huomioon Keusoteen siirtyneet. Henkilötyövuodet (HTV3 = työpanos) pienenivät ensimmäisellä kolmanneksella hieman viime vuonna vastaavana ai-

kana eli 2 htv3 (1-4/2019 455,7 (+ soten vertailuluku 147,9) 1-4/2018 605,6). Kaikki htv-luvut hieman laskivat.

Henkilömäärä 30.4.2019

Henkilötyövuodet koko kunta 30.4.2019

	4/2018	4/2019	Muutos	Muutos
HTV1	717,9	534,6	-183,3	-25,5 %
HTV2	680,6	505,6	-175,0	-25,7 %
HTV3	605,5	455,7	-149,8	-24,7 %

HTV1 = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)
 HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)
 HTV3 = palveluksessaolopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lkm kalenteripäivinä / 365 * (osa-aika-%/100)

Sairaspoissaolopäivät ovat laskeneet. Mutta työtapaturmista johtuvat poissaolopäivät ovat kasvaneet muun muassa liukkaan talven takia.

4. Talouden toteutuminen

Vuoden 2019 talousarvion lähtökohtina ovat kuntastrategian mukaiset panostukset kunta-laisten hyvinvointiin sekä kunnan kasvuun.

Tuusulan sote-palvelut siirtyivät vuoden 2019 alusta Keusoten tuotettavaksi. Kunta lisää henkilöstöä ennalta ehkäisevään oppilaan tukeen sekä tekee ripeässä tahdissa toimenpiteitä (mm. korjaus- ja uusinvestoinnit sekä väistötilat) kunnan palveluverkon sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi. Vuoden 2020 asuntomessujen valmisteluihin liittyvät kustannukset painottuvat vuodelle 2019. Kunnan vuoden 2019 budjetoitu tulos painui nolllatasoon edellä kuvattujen panostusten vuoksi.

Toimintatuotot toteutuivat alkuvuonna lähes suunnitellusti. Käyttöomaisuuden myyntivoittoja toteutui tarkastelukaudella 2,4 milj. euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Käyttöomaisuuden myynnit painottuvat loppuvuoteen. Ensimmäisen vuosikolmanneksen toimintatuottojen toteutuma oli kokonaisuudessaan 31,7 % budjetoidusta.

Tammi-huhtikuussa kunnan toimintamenot olivat 5,0 % suuremmat edellisvuoteen verrattuna, eli n. 4,2 milj. euroa. Toimintamenojen kasvua tapahtui mm. sosiaali- ja terveyspalveluissa 3,0 milj. euroa, henkilöstömenoissa n. 0,9 milj. euroa, rakennus- ja kunnossapitopalveluissa 0,3 milj. euroa, kiinteistöpalveluissa 0,2 milj. euroa, siivouspalveluissa 0,1 milj. euroa sekä muissa palveluiden ostoissa 0,1 milj. euroa. Sosiaali- ja terveyspalveluissa maksettiin vuoden alussa erikoissairaanhoidon osalta kalliin hoidon tasausmaksu 1,082 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon lisäksi kuluja kertyi tausta kertymää enemmän päivystyksessä ja kuntoutuksessa. Kunnan toimintamenojen toteutuma oli 33,4 % talousarvion nähden. Toimintakate toteutui 34,0 % muutettuun talousarvion nähden, ja oli saman suuruinen edellisvuoteen verrattuna. (toteuma v. 2018 34,0 %).

Kunnan korollisen velan määrä oli huhtikuun lopussa 107,2 milj. euroa. Velan määrä vastavana ajankohtana vuonna 2018 oli 79,2 milj. euroa. Vesihuoltoliikelaitoksella ei ollut velkaa raportointikauden lopussa.

5. Ennuste vuositasonalla

Alkuvuoden verotuksen ennakkotiedot indikoivat verotulojen ennustettua heikompaa kehitystä kuluvalle vuodelle. Alkuvuoden kunnallisverotilitykset olivat alkuvuonna odotettua pienempiä johtuen uuden tuloverorekisterin käyttöönottoon liittyvistä ilmoitusongelmista. Verorahoituksen osalta mahdolliset korjaukset ennusteeseen tehdään toisessa osavuositarkastuksessa syyskuussa 2019. Tällä hetkellä verotulojen ennustetaan toteutuvan 1 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Tilikauden tulokseen vaikuttaa Gasumin maakaasuputken siirto Rykmentinpuiston työpaikka-alueella, mihin valtuusto hyväksyi 13.5.2019 § 53, 1,2 milj. euron lisämäärärahan.

Tulopuolella riskit liittyvät keskeisesti tontinmyyntitulojen toteutumiseen. Hidastuva talouskasvu ja laskusuunnassa olevat rakentaminen sekä asuntomarkkina lisäävät epävarmuutta kunnan tontinmyyntitavoitteiden toteutumiseen.

Toimintamenojen osalta merkittävimmät ylitysriskit ovat Keusotessa / sosiaali- ja terveystoimialalla. Keusoten osalta ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä jäsenkunnille ei esitetä tarpeita. Kokonaisuutena Kesuoten toimintamenojen kehitykseen liittyy huomattava epävarmuutta käynnistysvaiheeseen liittyvien laskutus- sekä seurantietoihin liittyvien haasteiden vuoksi. Apotti tietojärjestelmä-hankkeeseen esitetään 0,7 milj. euron menolisäystä. Apotin arvioidut kokonaiskustannukset ovat nousemassa merkittävästi mm. käyttäjä-

määrän kasvun sekä Vantaan kaupungin käyttöönottojen viivästymisen vuoksi. Apotin osalta investointeihin tehdään 1,1 milj. euron määrärahan vähennys.

Yhteisten palveluiden osalta esitetään nettona 43 000 menolisäykset. Suurin määrälisäys (200 000 euroa) kohdistuu työllistämispalveluihin. Sivistyksen lisämäärärahaesitykset ovat yhteensä 190 000 euroa. Kasvun ja ympäristön toimialueen osalta esitetään yhteensä vaaat 0,5 milj. euroa katujen ja yleisten alueiden ylläpitoon, katujen pintaukseen, kesäkauden katuvalaistukseen (0,3 milj. euroa) sekä purkukustannuksiin (0,2 milj. euroa).

Kunnan tilikauden tuloksen ennustetaan olevan 5,2 milj. euroa alijäämäinen (4,4 milj. euroa alijäämäinen kunta ja vesiliikelaitos yhteensä). Talousarvion mukainen alijäämä oli 1,0 milj. euroa (0,2 milj. euroa alijäämäinen, kunta ja vesihuolto yhteensä).

6. Määrärahamuutokset

Valtionosuudet päivitetään talousarvion laatimisen jälkeen tulleeeseen valtionosuuspäätökseen, minkä mukaan valtionosuudet toteutuvat n. -136 000 euroa budjetoitua pienempinä.

Yleishallinto ja johdontuki toimialueella ennustetaan menojen ylittyvän n. 868 000 eurolla (+ ylitys/- alitus):

Kunnanviraston johto

- Viestintä menolisäys +132 000 euroa

o Markkinointi menolisäys +60 000 euroa; Kouvolaan asuntomessut, matkamessut, omakotitalomessut, Hyrylän joulunavaus
o Markkinointi määrärahasiirto +71 000 euroa Kasvu ja ympäristön toimialueelta

- Hyte-lautakunta menolisäys
  - + 45 300 euroa
  - o Palkkiota ja toimintamenot +45 300 euroa
- Apotti menolisäys +691 000 euroa
  - o Käyttökulut +691 000 euroa

Yhteiset palvelut ennustetaan menojen lisäntyvän n. + 97 000 euroa, tulojen vähentyminen - 54 000 euroa.

Asiakas- ja henkilöstöpalvelut

- Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut menolisäys +222 300 euroa
  - o Työllisyyspalvelut työllistämistä + 200 000 euroa
  - o Pakolaisohjaaja, määräaikainen + 22 300 euroa
- Holhoustoimen edunvalvontapalvelut tulojen vähennys n. -54 000 euroa
  - o Sosiaali ja potilasasiamiespalveluiden poistuminen -54 000 euroa
  - Menojen vähentyminen - 125 000 euroa
  - o Sosiaali ja potilasasiamiespalveluiden poistuminen -125 000 euroa

Sivistyksen toimialueella ennustetaan talousarvion ylittävän n. 190 000 euroa menojen osalta (+ ylitys/- alitus)

Oppimisen palvelualue, menolisäys + n. 170 000 euroa, josta

- menolisäys + 50 000 euroa, varhennetun kielen opetus

- menolisäys + 20 000 euroa, etäopetus
- menolisäys + 35 000 euroa, ict -laitteiden vuokrat
- menolisäys + 33 000 euroa, maahanmuuttajien koulutus
- menolisäys + 32 000 euroa, väistötilojen vuokrat

Vapaa-ajan palvelualue

- menolisäys + 20 000 euroa, tilojen vuokrat. Hankitaan päivävuoroja koulujen käyttöön mm. Tenniskeskukselta, sali-bandyhallista ja jalkapallohallista.

Kasvun ja ympäristön toimialueella ennustetaan talousarvion ylittävän menojen osalta n. 500 000 euroa (+ ylitys/- alitus).

Yhdyskuntatekniikka, menolisäys + 341 000 euroa

- menolisäys yht. n. + 41 000 euroa pysäköinninvalvonta, josta n. + 24 000 euroa henkilöstökulut, n. + 17 000 euroa aiheet ja tarvikkeet
- menolisäys yht. + 300 000 euroa kunnossapito

Tilapalvelut, menolisäys + 200 000 euroa, rakennusten purkukustannukset:

- Anttilan alueen paritalot
- Riihikallion koulun asuntolat
- Hyrylän paloasema
- Mattilan päiväkotit

Rakennusvalvonta, menolisäys + 30 000 euroa

- menolisäys + 30 000 euroa, digitointimääräraha

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen, menovähennys - 71 000 euroa

- määrärahan siirto Yleisjohtoon ja hallinnon tukeen, markkinointiin.

Investointeihin esitetään tehtäväksi yhteensä + 896 000 euron määrärahanlisäykset ja - 1 120 000 euron määrärahanvähennys, nettovaikutus - 224 000 euroa on määrärahoja vähentävä.

Rakennuksiin määrärahanlisäys:

- + 350 000 euron määrärahalisäys Sote tilojen toiminnallisuuden parantamiseen

Koneisiin ja kalusteisiin lisäykset yht. + 313 350 euroa:

Sivistys toimialue

- + 210 000 euron määrärahalisäys Riihikallion koulun väistötilojen kalusteisiin
- + 12 000 euron määrärahalisäys Rykmentinpuiston liikuntatilan kalusteisiin
- + 25 000 euron määrärahalisäys taidehankintaan.
- + n. 66 000 euron määrärahanlisäys tiekarhun hankintaan

Kasvu ja Ympäristö toimialue

- + 66 350 euron määrärahalisäys, Tiekarhun hankintaan lisämääräraha

Kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin lisäykset:

- + 45 000 euron määrärahalisäys viheralueisiin- ja rakenteisiin Hyrylän, Jokelan, ja Kellokosken osalta
- + 50 000 euron määrärahalisäys Bostninpuiston alue
- + 137 500 euron määrärahalisäys Järvenpään eteläinen liittymä.

Pitkävaikutteisiin menoihin määrärahanvähennys:

- - 1 120 000 euron määrärahanvähennys Apotti, tietokoneohjelmistot. Apotin kuluista toteutuu käyttötalouteen ennusteen mukaan + 991 000 euroa, minkä takia esitetään ylempänä + 691 000 euron lisämäärärahaa Kunnanviraston johdon palvelualueelle

Lisäksi esitetään investointeihin seuraavat määrärahan siirrot:

- Kiinteät rakenteet ja laitteet investointiryhmässä määrärahan siirto 70 000 euron osalta Tuusulanjärvi-investointikohdasta Vesistöt-investointikohtaan.

- Koneet ja kalusto investointiryhmässä siirretään Ruokapalvelut palveluyksikön investoinnit yht. 223 000 euroa uuden organisaation mukaisesti Kasvatus- ja sivistyslautakunnan alle.

Määrärahamuutokset huhtikuu/2019:**1. Käyttötalousosa (tulosta parantavat muutokset +, heikentävät -)**

Yleishallinto- ja johdon tuki		
Kunnanviraston johto	menolisäys	-868 300
Yleishallinto- ja johdon tuki yhteensä		-868 300
	<i>tulomuutokset</i>	
	<i>menomuutokset</i>	-868 300
Yhteiset palvelut		
Hallintopalvelut	tulovähennys	-54 000
Hallintopalvelut	menovähennys	125 000
Asiakas- ja henkilöstöpalvelut	menolisäys	-222 300
Yhteiset palvelut yhteensä		-151 300
	<i>tulomuutokset</i>	-54 000
	<i>menomuutokset</i>	-97 300
Sivistys		
Oppimisen palvelualue	menolisäys	-170 000
Vapaa-ajan palvelualue	menolisäys	-20 000
Sivistys toimialue yhteensä		-190 000
	<i>tulomuutokset</i>	
	<i>menomuutokset</i>	-190 000
Kasvu ja ympäristö		
Yhdyskuntatekniikka	menolisäys	-341 000
Tilapalvelut	menolisäys	-200 000
Rakennusvalvonta	menolisäys	-30 000
Kasvu ja ympäristö yhteensä		-571 000
	<i>tulomuutokset</i>	
	<i>menomuutokset</i>	-571 000
Käyttötalousosa yhteensä		-1 780 600
	<i>tulomuutokset</i>	-54 000
	<i>menomuutokset</i>	-1 726 600
2. Käyttötalousosan määrärahasiirto:		
Yleishallinto- ja johdon tuki		
Kunnanviraston johto	menolisäys	-71 000
Yleishallinto- ja johdon tuki yhteensä		-71 000
	<i>tulomuutokset</i>	
	<i>menomuutokset</i>	-71 000
Kasvu ja ympäristö		
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	menovähennys	71 000
Kasvu ja ympäristö yhteensä		71 000
Käyttötalousosan määrärahasiirto yhteensä		0
3. Tuloslaskelmaosa (tulosta parantavat muutokset +, heikentävät -)		
Valtionosuudet	tulovähennys	-136 184
Tuloslaskelmaosa yhteensä		-136 184

4. Investointiosa (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)**Rakennukset****Kunnanhallitus**

- Sote, tilojen toiminnallisuuden parantaminen	menolisäys	-350 000
--	------------	----------

Rakennukset yhteensä		-350 000
-----------------------------	--	-----------------

Pitkävaikutteiset menot/Tietokoneohjelmistot**Kunnanhallitus**

- Apotti	menovähennys	1 120 000
----------	--------------	-----------

Pitkävaikutteiset menot yhteensä		1 120 000
---	--	------------------

Kiinteät rakenteet ja laitteet**Kasvu ja ympäristö**

- Puistot ja leikkipaikat	menolisäys	-95 000
---------------------------	------------	---------

- Tiet ja liikenneväylät/Etelä-Tuusula	menolisäys	-137 500
--	------------	----------

Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		-232 500
--	--	-----------------

Koneet ja kalusto**Sivistys**

- Riihikallion koulun kalusteet	menolisäys	-210 000
---------------------------------	------------	----------

- Rykmentinpuiston liikuntatilan kalusteet	menolisäys	-12 000
--	------------	---------

- Taidehankinta	menolisäys	-25 000
-----------------	------------	---------

Sivistys yhteensä		-247 000
--------------------------	--	-----------------

Kasvu ja ympäristö

- Tiekarhu, määrärahan lisäys	menolisäys	-66 350
-------------------------------	------------	---------

Kasvu ja ympäristö yhteensä		-66 350
------------------------------------	--	----------------

Koneet ja kalusto yhteensä		-313 350
-----------------------------------	--	-----------------

Investointiosa yhteensä		224 150
--------------------------------	--	----------------

5. Investointiosan määrärahan siirto (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)**Kunnanhallitus****Koneet ja kalusto**

- Hyökkälän koulu 4 yhdistelmäunia	menovähennys	50 000
------------------------------------	--------------	--------

- Lepolan koulu yhdistelmäuni,		
--------------------------------	--	--

kuljetusvaunu, pakastekaappi	menovähennys	30 000
------------------------------	--------------	--------

- Jokelan yläaste uusi linjasto	menovähennys	55 000
---------------------------------	--------------	--------

- Vaunukankaan koulu ruoankypsennysvaunuja	menovähennys	48 000
--	--------------	--------

- Paijalan koulun keittiön laitteiston lisäys	menovähennys	40 000
---	--------------	--------

yhteensä		223 000
-----------------	--	----------------

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

- Hyökkälän koulu 4 yhdistelmäunia	menolisäys	-50 000
------------------------------------	------------	---------

- Lepolan koulu yhdistelmäuni,		
--------------------------------	--	--

kuljetusvaunu, pakastekaappi	menolisäys	-30 000
------------------------------	------------	---------

- Jokelan yläaste uusi linjasto	menolisäys	-55 000
---------------------------------	------------	---------

- Vaunukankaan koulu ruoankypsennysvaunuja	menolisäys	-48 000
--	------------	---------

- Paijalan koulun keittiön laitteiston lisäys	menolisäys	-40 000
---	------------	---------

yhteensä		-223 000
-----------------	--	-----------------

Investointiosan määrärahasiirto yhteensä		0
---	--	----------

Kasvu ja ympäristö**Kiinteät rakenteet ja laitteet**

- Tuusulanjärvi	menovähennys	70 000
-----------------	--------------	--------

- Vesistöt	menolisäys	-70 000
------------	------------	---------

Investointiosan määrärahasiirto yhteensä		0
---	--	----------

Tuloslaskelma (käyttötalous) €1 000	* MTA = muutettu talousarvio				** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 4/2019	Tot.-% / MTA*	Kum. 4/2018	Tot.-% / TP 2018	MTA 2019*	Ennuste 2019	Ennuste / MTA*
Toimintatuotot	18 767	32,5%	17 407	13,6%	57 674	57 619	99,9 %
Myyntituotot	5 338	30,3%	5 543	6,8%	17 605	17 550	99,7 %
Maksutuotot	1 792	19,7%	3 787	25,0%	9 104	9 104	100,0 %
Tuet ja avustukset	1 199	169,8%	330	24,5%	706	706	100,0 %
Muut toimintatuotot	10 439	34,5%	7 746	26,4%	30 259	30 259	100,0 %
Valmistus omaan käyttöön	9		101	28,7%			
Toimintakulut	-87 231	33,6%	-82 945	25,6%	-259 925	-261 581	100,6 %
Henkilöstökulut	-23 393	32,1%	-30 838	30,9%	-72 925	-73 190	100,4 %
Palvelujen ostot	-50 732	34,3%	-36 346	20,8%	-147 895	-149 181	100,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 137	32,9%	-4 016	32,6%	-9 534	-9 549	100,2 %
Avustukset	-2 405	32,9%	-3 246	28,9%	-7 319	-7 319	100,0 %
Muut toimintakulut	-7 564	34,0%	-8 500	33,7%	-22 252	-22 342	100,4 %
Toimintakate	-68 454	33,8%	-65 438	33,5%	-202 251	-203 961	100,8 %
Verotulot	64 257	33,9%	64 586	36,0%	189 677	188 677	99,5 %
Valtionosuudet	7 698	32,5%	8 041	33,1%	23 691	23 555	99,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-194	-84,7%	-47	-8,1%	229	229	100,0 %
Vuosikate	3 307	29,2%	7 142	83,0%	11 346	8 500	74,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 612	33,8%	-3 903	32,8%	-13 655	-13 655	100,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut							
Tilikauden tulos	-1 305	56,5%	3 239	-83,7%	-2 309	-5 155	223,3 %
Varausten ja rahastojen muutos					0	0	100,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 305	56,5%	3 239	-83,7%	-2 309	-5 155	223,2 %
Vesihuoltoliikelaitos	106	13,4 %	27	1,7 %	789	789	100,0 %
Kunta ja liikelaitos yhteensä	-1 199	78,9 %	3 266		-1 521	-4 366	287,2 %

Tammi-huhtikuun toimintatuotot sisältävät n. 2,4 milj. eur käyttöomaisuuden myyntivoittoa. Kasvatus- ja sivistyksen toimialueelle kirjattiin helmikuussa Tuusulan kunnan hallinnoimaan 16 kunnan yhteiseen Uutta koulua hankkeeseen saatu valtion erityisavustus 0,950 milj. euroa.

Toimintakuluissa näkyy sosiaali- ja terveystalouden osto Keusotelta palveluiden ostojen kasvuna.

Ennuste sisältää 31.12.2018 tulleen tiedon vuoden 2019 valtionosuuksien määrästä, mikä on n. 0,136 milj. euroa talousarviota pienempi.

Viime vuosien investointien kasvu näkyy käyttötaloudessa poistojen kasvuna, mitkä toteutuivat n. 0,7 milj. euroa suurempina vuoteen 2018 nähden.

Toimintakate erittely €1 000	* MTA = muutettu talousarvio				** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 4/2019	Tot.-% / MTA*	Kum. 4/2018	Tot.-% / TP 2018	MTA 2019*	Ennuste 2019	Ennuste / MTA*
Toimintakate	-67 780	34,01 %	-64 897	33,82 %	-199 297	-201 007	100,86 %
1831 YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI	-39 320	35,14 %	-1 205	43,72 %	-111 906	-112 774	100,78 %
18310 KUNNANHALLITUS	-39 320	35,14 %	-1 205	43,72 %	-111 906	-112 774	100,78 %
183100 Kunnanviraston johto	-39 375	35,19 %	-1 253	45,44 %	-111 906	-112 774	100,78 %
183130 Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	55		48		0	0	100,00 %
1832 YHTEISET PALVELUT -TOIMIALUE	-3 791	33,49 %	-4 437	41,91 %	-11 320	-11 472	101,34 %
18320 YHTEISET PALVELUT	-3 791	33,49 %	-4 437	41,91 %	-11 320	-11 472	101,34 %
183119 Asiakas- ja henkilöstöpalvelut	-2 186	30,01 %	-2 899	42,42 %	-7 286	-7 508	103,05 %
183120 Hallintopalvelut	-719	55,65 %	-739	62,07 %	-1 292	-1 221	94,51 %
183140 Talouden ohjaus	-568	39,48 %	-510	38,40 %	-1 438	-1 438	100,00 %
183150 Kehittäminen ja tietohallinto	-318	24,35 %	-289	23,42 %	-1 305	-1 305	100,00 %
1833 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI PÄÄTT2018			-33 019	31,01 %			
18330 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA			-33 019	31,01 %			
183300 Sosiaalipalvelut PÄÄTT2018			-3 915	28,16 %			
183310 Terveyspalvelut PÄÄTT2018			-5 106	29,17 %			
183320 Sairaalapalvelut PÄÄTT2018			-16 105	35,25 %			
183330 Vanhus- ja vammaispalvelut PÄÄTT2018			-7 414	26,76 %			
183340 Kehittämis- ja hallintopalvelut PÄÄTT2018			-480	28,43 %			
1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	-26 670	31,59 %	-26 312	32,25 %	-84 415	-84 605	100,23 %
18341 KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	-24 277	31,39 %	-23 941	32,19 %	-77 335	-77 505	100,22 %
183410 Sivistyksen tukipalvelut	-104	-28,32 %	216	38,27 %	366	334	91,26 %
183431 Varhaiskasvatus	-8 142	33,14 %	-7 877	32,54 %	-24 570	-24 570	100,00 %
183440 Oppiminen	-16 031	30,17 %	-16 280	32,09 %	-53 130	-53 268	100,26 %
18345 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	-2 393	33,80 %	-2 372	32,85 %	-7 080	-7 100	100,28 %
183450 Kulttuuri	-1 094	32,33 %	-1 048	31,76 %	-3 383	-3 383	100,00 %
183460 Vapaa-aika	-1 299	35,14 %	-1 324	33,77 %	-3 697	-3 717	100,54 %
1835 KASVU JA YMPÄRISTÖ -TOIMIALUE	570	-20,43 %	-464	-7,80 %	-2 790	-3 290	117,93 %
18351 TEKNINEN LAUTAKUNTA	297	16,09 %	735	24,21 %	1 845	1 305	70,71 %
183530 Yhdyskuntatekniikka	-3 037	36,75 %	-2 957	43,78 %	-8 263	-8 604	104,12 %
183550 Tilapalvelut (taseyksikkö)	3 334	32,98 %	3 692	37,71 %	10 108	9 908	98,02 %
18357 KUNTAKEHITYSLAUTAKUNTA	273	-5,89 %	-1 199	-41,06 %	-4 635	-4 595	99,13 %
183160 Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	1 089	-25,99 %	-425	96,33 %	-4 191	-4 121	98,32 %
183500 Rakennusvalvonta	55	-58,25 %	-7	-251,24 %	-94	-124	131,78 %
183510 Kehittäminen ja hallinto	-244	33,73 %	-290	24,38 %	-723	-723	100,00 %
183580 Kuntasuunnittelu	-628	-168,07 %	-477	-10,48 %	373	373	100,00 %
1837 TULOSLASKELMAOSA	757	9,25 %			8 180	8 180	100,00 %
18375 TULOSLASKELMAOSA	757	9,25 %			8 180	8 180	100,00 %
183750 Tuloslaskelmaosa	757	9,25 %			8 180	8 180	100,00 %
1838 TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAIT.	675	22,84 %	541	15,01 %	2 954	2 954	100,00 %
18380 Tuusulan vesihuoltoliikelaoksen johto	675	22,84 %	541	15,01 %	2 954	2 954	100,00 %
183800 Tuusulan vesihuoltoliikelaitos	675	22,84 %	541	15,01 %	2 954	2 954	100,00 %

Toimialueet ovat toimintakatesitovia valtuustoon nähden.

Kunnanhallituksen alla olevaan kunnanviraston johdon toimintakatteeseen vaikuttaa Keusote kuntayhtymältä ostetut sote palveluiden kirjaukset toimintakatetasolla 38,5 milj. euroa.

Toimintatuotot erittely €1 000	* MTA = muutettu talousarvio				** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 4/2019	Tot.-% / MTA*	Kum. 4/2018	Tot.-% / TP 2018	MTA 2019*	Ennuste 2019	Ennuste / MTA*
300 TOIMINTATUOTOT	20 492	31,69 %	19 060	14,12 %	64 664	64 610	99,92 %
1831 YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI	2 132	35,80 %	1 658	25,47 %	5 956	5 956	100,00 %
18310 KUNNANHALLITUS	2 132	35,80 %	1 658	25,47 %	5 956	5 956	100,00 %
183100 Kunnanviraston johto	911	45,08 %	508	17,77 %	2 021	2 021	100,00 %
183130 Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	1 221	31,03 %	1 150	31,50 %	3 935	3 935	100,00 %
1832 YHTEISET PALVELUT -TOIMIALUE	912	23,36 %	985	23,54 %	3 903	3 848	98,61 %
18320 YHTEISET PALVELUT	912	23,36 %	985	23,54 %	3 903	3 848	98,61 %
183119 Asiakas- ja henkilöstöpalvelut	713	29,03 %	662	25,74 %	2 457	2 457	100,00 %
183120 Hallintopalvelut	37	3,74 %	185	16,07 %	984	930	94,48 %
183140 Talouden ohjaus	133	35,73 %	113	31,73 %	371	371	100,00 %
183150 Kehittäminen ja tietohallinto	29	32,16 %	25	23,52 %	91	91	100,00 %
1833 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI PÄÄTT2018			2 700	3,74 %			
18330 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA			2 700	3,74 %			
183300 Sosiaalipalvelut PÄÄTT2018			278	21,55 %			
183310 Terveyspalvelut PÄÄTT2018			983	30,83 %			
183320 Sairaalapalvelut PÄÄTT2018			162	33,04 %			
183330 Vanhus- ja vammaispalvelut PÄÄTT2018			1 274	25,62 %			
183340 Kehittämis- ja hallintopalvelut PÄÄTT2018			4	0,01 %			
1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	4 627	37,24 %	3 675	29,16 %	12 426	12 426	100,00 %
18341 KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	4 206	38,13 %	3 331	29,47 %	11 032	11 032	1,00
183410 Sivistyksen tukipalvelut	1 982	32,12 %	2 020	33,00 %	6 170	6 170	1,00
183431 Varhaiskasvatus	716	25,23 %	749	27,69 %	2 837	2 837	1,00
183440 Oppiminen	1 509	74,49 %	561	22,68 %	2 026	2 026	100,00 %
18345 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	421	30,17 %	344	26,47 %	1 394	1 394	100,00 %
183450 Kulttuuri	76	26,30 %	53	19,54 %	288	288	100,00 %
183460 Vapaa-aika	345	31,18 %	292	28,28 %	1 107	1 107	100,00 %
1835 KASVU JA YMPÄRISTÖ -TOIMIALUE	10 340	38,00 %	8 388	25,95 %	27 210	27 210	100,00 %
18351 TEKNINEN LAUTAKUNTA	8 141	35,07 %	7 761	33,22 %	23 215	23 215	100,00 %
183530 Yhdyskuntatekniikka	170	32,87 %	222	19,61 %	517	517	100,00 %
183550 Tilapalvelut (taseyksikkö)	7 971	35,12 %	7 539	33,92 %	22 698	22 698	100,00 %
18357 KUNTAKEHITYSLAUTAKUNTA	2 199	55,04 %	627	6,99 %	3 995	3 995	100,00 %
183160 Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	1 650		40	3,25 %			
183500 Rakennusvalvonta	213	43,53 %	129	28,61 %	490	490	100,00 %
183510 Kehittäminen ja hallinto	2	169,15 %	0	3,01 %	1	1	100,00 %
183580 Kuntasuunnittelu	334	9,54 %	458	6,29 %	3 504	3 504	100,00 %
1837 TULOSLASKELMAOSA	757	9,25 %			8 180	8 180	100,00 %
18375 TULOSLASKELMAOSA	757	9,25 %			8 180	8 180	100,00 %
183750 Tuloslaskelmaosa	757	9,25 %			8 180	8 180	100,00 %
1838 TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAIT.	1 725	24,67 %	1 653	22,96 %	6 991	6 991	100,00 %
18380 Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johto	1 725	24,67 %	1 653	22,96 %	6 991	6 991	100,00 %
Tuusulan vesihuoltoliikelaitos	1 725	24,67 %	1 653	22,96 %	6 991	6 991	100,00 %

Kasvatus- ja sivistyksen toimialueelle kirjattiin helmikuussa tukiin ja avustuksiin Uutta koulua hankkeelle saatu 0,950 milj. euroa. Raportointikaudella kirjattiin Kasvun ja ympäristön toimialueella Rykmentinpuiston yksikölle 1,6 milj. eur käyttöomaisuuden myyntivoittoa.

Toimintakulut erittely €1 000	* MTA = muutettu talousarvio				** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 4/2019	Tot.-% / MTA*	Kum. 4/2018	Tot.-% / TP 2018	MTA 2019*	Ennuste 2019	Ennuste / MTA*
400 TOIMINTAKULUT	-88 281	33,44 %	-84 060	25,69 %	-264 016	-265 671	100,63 %
1831 YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI	-41 453	35,17 %	-2 863	30,90 %	-117 861	-118 730	100,74 %
18310 KUNNANHALLITUS	-41 453	35,17 %	-2 863	30,90 %	-117 861	-118 730	100,74 %
183100 Kunnanviraston johto	-40 286	35,36 %	-1 761	31,36 %	-113 927	-114 795	100,76 %
183130 Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	-1 166	29,64 %	-1 102	30,19 %	-3 935	-3 935	100,00 %
1832 YHTEISET PALVELUT -TOIMIALUE	-4 703	30,89 %	-5 422	36,71 %	-15 223	-15 320	100,64 %
18320 YHTEISET PALVELUT	-4 703	30,89 %	-5 422	36,71 %	-15 223	-15 320	100,64 %
183119 Asiakas- ja henkilöstöpalvelut	-2 900	29,76 %	-3 561	37,86 %	-9 742	-9 965	102,28 %
183120 Hallintopalvelut	-756	33,20 %	-924	39,47 %	-2 276	-2 151	94,50 %
183140 Talouden ohjaus	-700	38,71 %	-624	36,99 %	-1 809	-1 809	100,00 %
183150 Kehittäminen ja tietohallinto	-347	24,86 %	-314	23,43 %	-1 396	-1 396	100,00 %
1833 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI PÄÄTT2018			-35 719	19,99 %			
18330 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA			-35 719	19,99 %			
183300 Sosiaalipalvelut PÄÄTT2018			-4 194	27,60 %			
183310 Terveyspalvelut PÄÄTT2018			-6 088	29,43 %			
183320 Sairaalapalvelut PÄÄTT2018			-16 266	35,23 %			
183330 Vanhus- ja vammaispalvelut PÄÄTT2018			-8 688	26,58 %			
183340 Kehittämisen ja hallintopalvelut PÄÄTT2018			-484	0,76 %			
1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	-31 297	32,32 %	-29 988	31,84 %	-96 841	-97 031	100,20 %
18341 KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	-28 483	32,23 %	-27 272	31,83 %	-88 366	-88 536	100,19 %
183410 Sivistyksen tukipalvelut	-2 085	35,93 %	-1 804	32,46 %	-5 804	-5 836	100,55 %
183431 Varhaiskasvatus	-8 858	32,32 %	-8 626	32,05 %	-27 407	-27 407	100,00 %
183440 Oppiminen	-17 540	31,80 %	-16 841	31,65 %	-55 156	-55 294	100,25 %
18345 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	-2 813	33,20 %	-2 716	31,87 %	-8 474	-8 494	100,24 %
183450 Kulttuuri	-1 169	31,86 %	-1 101	30,84 %	-3 670	-3 670	100,00 %
183460 Vapaa-aika	-1 644	34,23 %	-1 615	32,62 %	-4 804	-4 824	100,42 %
1835 KASVU JA YMPÄRISTÖ -TOIMIALUE	-9 779	32,60 %	-8 953	33,50 %	-30 000	-30 500	101,67 %
18351 TEKNINEN LAUTAKUNTA	-7 853	36,75 %	-7 127	34,47 %	-21 370	-21 910	102,53 %
183530 Yhdyskuntatekniikka	-3 216	36,63 %	-3 279	39,80 %	-8 780	-9 121	103,88 %
183550 Tilapalvelut (taseyksikkö)	-4 637	36,83 %	-3 848	30,94 %	-12 590	-12 790	101,59 %
18357 KUNTAKEHITYSLAUTAKUNTA	-1 926	22,32 %	-1 826	30,19 %	-8 630	-8 590	99,53 %
183160 Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	-560	13,37 %	-465	27,83 %	-4 191	-4 121	98,32 %
183500 Rakennusvalvonta	-158	27,09 %	-136	30,42 %	-584	-614	105,13 %
183510 Kehittäminen ja hallinto	-246	33,92 %	-290	24,26 %	-724	-724	100,00 %
183580 Kuntasuunnittelu	-962	30,72 %	-934	34,20 %	-3 131	-3 131	100,00 %
1838 TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAIT.	-1 050	25,68 %	-1 115	30,73 %	-4 091	-4 091	100,00 %
18380 Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johto	-1 050	25,68 %	-1 115	30,73 %	-4 091	-4 091	100,00 %
183800 Tuusulan vesihuoltoliikelaitos	-1 050	25,68 %	-1 115	30,73 %	-4 091	-4 091	100,00 %

Kunnanhallituksen alla olevaan kunnanviraston johdon toimintakuluihin vaikuttaa Keusote kuntayhtymältä ostetut sote palveluiden kirjaukset 38,7 milj. euroa.

Keu Sote kuntayhtymä Ostot €1 000	* MTA = muutettu talousarvio			** TA = alkuperäinen talousarvio			
	Kum. 4/2019	Tot.-% MTA	Ennuste 2019	MTA 2019	Ennuste/ MTA	Alkup TA	Ennuste/ TA
18312071 Suun terveydenhuollon tietopaketti	-301						
18312072 Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ti	-538						
18312073 Lasten, nuorten ja perheiden tietopak	-1 736						
18312074 Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	-195						
18312075 Hoito- ja hoivapalvelujen tietopakett	-3 567						
18312076 Vammaisten palvelujen tietopaketti	-1 790						
18312077 Kuntoutuksen tietopaketti	-229						
18312078 Vastaanottopalvelujen tietopaketti	-1 821						
18312079 Päivystyksen tietopaketti	-61						
18312081 Erikoissairaanhoidon tietopaketti	-17 669	16 %		-107 921	0	-107 921	0
18312082 Muut sosiaali- ja terveys	-10 340						
18312083 Apotti	-251						
18312084 Eteva							
Yhteensä	-38 497	36 %		-107 921	0	-107 921	0

Kirjanpitoon on kirjattu maaliskuun kuntayhtymän laskutus johtuen kunnan kirjanpidon sulkeutumisesta ennen Keusote kuntayhtymältä saatua huhtikuun ajan laskua.

Toteuma	INVESTOINNIT 2019	1000 €	TA2019	MTA2019	OVK I ennuste	Ero
-3 063	Maa-alueiden hankinta		-3000	-8000	-8000	0
3 410	Maanmyynti		9523	9523	9523	0
347	Maanhankinta yhteensä netto		6523	1523	1523	0
2 406	Josta myyntivoittojen osuus		8095	8095	8095	
	Osakkeet					
	Apotti		-171	-171	-171	0
	Koy Hyrylän pysäköintitalo		-100	-100	-100	0
0	Osakkeiden hankinta		-271	-271	-271	0
	Osakkeiden myynti		100	100	100	0
	Josta osakkeiden myyntivoitto		85	85	85	
	Rakennukset					
	Kunnanhallitus					
	Sote, tilojen toiminnallisuuden parantaminen ja tilankäytön tehostaminen, muutosinvestoinnit		-100	-100	-450	-350
-629	Etelä-Tuusulan sosiaali- ja terveysasema, LVIS ja ikkunat		-300	-300	-300	0
	Etelä-Tuusulan sosiaali- ja terveysasema					
-629			-400	-400	-750	-350
	Sivistys					
-6	Uusien oppimisympäristöjen edellyttämät muutosinvestoinnit		-200	-200	-200	0
	Mikkolan alueen korvaava päiväkotiki					0
	Etelä-Tuusulan päiväkotiki (ent Mikkolan alueen pk)		-440	-440	-440	0
	Kellokosken koulu, laajennus ja muutos					0
	Kellokosken koulun alapohjien korjaus		-400	-400	-400	0
	Kellokosken koulun pihojen peruskorjaus		-250	-250	-250	0
-103	Etelä-Tuusulan lukio/monitoimirakennus MONIO		-5000	-5000	-5000	0
	Rykmentinpuiston yhtenäiskoulu; koulu, pk, nuorisotila		-60	-60	-60	0
	Rykmentinpuiston yhtenäiskoulu; esirakentaminen (asuntomessut)		-430	-430	-430	0
	Riihikallion yläkoulun rakentaminen		-500	-500	-500	0
	Jokela koulukeskus		-60	-60	-60	0
-3	Kirkonkylän koulu ja päiväkotiki kampus		-700	-700	-700	0
	Pihaleikkiväl. ja aidat säännösten mukaisiksi		-30	-30	-30	0
-112			-8070	-8070	-8070	0
	Vapaa-aika					
	Uimahalli					
	- lähtölineiden uusiminen		-40	-40	-40	0
	Urheilukeskus		-300	-300	-300	0
	Metsäpirtin ulkoilu- ja virkistyspaikat		-20	-20	-20	0
	Rusutjärven koulun piha		-100	-100	-100	0
-10	Lepolan koulun lähiliikuntapaikka v. 2019.					
	Lähiliikuntapaikkoja 1/vuosi.		-300	-300	-300	0
-10			-760	-760	-760	0
	Kulttuuri					
	Jokelan kirjaston parannustyöt ja kalustaminen		-250	-250	-250	0
-7	Pääkirjaston peli/satuhuone		-50	-50	-50	0
	Halosenniemi		-50	-50	-50	0
	Klaavola		-20	-20	-20	0
-8	Ilmatorjuntamuseo		-90	-90	-90	0
	10 Rakennus		-150	-150	-150	0
	Mesta		-10	-10	-10	0
-16			-620	-620	-620	0
	Kasvu ja ympäristö					
	Tuusukodon peruskorjaus			-600	-600	0
	Erillinen työohjelma:					
-3	Hyrylän koulukeskuksen korjauksia		-100	-100	-100	0
-2	Anttilan alueen rakennukset		-100	-100	-100	0
	Hyrylän ostoskeskuksen muutokset		-50	-50	-50	0
-3	Taloautomaation parannus- ja uusimistyöt		-100	-100	-100	0
	Viranomaismääräysten aiheuttamat muutosinvestoinnit		-50	-50	-50	0
	Kiinteistöjen esteettömyyden parantamiseen kohd.					
	Erillistyöt		-35	-35	-35	0
-4	Energiatohokkuuden parantamiseen kohdistuvat erillistyöt		-150	-150	-150	0
-78	PTS:n mukaiset työt		-1315	-1315	-1315	0
-39	LVIS-parannustyöt		-200	-200	-200	0
	Kiinteistöjen kehittäminen, asiantuntijapalvelut		-200	-200	-200	0
-128			-2300	-2900	-2900	0
-895	Rakennukset yhteensä		-12150	-12750	-13100	-350

Toteuma	INVESTOINNIT 2019	1000 €	TA2019	MTA2019	OVK I ennuste	Ero
	Kiinteät rakenteet ja laitteet					
	Kunnanhallitus					
0	ATK- ja puhelinverkot		-50	-50	-50	0
			-50	-50	-50	0
	Sivistys					
-11	Koulujen ja varhaiskasvatuksen verkot ja verkko-oppimisympäristön suunnittelu ja toteutus		-100	-100	-100	0
			-100	-100	-100	0
	Vapaa-aika					
-2	Kuntovälineet ja lähiliikuntapaikkojen toiminnalliset muutokset		-50	-50	-50	0
-33	Ulkoliikunta- ja harrastuspaikat		-50	-50	-50	0
-32	Liikuntapaikkojen yleissuunnittelu		-50	-50	-50	0
-4	Uimarantojen ja venepaikkojen parannustyöt		-50	-50	-50	0
			-200	-200	-200	0
	Tekninen lautakunta					
-3	Rakennusten pihainvestoinnit - erillisen työohjelman mukaisesti		-100	-100	-100	0
	Tiet ja liikenneväylät					
-1 752	Etelä-Tuusula		-9270	-9270	-9 408	-138
-2	Jokela		-50	-50	-50	0
-23	Kellokoski		-460	-460	-460	0
-25	Muut alueet		-590	-590	-590	0
-191	Puistot ja leikkipaikat		-2090	-2090	-2 185	-95
-7	Vesistöt				-70	-70
-44	Tuusulanjärvi		-1000	-1000	-930	70
-3	Jätehuolto		-40	-40	-40	0
			-13600	-13600	-13 833	-233
-2 130	Kiinteät rakenteet ja laitteet		-13950	-13950	-14 183	-233
60	Rahoitusosuudet		1320	1320	1 320	0
-2 071	Netto		-12630	-12630	-12 863	-233
	Muut Pitkävaikutteiset menot					
-2 453	KT 145 kehittäminen		-6400	-6400	-6400	0
	Puistometsäntien liittymä MT 148:lle		-100	-100	-100	0
	Jokelantien kevyen liikenteen väylä mt 1421		-1000	-1000	-1000	0
	Pääradan alikulku Peltokaassa		-150	-150	-150	0
	Jokelantien alikulku Peltokaassa		-50	-50	-50	0
-2 453	Muut pitkävaikutteiset yhteensä		-7700	-7700	-7700	0

Toteuma	INVESTOINNIT 2019	1000 €	TA2019	MTA2019	OVK I ennuste	Ero
	Koneet ja kalusto					
	Kunnanhallitus					
	Kunnantilojen turvallisuushankinnat		-60	-60	-60	0
	Hyökkälän koulu 4 yhdistelmäunia		-50	-50	0	50
	Lepolan koulu yhdistelmäuni, kuljetusvaunu, pakastekaappi		-30	-30	0	30
	Jokelan yläaste uusi linjasto		-55	-55	0	55
	Vaunukankaan koulu ruoankypsennysvaunuja		-48	-48	0	48
0	Paijalan koulun keittiön laitteiston lisäys		-40	-40	0	40
0			-283	-283	-60	223
	Kasvatus- ja sivistyslautakunta					
-59	Koulujen ja päiväkotien irtaimisto		-250	-250	-250	0
-27	Ict-laitteiden (mm. tablettien) hankinta		-100	-100	-100	0
	Riihikallion koulun irtaimisto				-210	-210
	Rykmentinpuiston liikuntatilan kalusteet				-12	-12
	Taidehankinta				-25	-25
	Koulujen robottihankinnat		-30	-30	-30	0
	Hyökkälän koulu 4 yhdistelmäunia				-50	-50
	Lepolan koulu yhdistelmäuni, kuljetusvaunu, pakastekaappi				-30	-30
	Jokelan yläaste uusi linjasto				-55	-55
	Vaunukankaan koulu ruoankypsennysvaunuja				-48	-48
0	Paijalan koulun keittiön laitteiston lisäys				-40	-40
-86			-380	-380	-850	-470
	Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta					
	Liikuntapaikkojen ylläpitokalusto		-45	-45	-45	0
-89	Latukone		-90	-90	-90	0
	Nuorisotilat, irtaimisto		-30	-30	-30	0
-89			-165	-165	-165	0
	Kuntakehityslautakunta					
	Maastomittauslaitteisto		-40	-40	-40	0
	Puustellinmetsän valokuituverkko		-70	-70	-70	0
0	Rykmentinpuiston aurinkoaita		-110	-110	-110	0
	Tekninen lautakunta					
	Tiekarhu		-350	-350	-416	-66
	Traktori		-150	-150	-150	0
-6	Turvallisuusjärjestelmien uusiminen		-50	-50	-50	0
-12	Siivouksen laitteet		-50	-50	-50	0
-28	Kadunhoitokaluston uusiminen					
	Maastotalentimien vaihto		-14	-14	-14	0
	Tuuskodon väistötilojen kalustaminen			-200	-200	0
-46			-614	-814	-880	-66
-221	Koneet ja kalusto menot		-1552	-1752	-2 065	
473	Koneet ja kalusto tulot					

Toteuma	1000 €	TA2019	MTA2019	OVK I ennuste	Ero
INVESTOINNIT 2019					
Tietokoneohjelmistot					
Kunnanhallitus					
-7	Microsoft-lisenssit ja Office 365 AD integraatio	-80	-80	-80	0
	Ympäristökeskuksen asiakastietojärjestelmä	-10	-10	-10	0
	Helpdesk-järjestelmän uusiminen	-30	-30	-30	0
	Sähköinen maksaminen, verkkokauppa	-30	-30	-30	0
	Kansallisen palveluarkkitehtuurin ja SA-alustaan liittyvät integraatiot	-30	-30	-30	0
	CRM- ja palautejärjestelmän hankinta	-30	-30	-30	0
	Intranetin versiopäivitys	-50	-50	-50	0
-17	Projektisalkun hallintajärjestelmän hankinta	-20	-20	-20	0
	Palveluhallintajärjestelmän laajentaminen muihin toimintoihin	-15	-15	-15	0
	Henkilöstötietojärjestelmän hankinta	-50	-50	-50	0
	Palautejärjestelmän hankinta	-30	-30	-30	0
	Sähköinen arkistojärjestelmä	-35	-35	-35	0
	Apotti	-1120	-1120	0	1120
-24		-1530	-1530	-410	1120
Kuntakehityslautakunta					
-16	Tuusulan paikkatietojärjestelmän kehittäminen	-40	-40	-40	0
Tekninen lautakunta					
	Tilakeskuksen sähköinen huoltokirja	-60	-60	-60	0
-16		-100	-100	-100	0
-40	Tietokoneohjelmistot yhteensä	-1630	-1630	-510	1120
Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta					
-8 802	Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta, brutto	-40253	-46053	-45 829	224
60	Rahoitusosuudet	1320	1320	1 320	0
3 883	Tulot	9623	9623	9 623	0
-4 860	Investoinnit, netto	-29310	-35110	-34 886	224
Vesihuoltoliikelaitos					
-584	Kiinteät rakenteet ja laitteet	-4100	-4100	-4100	0
176	Liittymismaksut (infotieto)	800	800	800	0
	Vesihuollon ELY-keskuksen rahoitusosuus 2019				
Investoinnit kunta ja Vesihuoltoliikelaitos yhteensä					
-9 386	Investoinnit yhteensä, brutto	-44353	-50153	-49 929	224
60	Rahoitusosuudet	1320	1320	1 320	0
3 883	Tulot	9623	9623	9 623	0
-5 444	Investoinnit, netto	-33410	-39210	-38 986	224
Rykmentinpuisto (luvut sisältyvät investointiohjelmiin)					
-710	Kunnallistekniikka	-5000	-5000	-5000	0
	Muut pitkävaikutteiset menot	-320	-320	-320	0
-531	Tuusulan vesi	-1990	-1990	-1990	0
-1 241		-7310	-7310	-7310	0
Rykmentinpuisto yhteensä					
-1 241	Investoinnit yhteensä, brutto	-7310	-7310	-7310	
	Rahoitusosuudet				
-1 241	Investoinnit, netto	-7310	-7310	-7310	0

MTA 2019:

Valtuuston päätös 28.1.2019 § 8, kiinteän omaisuuden osto 5 milj.eur

Valtuuston päätös 13.5.2019 § 57, Tuuskodon peruskorjaus 600 teur

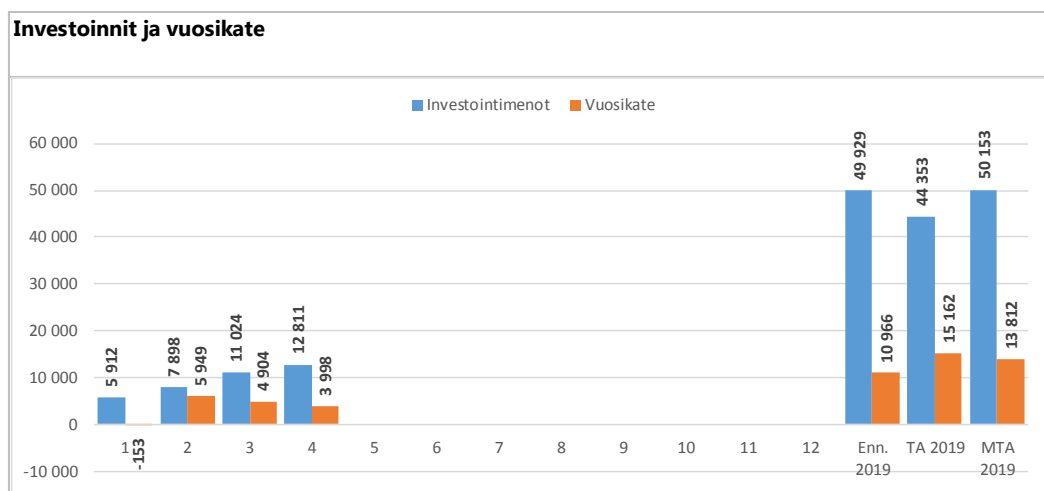
Valtuuston päätös 13.5.2019 § 57, Tuuskodon väistötilojen kalustaminen 200 teur

Rahoitusosuudet investointeihin	* MTA = muutettu talousarvio		** TA = alkuperäinen talousarvio			
	Kum. 3/2019	Tot.-% MTA	Alkup TA	MTA 2019	Ennuste 2019	Jäljellä MTA 2019
18390000 Tuusulan kunta	60	5 %	1 320	1 320		1 260
35340 Rahoitusosuudet inv.menoihin	60	5 %	1 320	1 320		1 260
Yhteensä	60	5 %	1 320	1 320		1 260

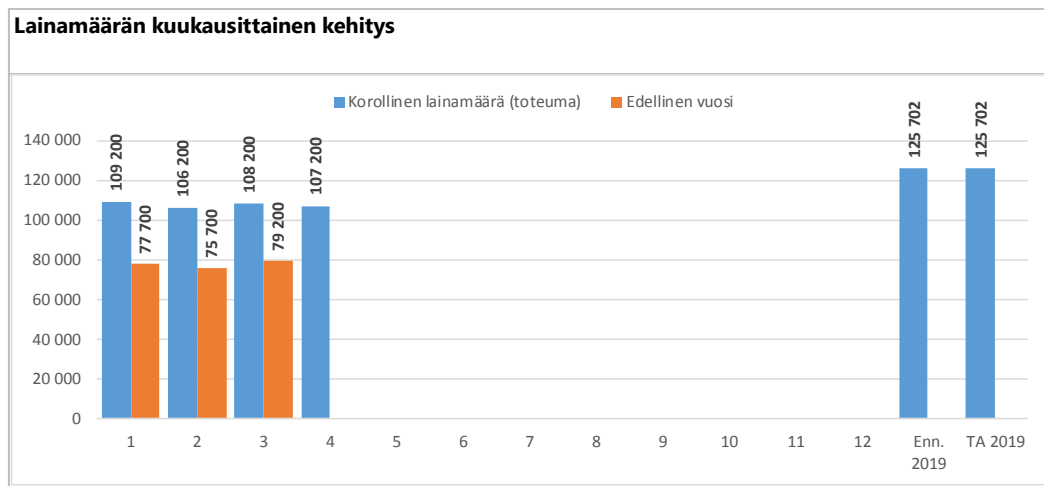
Keusote kuntayhtymää laskutettiin maaliskuussa yht. 0,473 milj. euron edestä kuntayhtymälle siirtyneen irtaimiston osalta.

Rahoitusosuuksiin kirjattu avustuksia 55 t euroa Kellokosken tekniseen kalatiehen ja 5 t euroa Rusutjärven kuormitusarvioon ja tutkimusnäytteisiin liittyen.

Investoinnit ja vuosikate

Lainamäärän kuukausittainen kehitys

1 000 €

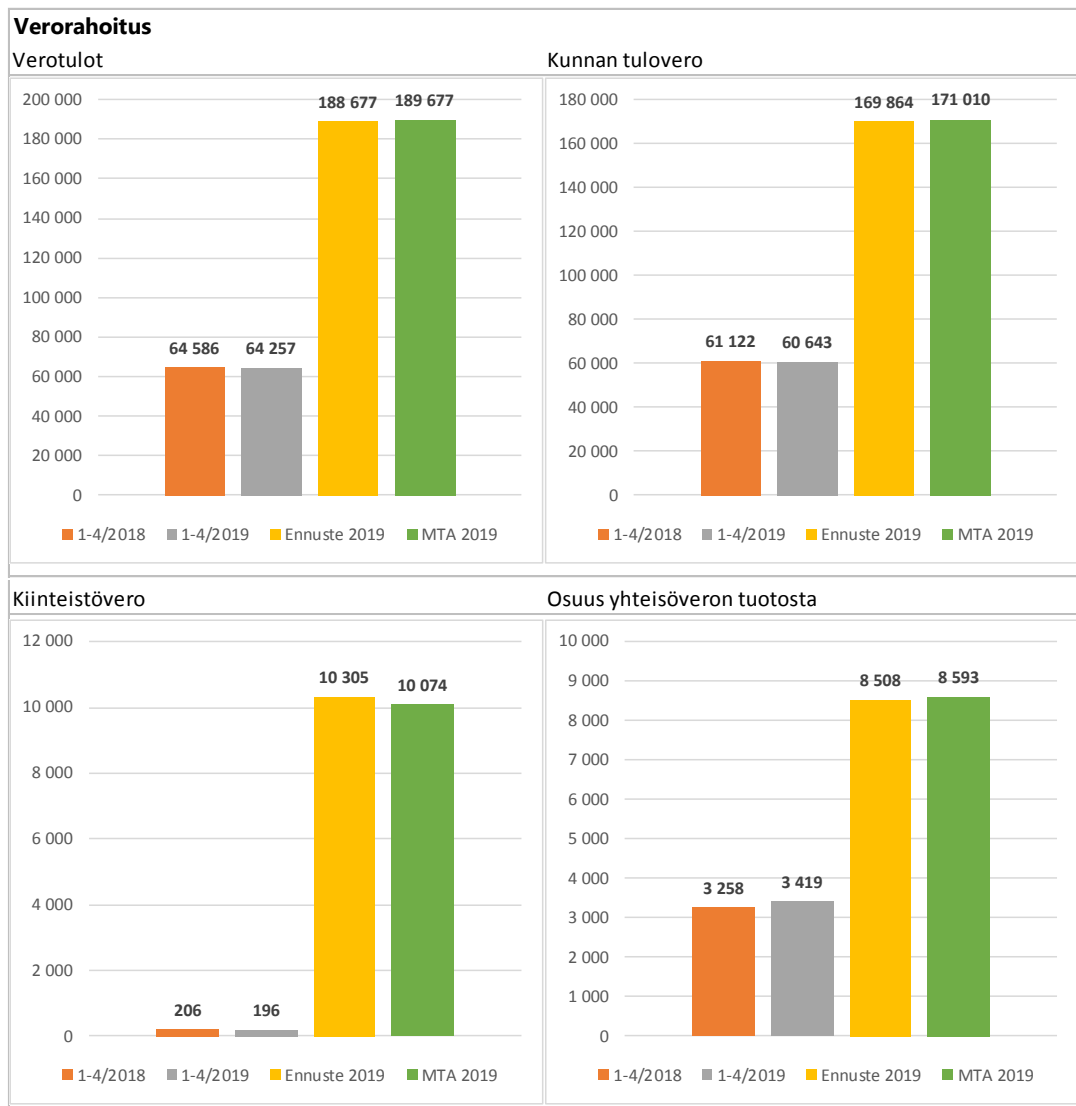
vertailuprosentti 33 %

Rahoituslaskelma				1 000 €				Ennuste/		Budj	
Tot. %		Tot. %			Ennuste	MTA	Budjetti	MTA	TP	/ TP 2018	muutos-%
2019	/ MTA	2018	2018								
3 998	28,9 %	7 683	65,5 %	Vuosikate	10 966	13 812	15 162	79 %	11 725	29 %	
				Satunnaiset erät					-576	-100 %	
-2 569	31,3 %	-255	4,1 %	Tulorahoituksen korjausevät	-8 205	-8 205	-8 205	100 %	-6 170	33 %	
1 429	25,5 %	7 428		TULORAHOITUS	2 761	5 607	6 958	49 %	4 979	40 %	
-9 386	18,7 %	-7 108	19,5 %	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-49 929	-50 153	-44 353	100 %	-36 400	22 %	
60		52	3,9 %	Rahoitusosuudet	1 320	1 320	1 320		1 339	-1 %	
3 883	40,4 %	1 642	23,3 %	Käyttöomaisuuden myyntitulot	9 623	9 623	9 623	100 %	7 048	37 %	
-5 443	13,9 %	-5 414	19,3 %	INVESTOINNIT	-38 986	-39 210	-33 410	99 %	-28 013	19 %	
-4 014		2 014		TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-36 225	-33 603	-26 452	108 %	-23 034	15 %	
3 422				Antolainauksen muutokset					-393		
15 101		309		Ottolainauksen muutokset	28 770	28 634	23 634	100 %	19 708	20 %	
18 523		309		RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	28 770	28 634	23 634	100 %	19 315	22 %	
				Oman pääoman muutokset					0		
5 035		336		Muut maksuvalmiuden muutokset	2 800	2 800	2 800	100 %	-336		
19 543		2 659		RAHAVAROJEN MUUTOS	-4 655	-2 169	-19	215 %	-4 055		
107 200		79 200		Korolliset lainat kauden lopussa	125 702	125 702	125 702		95 200		

Kunnan korollisten lainojen määrä kasvoi vuoden 2018 lopun ajankohtaan 12 milj. euroa. Keu Sote kuntayhtymän laskut erääntyvät joka kuukauden 1. päivä, minkä takia lainamäärä on suurempi kuukauden lopun tilanteessa. Rahoituslaskelman lainamäärät sisältävät korollisen lainamäärän, taulukon tilinpäätöksen lainamäärässä ei mukana konsernilainoja.

Rahoituslaskelmassa ei huomioitu Tukukin vuokra-asuntorahaston purkukirjausta ja siirtoa vapaan pääoman rahastoon.

Käyttöomaisuuden myyntitulot sisältävät Keusote kuntayhtymältä laskutetun 0,473 milj. euroa, mikä liittyy kuntayhtymälle siirtyneeseen irtaimistoon.

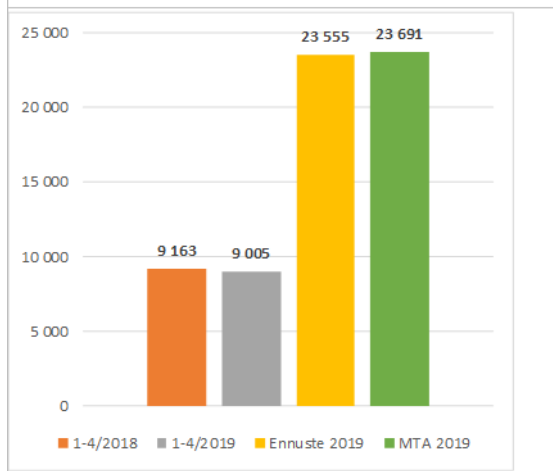

Huhtikuun kunnallisverotilitys oli koko maassa hie-
man odotettua pienempi johtuen uudesta
tuloverorekisterin käyttöönottoon liittyvistä ilmoi-
tusongelmista.

Kunnallisveron tilitysrytmi muuttuu tänä vuonna,
kun on siirrytty verovelvolliskohtaiseen

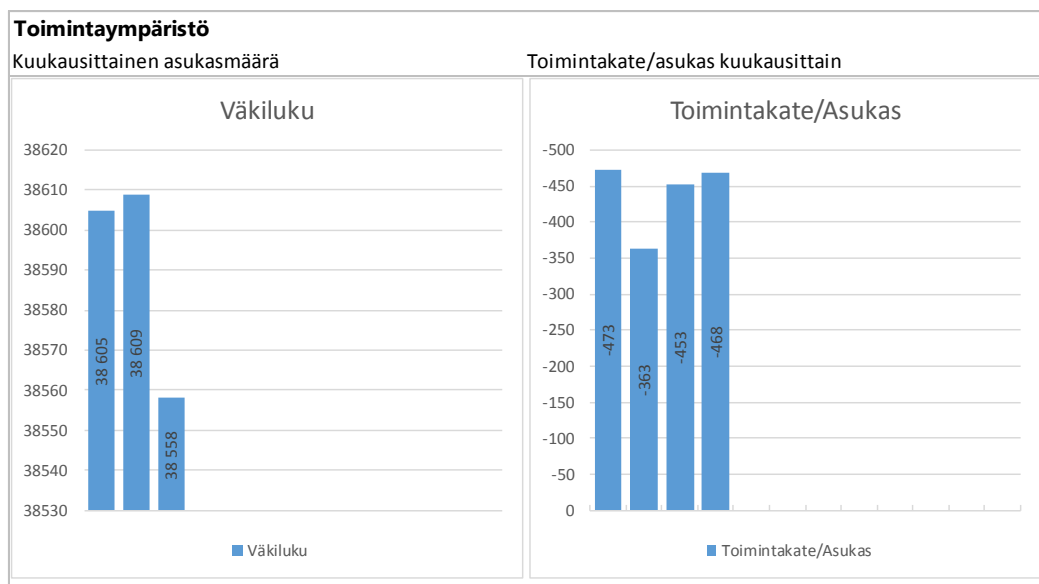
verotuksen valmistumiseen (verotuksen joustava
valmistuminen). Jäännösverojen ja ennakonpalau-
tusten vaikutukset tilityskertymiin ajoittuvat elo-
marraskuulle. Suurimmalle osalle henkilöasiak-
kaista verotus päättyy jo kesäkuussa ja ennakon-
palautusten suurin maksuerä olisi elokuussa. Siten
suurimmat jäännösverojen maksatukset näkyisivät
elo- ja lokakuun tilitysten yhteydessä. Verovuoden
2018 jäännösverot ja ennakonpalautukset kertyvät
pääosin kalenterivuoden 2019 aikana.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ennuste on päivitetty 31.12.2018 tulleen tiedon mukaiseksi, ja on 0,136 milj. euroa talousarviota pienempi.

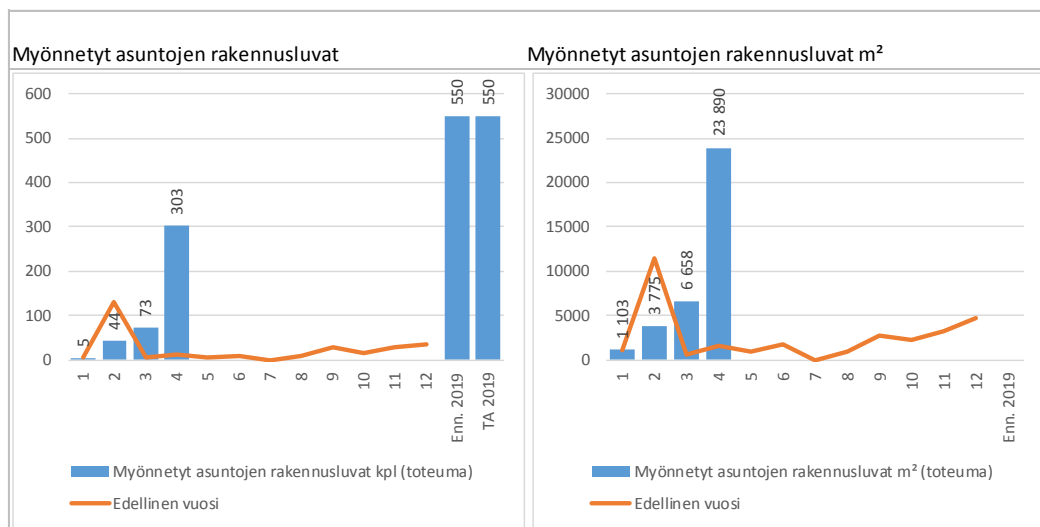
Toimintaympäristö

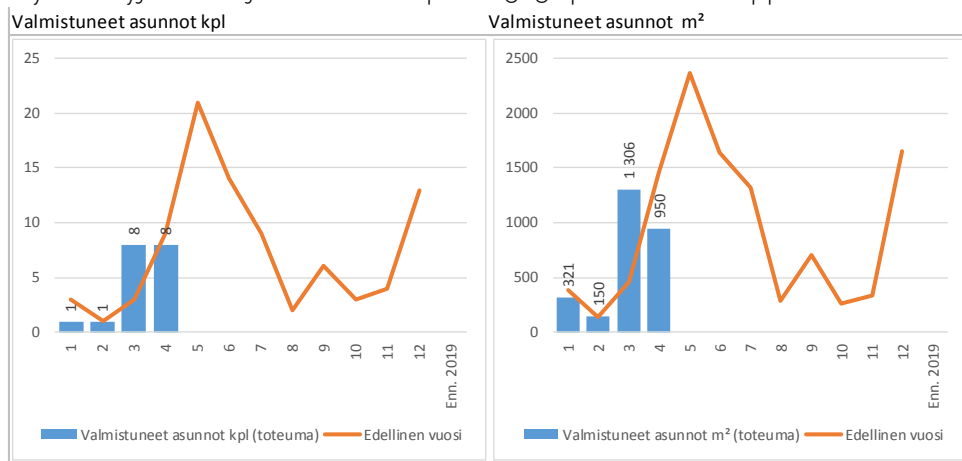
Tieto asukasmäärästä julkaistaan kuukauden viiveellä, taulukoissa maaliskuun tieto, Tuusulan väkiluku laski tammi-maaliskuussa yhteensä 55 hengellä. Ajanjaksona kuoli 24 henkeä ja lapsia syntyi 16, vähennyksen ollessa 8 henkeä. Nettomaahanmuutto toi väestönkasvua 2 hengen verran. Ennakkoväkiluku oli maaliskuun lopussa 38558 henkeä.

Maaliskuussa Tuusulassa oli työttömiä 5,9 % työvoimasta. Työttömiä työnhakijoita oli 1 164 (vähennys 92 vuodessa), joista alle 25-vuotiaita oli 108. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni 382 henkilöön, vähennystä kertyi 45 henkilöä vuodessa. Avoimia työpaikkoja oli 557 kappaletta (Maaliskuun työllisyyskatsaus, Uudenmaan ELY -keskus).

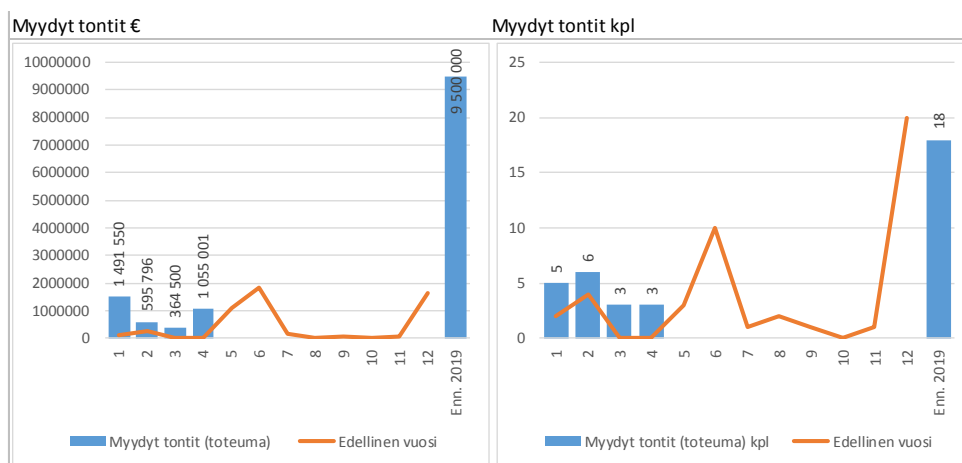

Myönnettyjä asuntojen rakennuslupia oli 303 kpl huhtikuun loppuun mennessä, yhteensä 23 890 m².

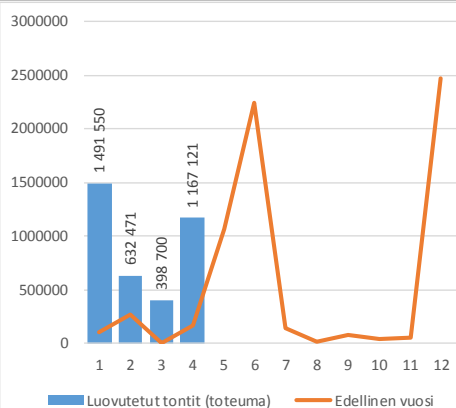

Asuntoja valmistui huhtikuun loppuun mennessä 8 kpl, yhteensä 2 727 m².

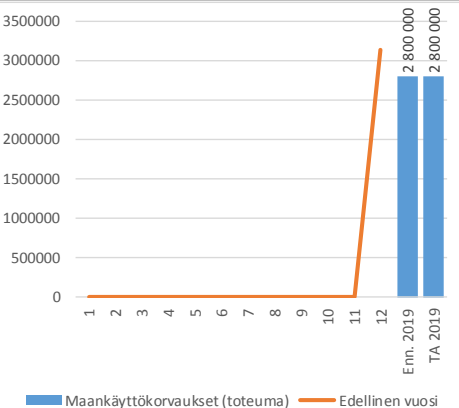

Tontin myyntituloja kertyi n. 3,5 milj. eur. ja myytyjä tontteja oli yhteensä 17kpl.

Luovutetut tontit €

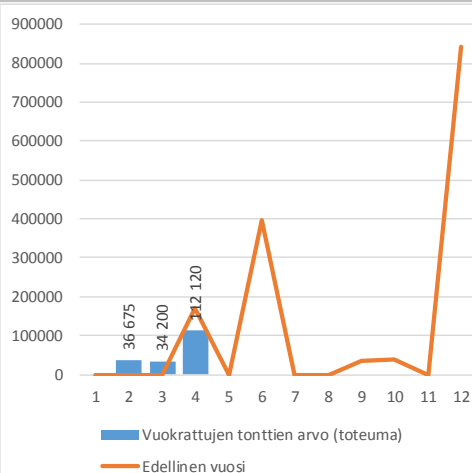

Maankäyttökorkaukset €

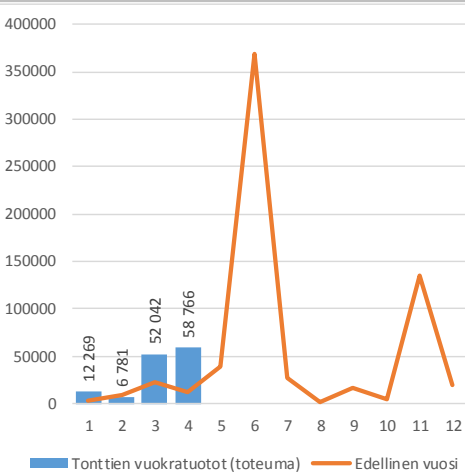

Tontteja luovutettiin huhtikuun loppuun mennessä n. 3,7 milj. euron arvosta, ja maan myyntivoittoa kertyi n. 2,4 milj. euroa. Maankäytön sopimuskorvauksia kertyi 262 000 euroa liittyen Kirkonmäen maankäyttösopimuskorvaukseen. Summa ei näy vielä kirjanpidossa, ja yllä olevassa graafissa.

Vuokrattujen tonttien arvo

Tonttien vuokratuotot

Vuokrattuja tontteja oli 4 kpl, vuokrattujen tonttien arvo oli 182 995 euroa, ja tonttien vuokratuottoa kertyi 129 858 euroa huhtikuun loppuun mennessä.

"Me teemme yhdessä uutta Tuusulaa" – kuntastrategia vuosille 2018 – 2021

Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019

Tuusulan on valtuustokauden tavoitteita 32. Valtuustokauden tavoitteista johdettujen vuositavoitteiden etenemistä seurataan ja arvioidaan osavuositarkastuksissa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä. Tavoitteet on ryhmitelty Tuusulan kolmen päämäärään mukaisesti; Sujuva Tuusula, Hyvinvoiva Tuusula ja Vireä Tuusula.

Toimenpiteiden etenemisastetta on arvioitu sille asetettua toteutusohjelmaa vasten seuraavalla asteikolla:

- 1= Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta
- 2= Suunnitteluvaiheessa, on edetty hieman
- 3= Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis
- 4= Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistely/käyttöön otettu
- 5= Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan

Sujuva Tuusula

1. Uudistamme kuntaa, palveluita ja organisaatiota, ottaen huomioon Maakuntaudistuksen ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän, varmistuen tuusulalaisten lähipalvelut.			
Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
1.1 Otamme käyttöön uuden kunnan palveluorganisaation rakenteen ja johtamisjärjestelmän hyväksytyn suunnitelman mukaisesti 1.1.2019 lukien Vastuutaho: Pormestari Kansliapäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Toimeenpanemme hyväksytyn suunnitelman mukaiset uudistukset 	Palveluprosessien ja toimintatapamuutosten uudistamiseen ei riittävästi resursseja / huomiota	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Uusi palveluorganisaatio on otettu käyttöön 1.1.2019. Johtamisjärjestelmän uudistamista on jatkettu mm. Yhteisten foorumien määrittelyllä, kehittämisen johtamisen mallin määrittelyllä ja Kasvun ja ympäristön poikkialueiden prosessien valmistelulla.
1.2 Edellytämme, että Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän palveluita tuotetaan tuusulalaisten lähipalveluna Vastuutaho: Pormestari Kansliapäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme kunnan edunvalvontasuunnitelmaa 2018-2022 	Edunvalvonnan ja vaikuttamistoimenpiteiden riittämättömyys	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Edunvalvontaa on tehty yhtymähallituksessa mm. Palvelukriteerien määrittelyllä, ja yleisemmin talouden ja palveluiden johtamisen sekä työterveyshuollon aiheilla
1.3 Turvaamme ja luomme edellytyksiä kaupallisten lähipalveluiden saatavuudelle Tuusulassa. Vastuutaho: Pormestari Kansliapäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Arvioimme kaupallisten lähipalveluiden nykytilanteen ja valmistelemme kehittämissuunnitelmaa 	Kaupallisia toimijoita ei saada riittävästi mukaan / kauppa- ja palvelukeskityksen kannattavuus	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Kaupallisten lähipalveluiden tarve on arvioitu, Hyrylän kehittämislinjaukset (keskitetään valittuun liike- ja palvelukeskukseen) on määritelty ja valmistelu etenee.

	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme kaupallisten palveluiden kehittämissuunnitelmaa vuodesta 2020 -> 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Suunnitelmaa valmistellaan.
--	--	--	--

2. Palvelumme ovat laadukkaita ja saavutettavia

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
2.1 Edellytämme, että Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän palveluvalikoima monipuolistuu Vastuutaho: Kansliapäällikkö Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän luottamuselinten Tuusulan luottamushenkilöedustajat HYTE-lautakunta Kunnanhallitus	<ul style="list-style-type: none"> Kuntayhtymässä vaikiinnutetaan kotisairaalan, kotikuntoutuksen, virtuaalipotiloiden ja asiakasohjauksen toimintamallit (kaikki lähipalveluja). Mielenterveyspalveluiden matalan kynnyksen verkostot toiminnassa 	Palveluvalikoima ei monipuolistu	Etenemisaste: 1 <ul style="list-style-type: none"> HYTE-lautakunta ei käsitellyt kotisairaalan, kotikuntoutuksen, virtuaalipotiloiden ja asiakasohjauksen toimintamalleja kokouksiinsa.
2.2 Edellytämme, että Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän palvelut ovat yhdenvertaisia alueella Vastuutaho: Kansliapäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Palveluiden sisältö eri palvelusegmenteissä määritellään yhdenmukaisiksi. 	Yhdenvertaisuus ei toteudu	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Yhtenäiset palvelukriteerit on pääosin määritely.
2.3 Parannamme kuntalaisten palvelukokemusta Vastuutaho: Kansliapäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Laadimme asiakkuuksien kehittämisen suunnitelman ja käynnistämme toteutuksen (mm. asiakaspalvelukanavat ja prosessit, palvelulupaukset ja asiakastyytyväisyys) 	Riittävä valmistelu- ja toteutusresurssi. Olennaiseen keskittyminen sisällöissä ja toimintatavoissa sekä valmistelun ja toimeenpanon riittävä vaiheistus	Etenemisaste: 1 <ul style="list-style-type: none"> Alkuvuoden aikana voimavarat on suunnattu kohdan 3.1. mukaisiin kehittämistoimiin.

3. Mahdollistamme sähköisen asioinnin keskeisissä kuntapalveluissa ja sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Uudistamme tapojamme tehdä työtä digitalisaation avulla.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
3.1 Otamme käyttöön työvälineitä asiakkuuksien hallintaan tukemaan parempaa asiakaspalvelua	<ul style="list-style-type: none"> Otamme käyttöön palvelunhallintajärjestelmän ja valmistelemme asiakashallintajärjestelmän käyttöönottoa 	Riittämättömät resurssit järjestelmien käyttöönottoon. Valmius kuntatasoisen toimintakulttuurin ja prosessien tarkasteluun ja resurssit	Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Sisäilmatyöryhmälle on avattu sivusto nettiin 04/2019 nettiin

Vastuutaho: Talousjohtaja ICT-kehittämispäällikkö Tietohallintopäällikkö		kokonaisvaltaiseen muutokseen. Mittava työmäärä edellyttää prosessien kuvaamista ja muokkaamista.	<ul style="list-style-type: none"> Eri vaihtoehtoja palvelunhallintajärjestelmäksi ja asiakashallintajärjestelmäksi on tutkittu. Lähi-kuukausien aikana pyritään saamaan esiselvityksen analyysi valmiiksi. Tuusulan kunta on ottanut käyttöön chat-palvelun verkkosivustollaan. Etusivu ja Asiakaspalvelusivuilla aukeavassa chat-palvelussa yleisiin kunnan palveluihin liittyviin tiedusteluihin vastaa keskitetyn asiakaspalvelu TuusInfon asiakasneuvojat palvelupisteen aukioloaikoina.
	<ul style="list-style-type: none"> Hyödynnämme verkkomaksamisen ja –kaupan mahdollisuuksia 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Verkkokaupan ja –maksamisen projektin suunnittelu on menossa ja projektin toteutuksen tarkempi aikataulu tarkentuu toukokuun aikana.

4. Parannamme Tuusulan monimuotoista sisäistä ja kuntien välistä liikennettä sekä liikkumisen ekosysteemiä. Joukkoliikenteen osuus kasvaa ja kehitämme uusia liikkumisen muotoja yhteistyössä HSL:n kanssa

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
4.1 Viemme toteutukseen pyöräilyn edistämisen suunnitelman kehittämistoimenpiteet Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö Suunnitteluinsinööri	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme Tuusulan pyöräliikenteen edistämissuunnitelman valittuja kehittämistoimenpiteitä Parannamme kevyen liikenteen väylien kohdeopastusta yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Hyrylän keskustan pyöräilysuunnitelma keskustan yleissuunnitelman päivittämisen yhteydessä syksyllä 2019. Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Kohdeopastuksen kehittäminen on valmisteluvaiheessa.
4.2 Nostamme joukkoliikenteen tasoa ja varmistamme, että HSL:n linjasto suunnitelma palvelee Tuusulan alueella liikkumista ja tuusulalaisten kulkeamista Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Liikenneinsinööri Yhdyskuntatekniikan päällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme kunnan edunvalvontasuunnitelmaa 2018-2022 Parannamme joukkoliikenneinfraa, uusimme bussikatoksia ja pysäkki-informaatiota 	Toimenpiteiden toimeenpano ja seuranta organisaation kaikilla tasoilla	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Tulevan kauden aikataulut ovat parhaillaan valmistelussa. Valmistelu on edennyt suunnittelun aikataulun mukaisesti. Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Olemme uusineet pysäköintikatoksia ja samassa yhteydessä on parannettu pysäkki-informaatiota.

	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme Epinkoskientien puuttuvan kaatuosuuden mahdollistamaan uusien linjojen 641 (Kerava-Hyrylä-Tikkurila) ja 642 (Hyrylä-Lahela-Riihikallio-Leinelä) reitityksen Kulomäen ja Juslan tpa-alueiden kautta 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Hankintapäätös on tehty. Hankkeen toteuttaa Vantaan kaupunki. Hanke on edennyt suunnittelun aikataulun mukaisesti.
4.3 Suunnittelemme liikku- misen ekosysteemin Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Liikenneinsinööri Yhdyskuntatekniikan pääl- ikkö	<ul style="list-style-type: none"> Suunnittelemme liik- kumisen ekosysteemin Hyrylän alueelle. 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Ekosysteemin suunnittelu on aloi- tettu.
	<ul style="list-style-type: none"> Myöhemmissä vai- heissa ekosysteemi luodaan Kellokosken, Jokelan ja haja-asutus- alueiden osalta. 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Ekosysteemin suunnittelu on aloi- tettu.
	<ul style="list-style-type: none"> Pilotoimme sisäisen lii- kenteen kehittä- miseksi liikkumisen palveluja (MaaS) HSL:n kanssa yhteistyössä 		Etenemisaste: 1 <ul style="list-style-type: none"> Tällä hetkellä ei ole valmiuksia viedä hanketta eteenpäin.

5. Olemme osaava ostaja ja paikallisten markkinoiden kehittäjä

Valtuustokauden tavoit- tetta toteuttava vuosi- tavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seu- ranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
5.1 Kehitämme paikallisia markkinoita osallistamalla paikalliset toimijat markkinavuoropuheluun Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Hankintasuunnittelija Elinvoimajohtaja	<ul style="list-style-type: none"> Teemme tietopyyntöjä ja järjestämme tapaa- misia paikallisten toi- mijoiden kanssa 	Riittämätön osaaminen ja liian vähäinen tuki toimialoille	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Alkuvuoden aikana on tavattu yri- tysten edustajia mm. Yrittäjien aamukahvitilaisuuksissa, hallitus- ten kokouksissa ja matkailuyrittä- jien työpajassa. Yrityksille järjestetään hankin- tailta siivous- ja ruokapalveluiden kilpailutukseen liittyen elokuussa. Paikallisille yrityksille erillinen hankintailta järjestetään syksyllä.
	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme hankin- nat tarkoituksenmu- kaisina kokonaisuu- ksina mahdollistaen pai- kallisten toimijoiden osallistumisen 		Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Hankintoja pilkotaan mahdolli- suuksien mukaan osiin, joihin pai- kalliset yritykset voivat tarjota.

6. Lisäämme seudullista ja kuntien välistä yhteistyötä ja selvitämme kuntaliitoksen mahdollisuuden			
Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>6.1 Käynnistämme alueellisen HYTE yhteistyön Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän, maakunnan ja kuntien kesken</p> <p>Vastuutaho: Kansliapäällikkö KUUMAN kuntaedustajat Kuntatoimialan kehittämisspäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Luomme alueellisen HYTE yhteistyön rakenteet, toimintamallit ja tavoitteet KUUMAN organisoimana 	Tehtäväjako jää epäselväksi	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Muodostettiin alueellinen HYTE-ryhmä Keusote-kuntien ja Keusoten edustajista. Ryhmässä on työstetty alueellisen HYTE-yhteistyön rakenteita ja lähdetty luomaan toimintamalleja ja tavoitteita. KUUMAN HYTE-ryhmä on kirkastanut omaa rooliaan KUUMA-alueen HYTE-toimijana.
<p>6.2 Määrittelemme keskeiset seudulliseen ja kuntien väliseen yhteistyöhön liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet</p> <p>Vastuutaho: Kansliapäällikkö Pormestari</p>	<ul style="list-style-type: none"> Määrittelemme tavoitteet kunnan edunvalvontasuunnitelmaan 2018-2022 	Toimenpiteiden toimeenpano ja seuranta organisaation kaikilla tasoilla	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Edunvalvontasuunnitelmat on laadittu valtuuston linjausten mukaisesti, sisältävät niiltä osin seudullisen ja kuntien välisen yhteistyön tavoitteet.

Hyvinvoiva Tuusula

7. Edistämme tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun parantumista.			
Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>7.1 Laadimme Tuusulan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämisen suunnitelman ja toteutamme sitä</p> <p>Vastuutaho: Kansliapäällikkö Kuntatoimialan kehittämisspäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laadimme kunnan HYTE-suunnitelman poikkihallinnollisesti ja suunnitelman toteuttaminen käynnistyy 	HYTE-työn resurssit riittämättömät. Epäonnistutaan yhteistyössä.	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laadinta käynnistyi tammikuussa. Hyvinvointikertomus tuodaan lautakuntien käsittelyyn ja päätöksentekoon alkukesästä. Hyvinvointisuunnitelman laadinta käynnistyy hyvinvointisuunnitelman valmistuttua. Suunnitelma tuodaan päätöksentekoon syksyllä 2019.
	<ul style="list-style-type: none"> Tehostamme yhteistyötä seurakunnan, järjestöjen, yritysten, kuntayhtymien ja muiden etujärjestöjen kanssa. 		<p>Etenemisaste: 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyötä seurakunnan, järjestöjen, yritysten, kuntayhtymien ja muiden etujärjestöjen kanssa tehtiin alkuvuoden aikana. Yhteistyön tehostamisessa ei edetty merkittävästi.

<p>7.2 Vakiinnutamme pitkäaikaistyöttömien työllistämisrahan toimintamallin ja arvioimme saatuja tuloksia</p> <p>Vastuutaho: Henkilöstöjohtaja Työllisyysasiamies</p>	<ul style="list-style-type: none"> Viemme toimintamallin teoiksi ja esimiehet palkkaavat henkilöitä 	<p>Esimiehet eivät palkkaa henkilöstöä toimintamallia hyödyntäen</p>	<p>Etenemisaste: 5</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimintamalli saatiin luotua ja viestittyä siitä esimiehille. 8 pitkäaikaistyöttömä henkilöä on palkattu 29.4.2019 työllistämisrahan avulla kuntaan, pääsääntöisesti erittäin hyvin kokemuksiin.
---	--	--	--

8. Siirrämme palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kotiin vietäviin matalan kynnyksen palveluihin

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>8.1 Vahvistamme varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen perhetukea</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Määrittelemme virtuaalisen perhekeskusten verkostomaisen yhteistyön tiivistämiseksi 	<p>Resurssien ja yhteistyön puute, yhdyspinta- ja verkostotyön haasteet Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kanssa</p>	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Valmistuu 2019 kesäkuun aikana.

9. Olemme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>9.1 Toteutamme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmista nousseet toimenpiteet</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Palvelualuepäälliköt</p>	<ul style="list-style-type: none"> Viemme kehittämissuunnitelmat (kevään aikana valmistuvat, lautakuntien alaiset) teoiksi 	<p>Taloudelliset resurssit puuttuvat, tavoitteet jäävät liian ylätasoisiksi</p>	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Kehittämissuunnitelmien mukainen työ on käynnistynyt. Kehittämissuunnitelma on kehityskeskustelujen pohjana.
<p>9.2 Viemme toteutukseen hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman ja 10-v investointisuunnitelman</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Kuntakehitysjohtaja Tilapalveluiden päällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Käynnistämme Monion rakentamisen 6/2019 Käynnistämme suunnittelun Etelä-Tuusulan päiväkotiiin, Kirkonkylän ja Riihikallion kampuksiin. 	<p>Monioon ei saada laadukasta elinkaarimallikumppania Poliittisen päätöksen teon viivästyminen Taloudelliset riskit Sisäilman aiheuttamat terveydelliset riskit Yhteistyön haasteet</p>	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Monion elinkaarineuvottelut ovat käynnissä ja tarjouspyynnöt on jätetty Elikaariurakattarjoukset viedään valtuustoon 06/2019 > päätös rakentamisesta <p>Etenemisaste: 3-4</p> <ul style="list-style-type: none"> Päiväkotii Martta Wendelinin hankesuunnitelma on hyväksytty.

			<ul style="list-style-type: none"> Kirkonkylän ja Riihikallion strategiset suunnitelmat hyväksytyt ja hankesuunnittelu käynnistyy. Päätösten teossa on edetty, siirrytään toteutussuunnitteluun ja valitaan urakamuodot. Kirkonkylän väistötilat, (PSJ / kaavat: Kirkonkylä, Martta Wendelin hyväksymiskäsittelyyn menossa, Riihikallio luonnos ja Lahela aloitus).
	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme Riihikallion koulun väistötilat ja ne ovat käytössä 8/2019. 		<p>Etenemisaste: 5</p> <ul style="list-style-type: none"> Riihikallion koululle on hankittu väistötilat. Kilpailutus on tehty ja toteutus tapahtuu kesällä, tilojen käyttöönotto toteutuu elokuussa.
	<ul style="list-style-type: none"> Ratkaisemme Ruotsinkylän koulun tulevaisuuden. 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Ruotsinkylän koululle on hankittu väistötilat. Ruotsinkylän koulu jatkaa toimintaansa Lahelan yhteiskoulun valmistumiseen saakka. Nyt on edetty väliaikaisella ratkaisulla, koulun lopullinen kohtalo on vielä auki ja päätökset ovat siirtyneet väistötilojen hankinnan ja olemassa olevan koulun muutostöiden perusteella.
	<ul style="list-style-type: none"> Hyödynnämme palveluverkon kehittämis- ja ohjausryhmiä palveluverkkotyön johtamisessa 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> On käynnistetty johtoryhmien valmennus uusien koulujen toimintakulttuurin kehittämiseksi Koulu- ja päiväkotirakentamiseen on valmisteilla käsikirjat yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa. Varhaiskasvatuksen uudet johtamiset mallit pilotoidaan Pellavan päiväkodissa
<p>9.3 Laajennamme ja kehitämme kulttuurikasvatussuunnitelmaa</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Opetuspäällikkö Varhaiskasvatuspäällikkö Kulttuuri- ja museotoimenjohtaja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laajennamme kulttuurikasvatussuunnitelman varhaiskasvatukseen ja lukioon 	Henkilökunta ei sitoudu kulttuurikasvatussuunnitelmaan Resurssien saaminen	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatuksen Taika-Kultsu suunnitelma valmistuu syksyllä. Toteutusta tukemaan pidetään koulutuksia henkilöstölle.
	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme kulttuurikasvatussuunnitelmaa perusopetuksessa yhteistyössä taiteen perusopetuksen kanssa 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Kultsu-yhteistyön pilotti (8. luokkalaiset kuvataidekoululle) toteutetaan syyslukukauden 2019 aikana.

<p>9.4 Nykyaikaistamme oppimisympäristöjä hyväksytyyn palveluverkkosuunnitelmaan perustuen</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Tilapalveluiden päällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Käynnistämme rakennushankkeet ja hyödynnämme palvelumuotoilun menetelmiä jo suunnitteluvaiheessa 	Resurssien riittämättömyys	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Koulujen toiminnallisia muutoksia tehdään kesän 2019 aikana, myös pihoja kehitetään ja kunnostetaan mm. Rusutjärvi, Kellokoski, Lepola. Kaksi osallistavaa palvelumuotoilua on järjestetty huoltajille ja asukkaille (Lahela/Rykmentinpuisto ja Kirkonkylä). Robottiikkalainaus on käynnistetty.
<p>9.5 Hyväksymme kansainvälisen toiminnan suunnitelman ja varmistamme rahoituksen sen toteuttamiseksi</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Opetuspäällikkö Varhaiskasvatuspäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden kv-suunnitelmaa Tarjoamme EduPackseja kansainvälisten vieraiden käyttöön 	Resurssien puute	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuusulan kansainvälistymissuunnitelman laadinta on käynnistetty. OPH:n hanke (Kieli-Kievari) kieli- ja kulttuurin kehittämiseksi on käynnissä, tähän on saatu rahoitusta 25 000 euroa.

10. Takaamme tuusulalaisille nuorille jatkokoulutuspaikan tai työllistymispolun

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>10.1 Kehitämme nuorisotyön ja opetuksen yhteistyötä</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Opetuspäällikkö Vapaa-aikapalveluiden päällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mallinamme Koulunuorisotyön kohdennetun ja alueellisen nuorisotyön sekä opetuksen yhteistyönä 	Yhteistyön haasteet	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Malli on valmistunut ja sitä esitellään toukokuussa koulujen rehtoreille.

11. Kehitämme Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Tuusulalaiset liikkuvat ja harrastavat enemmän ja monipuolisesti

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>11.1 Tuemme ja rakennamme kumppanuuksia kolmannen sektorin toimijoiden kanssa</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Vapaa-aikapalveluiden päällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Päivitämme järjestöavustuksien kokonaisuuden sekä jakorusteet 	Yhteistyön haasteet Resurssien riittävyys	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Päivitys on valmisteilla. Uusien avustusmuotojen ja perusteiden käsittely on lautakunnassa viimeistään syksyllä 2019.

Kulttuuri- ja museotoimen johtaja

12. Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden ja osallisuuden tunnetta sekä varmistamme kasvavan Tuusulan turvallisuuden

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>12.1 Otamme käyttöön uuden turvallisuusjohtamisen mallin</p> <p>Vastuutaho: Henkilöstöjohtaja Turvallisuuspäällikkö Työsuojeluorganisaatio Opetuspäällikkö Koulujen rehtorit Varhaiskasvatyüksiköiden johtajat</p>	<ul style="list-style-type: none"> Käynnistämme uuden turvallisuusjohtamisen mallin mukaisen toiminnan ja viestimme siitä. 	<p>Riittämättömät resurssit Kuntalaisten kiinnostus Yhteistyön haasteet</p>	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Lohkopäälliköiden koulutus on järjestetty. Päivitämme palo- ja pelastustoimea varten pohjapiirroskaavioita kunnan tiloihin. Vs-johtoryhmälle järjestetään syksyllä harjoitus haastavasta poikkeustilanteesta. Erityisesti harjoitellaan viestinnän ja tiedonkulkua haastavassa tilanteessa. Vs-johtoryhmän toimintaa viedään enemmän ennakoivaan toimintaan. Kriisiviestintä huoneen taulu on tehty ja käsitelty vs-johtoryhmässä.
	<ul style="list-style-type: none"> Otamme kuntalaiset ja järjestöt mukaan toimintaan ja suunnitteluun (mm. Turvallisuuksillat, turvallisuus-koulutukset ja -tempaukset) 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa on käynnistetty pilotti palotarkastusten yhteyteen (koulutuksellinen elementti). Syksyn turvallisuuskoulutukset on suunniteltu. Jokelan vanhan paloaseman korvaava uusi paloasemasuunnitelma on tehty ja uusi sijainti on löydetty kaavoittajan kanssa. Ensihoito säilyy Jokelassa.
	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme kunnan valmiussuunnittelua (muutamme lohkokukset matalamman kynnyksen valmiuskeskuksiksi, otamme järjestöt mukaan valmiusorganisaatioon) 		<p>Etenemisaste:</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnittelussa.

13. Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristön. Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
13.1 Nostamme viheralueiden hoidon tasoa	<ul style="list-style-type: none"> Päivitämme viheralueiden hoitoluokitusta 	Määrärahan tason nostoa ei hyväksytä	<p>Etenemisaste: 3</p>

<p>Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kunnanpuutarhuri</p>			<ul style="list-style-type: none"> Huhtikuussa aloitettujen kolmen uuden urakan (Jokela, Kellokoski, Tuusulan keskus ja Nummiharju) osalta on nostettu hoitoluokituksen tasoa.
<p>13.2 Tavoittelemme Tuusulanjärven hyvää ekologista tilaa yhteistyössä Järvenpään kanssa.</p> <p>Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Ympäristökeskuksen johtaja Ympäristönsuojelupäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nostamme viheralueiden hoidon määrärahan tasolle, jolla viheralueita voidaan parantaa 		<p>Etenemisaste: 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Kunnan viheralueiden pinta-ala kasvaa uusien puistojen rakentamisen myötä. Määrärahan maltillista korotusta tullaan esittämään vuodelle 2020.
	<ul style="list-style-type: none"> Siirrämme Tuusulanjärven kunnostushankkeen Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymältä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen hoidettavaksi 		<p>Etenemisaste: 5</p> <ul style="list-style-type: none"> Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman 2016–2021 tavoitteena on, että Tuusulanjärvi saadaan välttävistä ekologisesta tilasta hyvään ekologiseen tilaan vuoteen 2021 mennessä. Vedenlaadun seurantatietojen perusteella tavoite voidaan ajoittain saavuttaa. Pysyvän muutoksen aikaansaaminen edellyttää kuitenkin pitkäjänteisiä vesiensuojelutoimenpiteitä järven valuma-alueella. Tuusulanjärven kunnostushanke on Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän, Tuusulan kunnan ja Järvenpään kaupungin hyväksymän sopimuksen mukaisesti siirretty Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen hoidettavaksi 1.1.2019 alkaen. Tuusulanjärven ekologisen tilan kehityksen seuranta on osa Tuusulanjärven kunnostushanketta, minkä lisäksi järvi kuuluu valtion ympäristöhallinnon seurantakohteisiin. Vesienhoidon toimenpideohjelmaa jatketaan vuosille 2022–2027.
	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme Tuusulanjärven valuma-alueella VILKKU Plus -hankkeeseen liittyviä 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Hanke perustuu viljelijöiden osallistamiseen ja aktiivisuuteen.

	vesiensuojelutoimia (esim. Mäyräojan tulvatilanteen hallinta, ravinteiden huuhtoutumista vähentävien viljelymenetelmien käyttöönotto)		Hankkeen tavoitteiden toteutuminen edellyttää viljelijöiden osallistumista vesiensuojelutoimenpiteiden toteuttamiseen tärkeillä valuma-alueilla. <ul style="list-style-type: none"> Tuusulanjärven valuma-alueen viljelijöitä on aktivoitu onnistuneesti vesiensuojelua edistäviin viljelytoimenpiteisiin, kuten talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen. Mäyräojan tulvatilanteen hallinnan suunnittelu on parhaillaan käynnissä.
--	---	--	--

14. Edistämme kestävästä kehitystä kaikessa toiminnassa. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä ja lisäämme uusiutuvan energian osuutta energiankulutuksesta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
14.1 Laadimme kestävästä kehityksen tavoitteet ja suunnitelman sekä määrittelemme kestävästä kehityksen vastuutahot Vastuutaho: Kansliapäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Sitoudumme kestävästä kehityksen toimintaohjelmaan ja annamme toimenpidesitoumuksia, joilla sitoudumme omalta osaltamme edistämään yhteiskuntasitoumuksen tavoitteiden toteutumista. 		Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Kunnan "5T:n" malli rakennushankkeisiin: Terveellinen, Turvallinen, Toiminnallinen, Taloudellinen ja Tilatehokas on kestävästä rakentamisen linjaus.

15. Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
15.1 Uudistamme kunnan organisaatiokulttuuria ja tuemme kunnan henkilöstöä muutoksissa Vastuutaho: Henkilöstöjohtaja	<ul style="list-style-type: none"> Sitoutamme henkilöstön oman toiminnan kehittämiseen 	<p>Riittävä osallistujamäärä koulutuksiin ja sitoutuminen koulutuksiin</p> <p>Työterveyshuollon resurssit ja mahdollisuudet tarjota kunnan tarpeisiin erilaisia palveluita</p> <p>Palkkarahojen puuttuminen uudelleensijoitusprosessissa</p>	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Toteutamme syksyllä pelin, jonka avulla pohditaan toimintatapojen kehittämistä. Pelin avulla voidaan sitouttaa kaikki työntekijät yhdessä pohtimaan, miten "Me teemme yhdessä uutta Tuusulaan" toteutetaan. Pelistä on sovittu toimittajan kanssa. Työterveyshuollon palveluntarjonta on kehittynyt myös työhyvinvoinnin kehittämiseen tähtäviin valmennuksiin.

			<ul style="list-style-type: none"> Uudelleensijoitusprosessissa ei ole ollut alkuvuodesta merkittävästi henkilöitä, joten tarvetta ei ole ollut.
	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme valmennuskokonaisuuksina: työyhteisötaidot, valmentava johtaminen, Lean, fasilitointi ja osallisuuden edistäminen sekä toimeenpanokyvyn parantaminen ja sähköisten alustojen käyttäminen 		<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Microsoft Teams on päätetty kunnan sähköiseksi alustaksi ja koulutuksia sen käyttöön on järjestetty henkilöstölle. Valmennuskokonaisuuksien tarjontaa ja valmennusyrityksiä on kartoitettu ja osa valmennuksista kilpailutetaan ennen kesää. Kunnassa on käytössä ja tavoitteena edistää osallisuuspelejä sekä jalkauttaa osallisuus osaksi myös henkilöstön ja esimiesten toimintaa.
	<ul style="list-style-type: none"> Hyödynnämme tehokkaammin työterveyshuollon työhyvinvointipalveluita 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Työterveyshuollon kanssa on sovittu säännöllisistä laatupalaverista. Näissä palaverissa on keskusteltu, työterveyshuollon jalkautumisista työyhteisöihin. Työterveyshuolto tarjoaa erilaisia työhyvinvointiluentoja, First beat-mittauksia, ensiapukoulutuksia jne.
	<ul style="list-style-type: none"> Sujuvoitamme uudelleensijoitettavien prosesseja 		<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatuksen esimiehille pidetään luento, jossa kerrotaan tarkemmin uudelleensijoitusprosessista. Kuvaamme kaikkien ns. "ylimäraisten" työsuhteiden prosessit ja pohdimme synergioita yhteistyössä työllisyys, ohjaamo ja henkilöstöpalvelut.
	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme palkkausjärjestelmää 	Tasa-arvosuunnitelmaa ja palkkalisien määrittelyjä ei saada päivitettyä ja rekrytoinnit lisäävät eriarvoistavaa palkkausta	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> TS kehittämisryhmä työstää henkilökohtaisten lisien kriteereitä, jotta se saadaan käyttöön vielä vuoden 2019 aikana. Syksyllä aloitetaan KVTES palkkausjärjestelmän kehittäminen. Henkilöstöpalvelut suunnittelevat palkan lisien haun selkeyttämistä ja keskittämistä osavuosisikaususten yhteyteen.
15.2 Luomme kokeilu-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan malleja, selkey-	<ul style="list-style-type: none"> Kirkastamme uuden organisaation kehittämisen mallit, roolit ja tehtävät 	Henkilöstön sitoutuminen uusiin toimintatapoihin ja vanhoista pois oppiminen	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Kehittämismallin päivittämistä on työstetty yhteistyössä toimialueiden kanssa alkuvuoden aikana.

<p>tämme rakenteita ja parannamme toimeenpanokykyä</p> <p>Vastuutaho: Kansliapäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Luomme ja otamme käyttöön uuden kehittämisen mallin • Tuemme ketterien koekielujen ja projektien toteutusta sekä yhteistyötä eri tahojen välillä 		<p>Kehittämisen johtamista tukevan salkkujärjestelmän käyttöönotto on menossa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistoimintasopimuksen päivittämisen myötä on tavoitteena selkeyttää henkilökuntajaoksen roolia ja tehtäviä, jotta aloitteet ja henkilöstöltä tulevat ideat saadaan paremmin esille.
--	---	--	---

Vireä Tuusula

16. Kasvamme vahvasti ja hallitusti. Tavoittelemme nopeampaa väestönkasvua, monimuotoista asumista ja laadukasta elinympäristöä.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>16.1 Valitsemme taajamien kasvusuunnat Yleiskaava 2040:ssa</p> <p>Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hyväksymme Yleiskaava 2040:n 	<p>Kaavaa ei hyväksytä</p>	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yleiskaavan ehdotus on saatu julkisesti nähtäville ja voi edetä hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2019 lopulla.
<p>16.2 Etenemme yleiskaavan rakentamisalueiden maanhankinnassa</p> <p>Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaavan 2040 mukaisilta rakentamisalueilta 	<p>Raakamaata ei saada hankittua tavoitteen mukaisesti</p>	<p>Etenemisaste: 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seurantakaudella maata on siirtynyt kunnan omistukseen n. 45 ha.
<p>16.3 Keskitymme kaavotöissä valittaviin kärkihankkeisiin</p> <p>Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö Kuntasuunnittelupäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Noudatamme kaavoituksen työohjelmaa ja siinä tehtyjä priorisointeja 	<p>Kärkihankkeita määritetään liikaa, jolloin niiden toteuttaminen vaarantuu.</p>	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Melko vähäinen määrä kaavaprosesseista on viivästynyt vuoden alussa määritellystä aikataulusta.

17. Vahvistamme elinvoimaa keskustojen monipuolisia palveluita ja viihtyvyyttä kehittämällä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>17.1 Ratkaisemme Kunnantalon toimitilojen tulevaisuuden Hyrylän keskustalla</p> <p>Vastuutaho:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laadimme kunnan uusien toimitilojen tarvesuunnitelmat (hybriditoimistorakennus) 	<p>Taloudelliset, aikataulliset ja terveydelliset riskit</p>	<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esitys toimitilojen määrästä ja profiloinnista sekä tilakattausesta kaupallisia ym. neuvotteluja varten on valmisteltu, mutta ei hyväksytty.

Kuntakehitysjohtaja Tilapalveluiden päällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Ratkaisemme kunnan toimintojen sijoittumisen keskusta-alueella 	Ristiriitaiset toiveet, päättäjien ongelmat saada yhteistä näkemystä, jotta saadaan päätöksiä	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Kunnan toimintojen sijoittumista keskusta-alueella on suunniteltu useiden skenaarioiden avulla. Samaa hankkeeseen liittyvien toimijoiden tavoitteista on neuvoteltu ja yhteistyökumppaneiden löytämiseksi on käyty neuvotte-luja.
17.2 Määrittelemme Tuusulan keskustojen vetovoimatekijät ja toimenpidesuunnitelmat Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Elinvoimajohtaja	<ul style="list-style-type: none"> Määrittelemme keskustojen vetovoimatekijät ja laadimme toimenpidesuunnitelman niiden vahvistamiseksi 	Tutkimus ei ohjaa riittävästi päätöksentekoa.	Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Tutkimus tehty 2017 - tehdään vertaileva tutkimus seuraavan kerran vuonna 2021.
	<ul style="list-style-type: none"> Seuraamme elinvoimaindeksin kehitystä 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Seurataan 4 vuoden välein.

18. Vahvistamme yritystoiminnan edellytyksiä ja työpaikkojen syntymistä aktiivisella elinkeinopolitiikalla, kaavoituksella ja edistämällä liikennehankkeita

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
18.1 Kerrytämme työpaikatonttivarantoa Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Hyväksymme Sulan ja Rykmentinpuiston yritysalueen työpaikka-alueiden kaavat 	Resurssien riittämättömyys	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Sulan työpaikka-alue I –asema-kaava on edennyt nähtäville. Alueen loppuosan edistämiseksi käydään neuvotteluja. Rykmentinpuiston työpaikka-alueen asemakaavaluonnos on edennyt nähtäville.
	<ul style="list-style-type: none"> Nostamme jokaisen yrityshankkeen kunnan kärkihankkeeksi ja tuotamme kaavavara-antaa yritysten tarpeisiin 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Esitettyjä yritysalueiden kaavoja on valmisteltu käynnistettäväksi ja pieniä kaavamutoksia on valmisteltu nopeasti (Upokaskuja ja Höylääjäkuja I). Kokonaisuutena työpaikka-alueiden kaavavara-antaa edelleen on liian vähän.
	<ul style="list-style-type: none"> Noudatamme kaavoituksen työohjelmaa ja reagoimme nopeasti työpaikka-alueiden kehittämistarpeisiin. 		Etenemisaste: 3 kts. edellinen

19. Vahvistamme Etelä-Tuusulan kasvua. Tiivistämme ja eheyttämme Hyrylän keskustaa ja Rykmentinpuistoa.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
19.1 Teemme Suutarintien kaavamuutosalueen ensimmäiset tonttikaupat Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kiinteistökehityspäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Teemme Suutarintien uuden kaavan mukaisen 1. kaavatontin kaupan viimeistään vuoden 2019 ensimmäisen kvartaalin aikana. 	Kaavavalitukset, ja mahdollisten ostajiksi ilmoittautuneiden kiinnostavuuden vähenevän, ellei ennakkomarkkinointi onnistu.	Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Sopimukset saatiin valmisteltua lähes valmiiksi Lujatalo Oy:n ja Avain-yhtiöt Oy:n kanssa. Kaavavalitus viivästyttää kaavan lainvoimaisuutta.
19.2 Saamme valmiiksi Rykmentinpuisto 3:n asemakaavan ja infran yleisuunnitelman Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Ohjelmapäällikkö Kaavoituspäällikkö Yhdyskuntatekniikan päällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Käynnistämme infran suunnittelun viimeistään kaavaluonnoksen lautakuntakäsittelyn jälkeen 	Kaavavalitukset	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Asemakaava luonnos on nähtävillä ja infran suunnittelu on käynnissä.
19.3 Edistämme Hyrylän keskustan yleisuunnitelman toteuttamista Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja	<ul style="list-style-type: none"> Hyväksymme korttelin 8067 asemakaavan 		Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Asemakaavamuutos ja aluetta koskeva maankäytösopimus on valmisteltu.
	<ul style="list-style-type: none"> Hyväksymme Suutarintien sopimukset ja puremme tähän liittyen paloaseman 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Sopimukset alueen toteuttamiseen liittyen on valmisteltu lähes valmiiksi Lujatalo Oy:n ja Avain-yhtiöt Oy:n kanssa. Vanhan paloaseman purkaminen ei ole vielä alkanut.

20. Tiivistämme Jokelan keskustaa rataa tukeutuen ja vahvistamme taajaman vetovoimatekijöitä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
20.1 Edistämme Jokelan keskustan täydennysrakentamista ja tiivistymistä Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Hyväksymme Konduktöörinkujan asemakaavamuutoksen 	Valitukset	Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Hankkeen suunnittelu on edennyt Lujatalo Oy:n kanssa, mutta asemakaavatyö ei vielä. Ensimmäisen tontin toteuttamiseksi on edetty voimassa olevan asemakaavan ja poikkeamisluvan mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Saamme valmiiksi Jokelan keskustan yleisuunnitelman 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Jokelan keskustan yleisuunnitelmaluonnos on valmis ja sitä on

			esitelty asukastilaisuuksissa. Yleis-suunnitelma on ohjelmoitu vietä-väksi lautakuntaan loppuvuodesta 2019.
	<ul style="list-style-type: none"> Aloitamme vanhan Paloaseman tontin kaavoituksen 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Jokelan paloasemalla on löydetty tontti ja se on lisätty ja hyväksytty kaavoitussuunnitelmaan. Kaava on ohjelmoitu aloitettavaksi syksyllä 2019.

21. Vahvistamme Kellokosken omaleimaisuutta ja vetovoimaa Ruukin ja Sairaalan aluetta sekä keskustaa kehittäen

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
21.1 Aloitamme Kellokosken keskustan kaavan toteuttaminen Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö Maankäyttöpäällikkö Elinvoimajohtaja	<ul style="list-style-type: none"> Luovutamme keskusta-alueen asema-kaavan tontteja toteuttavaksi ja käymme neuvottelut päivittäistavarakaupan tonttien kehittämisestä 	Liian vähäiset asuntomarkkinat	Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Tuusulan kunnan kiinteistöjen kanssa on tutkittu yhden kerrostalokorttelin tai sen osan toteuttamista. Kahden päivittäistavarakaupan keskusliikkeen kanssa on Hyrylän hankkeen yhteydessä Kellokosken tonteista kerrottu, mutta vielä ei ole ollut mahdollisuutta aloittaa vakavampia neuvotteluja.
21.2 Edistämme Kellokosken sairaalan uusiokäyttöprojektia, markkinointia ja yhteistyötä HUS:n kanssa Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kuntasuunnittelupäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Sovimme toimenpiteistä HUS:n kanssa 	Liian heikko kysyntä, Kellokosken pieni asuntomarkkina	Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Keskustelua on käyty vasta varsin alustavalla tasolla. Kalliomaan koulu siirtyy Kellokosken sairaala-alueelle kesällä 2019.

22. Mahdollistamme kylien täydennysrakentamisen ja elinvoimaisuuden sekä maaseutumaisen ympäristön

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
22.1 Tuemme kylien paikallisidentiteettiä ja paikallista toimintaa Vastuutaho: Pormestari Kuntatoimialan kehittämisspäällikkö Yhteisömanageri	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme kehittämisprojekteja lähidemokratian, kehittämisverkostojen ja osallistuvan budjetoinnin keinoin 	Osallisuustyön resursointi	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyössä kehittämisverkostojen ydintiimien kanssa järjestettiin osallistavia tapahtumia eri puolilla kuntaa. Osallistuvan budjetoinnin keräysvaiheen aikana (13.11.2018–15.1.2019) järjestettiin 17 Pop up

			<p>ideapajaa sähköisen ja lomakeke- räyksen lisäksi. Ideointivaihe tuotti 269 ideaa. Helmi-kuussa järjestettiin kuusi yhteiskehittämi- sen työpajaa, joissa asukkaat ja kunnan asiantuntijat kohtasivat jalostaakseen saaduista ideoista ehdotuksia. Ehdotuksia syntyi 95. Ehdotukset vietiin äänestykseen maaliskuun puolessavälissä ja eh- dotuksia sai äänestää kuukauden ajan. Äänestysvaiheessa järjestet- tiin 23 pop up-äänestyspistettä. Äänestystä tuettiin kirjastoissa ja Tuuslfossa. Äänestää saivat kaikki 12 vuotta täyttäneet. Ääniä an- nettiin 5011 kpl ja äänestäjiä oli 591, 2 %:a äänestysikäisistä tuu- sulalaisista. Ehdotuksia äänestet- tiin 7 kategoriassa ja toteutuk- seen päätyi 34 äänestyksessä eni- ten ääniä saanutta ehdotusta 100 000€ puitteissa. Ensimmäiset ää- nestyksen voittaneet ehdotukset toteutuvat toukokuun aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vuoden 2018 loppupuolella käyn- nistynyt Vanhan Nuorkan avaami- nen asukas- ja yhdistyskäyttöön eteni alkuvuoden aikana. Nuorkka otettiin yhteisön ja asukkaiden käyttöön huhtikuussa. vakiovu- oroja on myönnetty 11 eri toimi- jalle ja ryhmälle. Yksittäisten va- rausten myöntäminen alkoi huhti- kuussa. • Jokelan tiilitehtaan placemaking- projekti käynnistyi alkuvuoden ai- kana. Projektissa tutkitaan tiiliteh- taan soveltuvuutta yhteisötilaksi.
--	--	--	--

23. Kansainvälistymme ja luomme sille edellytyksiä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
23.1 Laadimme kansainvälistymissuunnitelman Vastuutaho: Kansliapäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> • Teemme suunnitelman kansainvälisen toiminnan tavoitteista ja toteutuksesta 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman laatiminen käynnistetty yhteisellä työpajalla ja etenee.
	<ul style="list-style-type: none"> • Laadimme www-sivut keskeisiltä osiltaan monikieliseksi 		Etenemisaste:

24. Hyödynnämme lentokentän ja metropolialueen tarjoamat kasvun mahdollisuudet asumisessa ja elinkeinotoiminnassa.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
24.1 Tarjoamme lentokenttään nojautuvalle yritystoiminnalle tulevaisuuden kasvualustan Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Elinvoimajohtaja Projektipäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Olemme mukana lentokenttään liittyvissä edunvalvontafoorumissa 		Etenemisaste: 5 (Toteutetaan koko ajan) <ul style="list-style-type: none"> Osallistumme lentokenttäyhteyden kokouksiin

25. Kehitämme lentokenttään tukeutuvaa FOCUS aluetta ja edistämme vahvasti Kehä IV toteutusta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
25.1 Viemme eteenpäin FOCUS-alueen toteuttamisen ja edistämme Kehä IV rakentamista Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Yhdyskuntatekniikan päällikkö Projektipäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Valmistelemme muun Focus-logistiikka-alueen maanhankintaa varmistamalla toteutusedellytyksiä 	Maanhankinnan onnistuminen. Ei synny laajaa sitoutumista Kehä IV edistämiseen.	Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Kunta on hankkinut omistukseensa 18,13 ha suuruisen määräalan sekä tehnyt esisopimuksen 10,2 ha suuruisen määräalan hankkimiseksi. Kahden kiinteistön osalta on käynnistetty lunastusmenettely niiden hankkimiseksi kunnan omistukseen.
	<ul style="list-style-type: none"> Neuvottelemme Focus-alueen liikekeskusten maankäytösopimukset kaavoituksen edellyttämässä aikataulussa 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Maa-alueiden omistajien kanssa on käyty aktiivisia neuvotteluja.
	<ul style="list-style-type: none"> Selvitämme Kehä IV rahoitus- ja toteutusmallia ja sen toteutus-aikataulua pyritään nopeuttamaan 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> Erilaisia rahoitusmalleja on selvitetty ja ELY-keskuksen kanssa on neuvoteltu toteuttamismalleista ja –aikatauluista. Kuluva vuoden aikana toteutetaan selvitys ulkopuolisen konsultin avulla.
	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme alueen viestintää ja markkinointia 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> Focus-hanke on seudullisesti ja jopa valtakunnallisesti uniikki sijainniltaan. Sijoittuminen aivan Suomen suurimman lentokentän kupeeseen kiinnostaa useita yri-

			<p>tyksiä. Yhteydenottoja potentiaalisten toimijoiden suunnalta onkin tullut runsaasti ja hanke on tähän asti myynyt ”itse itseään”. Laajempaa tietoisuutta hankkeesta tullaan kuitenkin lisäämään markkinoinnin keinoin, kunhan työn alla olevat asemakaavat Focus Liikekeskus ja Kehä IV ovat ehdotusvaiheessa. Ennen sitä julkinen markkinointi on epärealistista, koska tällä hetkellä ei vielä tiedetä, minkä kokoisia ja –muotoisia tontteja alueelle tullaan muodostamaan. Ei siis ole vielä mitään konkreettista myytävää. Optimististen arvioiden mukaan kummatkin asemakaavat voisivat olla ehdotusvaiheessa kuluvan vuoden aikana, mutta todennäköisesti asia menee vuoden 2020 puolelle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestinnän osalta Focusin nettisivuille Maankäytön ja kaavoituksen osioon on lisätty havainnekuvia ja muuta materiaalia. Sivustolle päivitetään materiaalia aina niiden valmistuttua. Kehä IV:n osallistumis- ja arviointitilaisuuden jälkeen perustettiin erityisesti Sammonmäen asuinalueen asukkaita ja yrityksiä varten sähköpostilista, jota kautta tiedotetaan ajankohtaisia asioita Focus-alueelta.
--	--	--	---

26. Panostamme kulttuuritarjonnan monipuolisuuteen ja laatuun, ja matkailu alueella lisääntyy. Luomme mahdollisuuksia kulttuuriliikunnalle.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>26.1 Tuotteistamme Tuusulanjärveä rohkeammin</p> <p>Vastuutaho: Sivistysjohtaja Kulttuuri- ja museotoimenjohtaja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teemme Tuusulanjärveä tunnetuksi tapahtumajärvenä ja kokeimuksena 	<p>Yhteistyön haasteet Taloudelliset riskit</p>	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö Tuusulanjärven alueen yrittäjien ja kulttuuritoimijoiden kanssa on aktiivista. • Jos Tuuskoto myydään matkailuyritykselle, niin saadaan lisää matkailua strategian edellyttämällä tavoitteella. Toteutumista vaikeuttaa, että Tuuskodolle ei saada määriteltyä kauppahintaa tai kauppahintapyyntöä pidetään liiankorkeana.

	<ul style="list-style-type: none"> • Luomme Tuusulanjärvelle PopUp kulttuuri-liikuntaa ja tapahtumia 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> • Museoon on suunnitteilla vapaa sisäänpääsy pyöräilykypärää tai sauvoja näyttämällä.
	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistamme kulttuuri- ja luontokohteiden viestintäyhteistyötä 		Etenemisaste: 3 <ul style="list-style-type: none"> • Tuusulanjärvelle hankitaan Vuokrattavia soutuveineitä. Sarvikallio tarjoaa uusia mahdollisuuksia yhteistyölle.
	<ul style="list-style-type: none"> • Olemme mukana toteuttamassa kotiseutupäiviä 2019 Tuusulassa 		Etenemisaste: 5

27. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien sekä vesistöjen (Jokelan lammet ja Rusutjärvi) virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
27.1 Hyväksymme Tuusulanjärven ja -joen ranta-alueiden virkistyskäytön yleissuunnitelman ja viemme sitä toteutukseen Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Kaavoituspäällikkö Yhdyskuntatekniikan päällikkö	<ul style="list-style-type: none"> • Hyväksymme virkistyskäytön yleissuunnitelman 	Suunnitelman taakse ei saada riittävää tukea Resurssien riittämättömyys	Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> • Ranta-alueen suunniteltujen osaluokkien osalta on edetty sekä suunnittelussa että toteutuksessa ja kokonaiskuvan antava yleissuunnitelma on valmistumassa syksyllä 2019.
	<ul style="list-style-type: none"> • Edistämme Tuusulanjärven eteläosan rantareittejä järven itä- ja länsipuolella 		Etenemisaste:
	<ul style="list-style-type: none"> • Edistämme kelluvan rantareitin toteuttamista ja hyväksymme kelluvan rantareitin asemakaavan 		Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> • Kelluva rantareitti on Tuuskodon kaavassa, neuvotteluja on käyty kahden tahon kanssa, mutta nyt tilanne on muuttunut väistötilaratkaisun myötä.
	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistamme Jokilaaksonpuiston puistosuunnitelman 		Etenemisaste:
	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutamme Fjällbon kehittämissuunnitelman toimenpiteet 		Etenemisaste: 2 <ul style="list-style-type: none"> • "Pusulaituri" -kilpailu ratkaistu

28. Kehitämme Tuusulan Urheilupuistoa Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
28.1 Edistämme Urheilupuiston yleissuunnitelman toteuttamista Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Sivistysjohtaja Kaavoituspäällikkö Vapaa-aikapalveluiden päällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Edistämme Tuusulan urheilupuiston toteutusta hyväksytyin asemakaavan pohjalta 		Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Selvitys monitoimihallin toteutusvaihtoehtoista ja konserniyhtiöiden kehittämissuunnista on valmis.
	<ul style="list-style-type: none"> Luomme Urheilupuiston toiminnan konseptin ja kunta ohjaa kehittämistä aktiivisesti sidosryhmät osallistaen 		Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Monitoimihallin konseptin suunnittelun yhteydessä selvitetään urheilukeskuksen yhtiöiden kehittämismahdollisuuksia.

29. Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
29.1 Toteutamme hyväksytyä palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2018-2028 Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Tilapalveluiden päällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Käynnistämme Monion rakentamisen Hyrylään 	Sisäilmaan liittyvät terveydelliset riskit, Taloudelliset riskit	Etenemisaste: 4 Ks.aiempi kohta.
	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme sote-aseman pysäköinnin järjestelyt ja tilamuutokset 		Etenemisaste:

30. Olemme edelläkävijä osallisuuden edistämässä ja yhteisöllisessä toiminnassa uudistaen samalla toimintatapojamme. Kehitämme kumppanuuksia ja verkostojohtamista.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
30.1 Viemme käytäntöön kunnan osallisuusmallin toimintatavat ja siitä johdetut kehittämistoimenpiteet Vastuutaho: Kansliapäällikkö Kuntatoimialan kehittämisspäällikkö Yhteisömanageri	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme osallisuuden edistämisen suunnitelmaa ja osallisuuskalenterin mukaisia toimenpiteitä 	Riittämätön resursointi strategian yhteisen toimintatavan ja osallisuusmallin toimeenpanoon	Etenemisaste: 4 <ul style="list-style-type: none"> Kokosimme tammikuussa osallisuuskalenterin, johon koottiin tiedossa olevat, sekä käynnistyneet että tulevat, osallistuvat prosessit ja tilaisuudet. Käynnissä on mm. Jokelan tiilitehtaan alueen osallistuva kehittäminen placemaking-projektin muodossa sekä Rusutjärven koulun lähiliikuntapaikan kehittäminen yhdessä koulun ja ympäröivän yhteisön kanssa.
	<ul style="list-style-type: none"> Viemme osallisuusmallia käytäntöön mm. pelaamalla kunnan 		Etenemisaste: 2

	osallisuuspelejä työyksiköissä		<ul style="list-style-type: none"> Osallisuuspelejä testipeluuta jatkettiin talven aikana ja kokemukset koottiin yhteen. Peli viimeistellään kesän aikana ja peli vietään yksiköihin pelattavaksi syksyllä 2019.
	<ul style="list-style-type: none"> Teemme väliarvioinnin kehittämisverkostoista valtuustokauden puolivälissä yhteistyössä kehittämisverkostojen kanssa 		<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Valmistelimme kehittämisverkostojen toiminnan väliarviointia, joka toteutetaan toukokuun aikana yhteistyössä kehittämisverkostojen kanssa.

31. Uudistamme kunnan brändiä ja parannamme kunnan tunnettuutta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuositavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
31.1 Viemme käytäntöön kunnan uudistunutta brändiä Vastuutaho: Kansliapäällikkö Viestintäpäällikkö	<ul style="list-style-type: none"> Huolehdimme, että uusi ilme jalkautuu ja kaikki muu tekeminen on sen kanssa linjassa 	Riittämätön resursointi uuden ilmeen teoksi viemiseen.	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Uuden brändin mukainen visuaalinen ilme on otettu käyttöön keskeisten elementtien osalta. Verkostovujen, sosiaalisen median kanavien, PowerPoint-pohjien, asiakirjapohjan, käyntikorttien, lehti-ilmoituspohjien ja kunnan yleisen markkinointimateriaalin osalta visuaalinen ilme on viety laajalle käytäntöön. Osin työ on vielä kesken ja sitä tehdään porrastetusti, esimerkiksi autojen teippauksen ja joidenkin muiden toimialue-materiaalien osalta. Käytäntöön viemistä jatketaan.
	<ul style="list-style-type: none"> Teemme uutta brändiä tukevaa viestintää 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Kunnan viestintä on pitkälti uutta brändiä tukevaa. Koska kyse on koko organisaation asiasta – kaikki viestivät - käytäntöön vieminen vaatii vielä ponnisteluja.
	<ul style="list-style-type: none"> Lisäämme kunnan tunnettuutta hyödyntämällä yhä enemmän liikkuvaa kuvaa ja sosiaalisen median eri kanavia 		<p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Sosiaalista mediaa (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn) hyödynnetään monipuolisesti ja liikkuvaa kuvaa jonkin verran (videot esim. Keskeisistä tapahtumista). Käytäntöön viemistä jatketaan ja tunnettuuden eteen on tehtävä jatkuvasti töitä!

32. Parannamme kunnan tuottavuutta ja talouden tasapainoa

Valtuustokauden tavoitetta toteuttava vuosittavoite 2019	Toimenpide 2019	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Toimenpiteiden ja riskien seuranta ajalta tammi-huhtikuu 2019
<p>32.1 Kasvatamme kunnan tontinmyyntituloja ja säävutamme vähintään talousarviossa määritellyn tason</p> <p>Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Elinvoimajohtaja Kaavoituspäällikkö Tilapalveluiden päällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Jatkamme aktiivista markkinointia ja vuoropuhelua rakentajatahojen kanssa Edistämme kunnan toiminnan kannalta keskeisten kiinteistöjen kehittämistä ja myyntiä 	<p>Tontit eivät käy kaupaksi tavoitteen mukaisesti. Resurssien riittävyys tonttien jalostukseen ja poliittinen päätöksenteko asiassa</p> <p>Ei riittävästi tonttitarjontaa kysytyimmillä alueilla</p>	<p>Etenemisaste: 5</p> <ul style="list-style-type: none"> Suutarintien ja korttelin 8067:n hankkeessa on toteuttajakumppanit mukana. Työpaikka-alueiden ja Lahelanpelto II:n alueen toteutuksesta on neuvoteltu eri tahojen kanssa. Tuusokodon myymiseksi neuvoteltiin kahden tahon kanssa. Pelto-kaaressa kokeillaan välittäjien käyttöä. <p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Ensimmäinen useita kehitettäviä kiinteistöjä koskeva asemakaavaluonnos on valmisteltu.
<p>32.2 Hillitsemme velkaantumista ja vahvistamme kunnan tulorahoitusta</p> <p>Vastuutaho: Talousjohtaja Kuntakehitysjohtaja Tilapalveluiden päällikkö Yhdyskuntatekniikan päällikkö Vesihuoltoliikelaitoksen johtaja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Toteutamme kunnan palveluverkkosuunnitelmaa hankkeita priorisoiden. Tavoitteenamme on, että 2023 kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen lainamäärä on yhteensä enintään 200 M€. Toteutamme osan investoinneista perinteisestä budjettirahoituksesta poikkeavilla toteutus- ja rahoitusmuodoilla. 	<p>Vuosittaiset investoinnit nousevat jopa yli 50 milj. euron, kun investointien priorisoinnista vaiheistamisesta ei päästä sopimukseen.</p>	<p>Etenemisaste: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Koulu- ja päiväkotihankkeita on edistetty palveluverkkosuunnitelman pohjalta. Mahdolliset priorisoinnit tehdään TA2020 ja palveluverkkosuunnitelman päivytyksen yhteydessä. Tavoitetta uhkaavina riskeinä nähdään seuraavia asioita: Poliittinen painotus ajaa ohi asiantuntijatyön ja arviot priorisoinneista. Talouden epätasapainoa lisää väistötilat joista osasta maksetaan markkinavuokraa kunnan ulkopuolelle ja sisäiset vuokrat vähenevät kunnan omien tilojen (kunnantalon) jäädessä tyhjiksi. <p>Etenemisaste: 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Monion toteutukseen valittu 20 vuoden elinkaarimalli, joka on 1. kertaa kunnassa käytössä
<p>32.3 Mahdollistamme työpaikkoja tuovien yritysten kasvua ja sijoittumista Tuusulaan, kasvatamme maanmyyntituloja</p> <p>Vastuutaho: Kuntakehitysjohtaja Maankäyttöpäällikkö Elinvoimajohtaja Kaavoituspäällikkö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Saamme Rykmentinpuiston yritystontti-alueen kaavan vahvaksi ja tontit myyntiin vuonna 2019. Painotamme työpaikkaintensiivisyyttä yritystonttien luovutuksessa. Teemme raakamaahankintaa kohtuulli- 	<p>Kaavavalitukset, riittämätön viestintä kuntalaisten ja asianaisten suuntaan vireillä kaavoista.</p>	<p>Etenemisaste: 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Rykmentinpuiston yritysalueen kaavaluonnos nähtävillä. Tontit eivät ole luovutuskelpoisia vielä vuonna 2019, sillä kaava ei valmis vuonna 2019. <p>Etenemisaste: 5</p> <ul style="list-style-type: none"> Raakamaahankintaa on tehty määrällisesti yli vuosittavoitteen.

	sella hintatasolla keskittyen merkittävimpiin hankkeisiin.		Suurin osa hankinnasta kohdistuu FOCUS-alueelle.
	<ul style="list-style-type: none"> Teemme lisäpanostuksia kesken budjettikauden, mikäli tämä edistää akuuttiin tonttipulaan vastaamista. 		Etenemisaste:

Strategiset indikaattorit

Sujuva Tuusula

Sujuvuuden strategiset indikaattorit	Lähtötaso 31.12.2017	Tavoitetaso 31.12.2021	Tavoitetason seuranta 30.4.2019
Kuntalaisten tyytyväisyys kunnan palveluihin	Laaja asuinkuntaindeksi 3,53 (2016)	Laaja asuinkuntaindeksi 3,9	Sisäilma-asioissa on saatu yhteistyömuotoja kehitettyä ja tilanteita rauhoittumaan
Yritysten tyytyväisyys kunnan palveluihin	Yritysbarometri sijoitus 22	Yritysbarometri sijoitus 10 parhaan joukossa	Taloustutkimuksen imagotutkimuksessa 2017 sijoitus on 33.
Muuttovoitto	-75	+500	-97 (31.3.2019)
Joukkoliikenteen matkustajamäärä	Noin 1 milj.	Kasvaa	HSL-matkustajien määrä on kasvanut alkuvuoden (01 - 03/) aikana 2.9 % verrattuna edeltävään vuoteen.
Digitalisaatioaste (VM:n mittaristo)	Määritetään myöhemmin	Määritetään myöhemmin	Ei seurantatietoa

Hyvinvoiva Tuusula

Hyvinvoinnin strategiset indikaattorit	Lähtötaso 31.12.2017	Tavoitetaso 31.12.2021	Tavoitetason seuranta 30.4.2019
Koettu terveys	Tyytyväinen elämäänsä 4. ja 5 lk. 88,7%	Tyytyväinen elämäänsä 4. ja 5 lk. tyytyväisyys kasvaa	Kouluterveyskyselyn tulokset syksyllä 2019
Työttömyysaste	7,0%	Alle 5%	5,6%
Peruskoulun päättäneet nuoret, sijoittuminen jatko-opintoihin	100%	100%	
Kotona asuvien 75 + tuusulalaisten osuus vastaavanikäisestä väestöstä	92,2% (2016)	93%	92,5 (2017)

Koettu turvallisuus	Liikenneturvallisuus 3,69 (2016)	Liikenneturvallisuus nousee	Liikenneturvallisuusindeksi saadaan vain vuosittain.
Työnantajakuva	Määritetään myöhemmin	Määritetään myöhemmin	

Vireä Tuusula

Vireyden strategiset indikaattorit	Lähtötaso 31.12.2017	Tavoitetaso 31.12.2021	Tavoitetason seuranta 30.4.2019
Asukasmäärä	38 646	40 700	38 558 (31.3.2019)
Valmistuneet asunnot	293 asuntokanta 17 713 kpl	420	18
Työpaikkojen määrä	14 105 työpaikka-omavaraisuus 78,4% (2016)	15 000 Työpaikkaomavaraisuus 80%	tieto ei saatavilla
Yritysten liikevaihto	2 853 106 000€	+5% lähtötasosta	tieto ei saatavilla
Matkailijoiden yöpymisten määrä (kotimaiset ja kansainväliset)	Yöpymiset yhteensä 74 841 Kotimaiset: 45 304 Ulkomaiset: 29 537	+5% lähtötasosta	tieto ei saatavilla
Kävijämäärät keskeisissä kulttuurikohteissa	Halosenniemi, Erkkola, Aleksis Kivi, Klaavola, Lottamuseo, It-museo ja Sairaalamuseo: 80 000 kävijää.	80 000 kävijää	Kävijämääriä seurataan vuositasolla.
Lainakanta/asukas	2 038€	Alle 4 000€	2 780 €
Kuntabrändin kehittyminen	Kokonaistunnettuus 77% Erittäin ja melko hyvin Tuusulan tuntee 13% Muuttamisen harkinta melko tai erittäin todennäköisesti 11%	Kokonaistunnettuus 90% Erittäin ja melko hyvin Tuusulan tuntee 20% Muuttamisen harkinta melko tai erittäin todennäköisesti 20%	Seuranta tehdään joka toinen vuosi.
Verokertymä	178 milj.€	205 milj.€	

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kunnan ja kuntakonsernin strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seuranta- ja arviointia. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio-, toiminnan ja talouden seuranta- ja tilinpäätösprosessiin.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat päätökset

Tuusulan valtuusto hyväksyi 31.3.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka sisältää periaatteet kunnanhallituksen velvollisuudesta ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimeenpanosta, lauta- ja johtokuntien velvollisuudesta valvoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa sekä johtavien viranhaltijoiden velvollisuudesta toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueillaan.

Riskienhallinnan tavoitteet

Nykyinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen malli otettiin käyttöön loppuvuodesta 2014. Vuosina 2015–2017 työn keskeisenä tavoitteena oli sulauttaa riskienhallinta yhä kiinteämmäksi osaksi kunnan toiminnan suunnittelua ja tavoitteiden asettamista, vakiinnuttaa riskienhallinnan uudistunut toimintamalli ja juurruttaa sitä toimialueetasolta palvelualueille. Vuonna 2018 tehtiin sisäisen valvonnan sisäinen tarkastus, jossa nostettiin esiin tarve vahvistaa strategian ja riskienhallinnan välistä yhteyttä, sekä kuntatasolla tunnistettujen riskien ja toimialueiden tunnistamien riskien yhteyttä. Tarkastuksessa nähtiin myös tarve yhä paremmin tunnistaa

riskien hallintakeinoja ja seurata niiden kehittymistä. Näiden huomioiden käytäntöön vieminen jatkuu myös vuonna 2019.

Kuntaan kohdistuvat riskit

Kunta- ja toimialueetasolla sekä tytäryhtiöissä on tunnistettu ja arvioitu kuntaan ja sen toimintaan liittyviä riskejä. Riskeille on määritelty hallintakeinot ja toimenpiteet, joilla pyritään ennaltaehkäisemään ja pienentämään riskin todennäköisyyttä ja seurausta. Riskiympyrälle (ks. kuva seuraavalla sivulla) on kuvattu kuntatasolla merkittävimmät riskit liittyen kuntalaisten ja kunnan hyvinvoinnin edellytysten turvaamiseen.

Riskit jaotellaan strategisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin, toiminnallisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin.

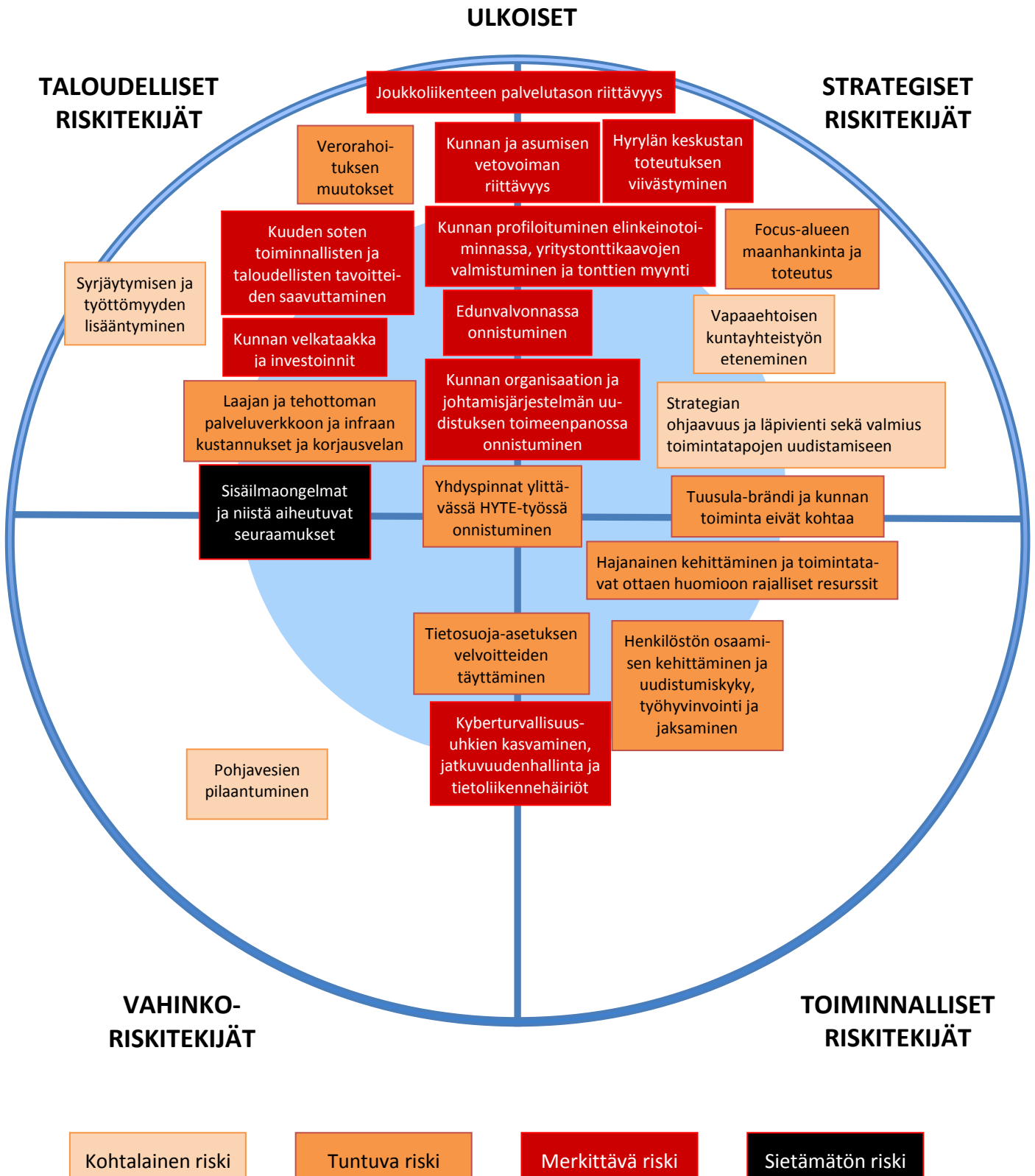
Strategiset riskit uhkaavat kunnan tavoitteiden ja strategian toteuttamista vaarantaen toiminnan edellytykset ja vision toteutumisen. Riskit liittyvät keskeisesti strategian toteuttamisen mahdollisuuksiin ja etenkin ulkoisen toimintaympäristön muutoksiin.

Taloudelliset riskit liittyvät sisäisiin tai ulkoisiin taloudellisiin tekijöihin, sijoituksiin, rahoitukseen sekä rahoitusmarkkinoihin.

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan ja osaamiseen, organisaation sisäisiin prosesseihin sekä asiakasprosesseihin, palvelun epäonnistumiseen, tietojärjestelmiin, sopimuksiin sekä myös väärinkäyttöihin ja muuhun lainvastaiseen toimintaan.

Vahinkoriskit ovat usein seurausta odottamattomista ja äkillisistä, monesti vakuuttamiskelpoisista, tapahtumista joista voi seurata onnettomuus, rikkoontuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Tuusulan kunnan riskiympyrä 2019

Riskien merkittävyyttä kuvataan neliportaisella asteikolla kohtaisesta riskistä tuntuvaan, merkittävään ja sietämättömään riskiin.

Strategisten riskit ja niiden hallinta vuonna 2019

Huhtikuussa toteutetun riskienarvioinnin perustella seuraavien riskien osalta merkittävyyden katsottiin nousseen seuranta-kauden aikana: Focus-alueen maanhankinta ja toteutus, Hajanainen kehittäminen ja toimintatavat ottaen huomioon rajalliset resurssit, Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja uudistumiskyky, työhyvinvointi ja jaksaminen, Pohjavesien pilaantuminen, Keusoten toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen, Kunnan velkataakka ja investoinnit, Laajan ja tehottoman palveluverkon kustannukset ja korjausvelan kasvu ja Syrjäytymisen ja työttömyyden lisääntyminen.

Pitkään merkittävimpänä riskinä pidettyjen sisäilmaongelmien ja niistä aiheutuvien toimenpiteiden merkittävyys oli arvioitu laskeneen selvästi. Riskin osalta on tehty lukuisia toimenpiteitä ja kunnan sisäilmatyöryhmän työskentely on tehostunut ja kohdekohtaiset sisäilmatyöryhmät ovat toimineet hyvin. Kunnantalon käytöstä on päätetty luopua ja väistötilat ovat löytyneet. Lisäksi tilapalvelut seuraavat alan kehitystä aktiivisesti ja mm. rakennusten sisäilmaolosuhteiden mittarointi on toteutuksessa.

Strategiset riskit

Focus-alueen maanhankinta ja toteutus nähdään tuntuvana riskinä Tuusulalle. Riskin hallintakeinoiksi on määritelty Kehä IV:n tie-suunnitelman käynnistäminen ja katusuunnitelman laadinnan välillä Tuusulanväylä - Myllykyläntie sekä Focus-liikekeskuksen asema-kaavan hyväksyminen. Kunnan tulisi huolehtia riittävästä lisäresursoinnista sekä projektinhallinnan parantamisesta, jotta riskin merkittävyys saadaan laskuun.

Toiminnalliset riskit

Hajanainen kehittäminen ja toimintatavat ottaen huomioon rajalliset resurssit on nostettu tuntuvaksi riskiksi. Riskin merkittävyyden on arvioitu nousseen kehittämishankkeiden suuren määrän vuoksi. Riskiä voidaan hallita kehittämisen toimintamallien uudistamisella

ja käyttöön otolla sekä toimintatapojen uudistamisella. Myös tavoitteet ja tekeminen tulisi priorisoida, sekä fokusoida tekeminen siten, että aloitettu kehittäminen saadaan vietyä loppuun saakka sekä jalkautettua konkreettiseksi toiminnaksi. Myös jokapäiväisessä työssä tulisi muistaa kehittämisen rooli sekä uudistavat toimintatavat. Ketteriä menelmiä hyödynnetään, eli kerralla ei välttämättä tarvitse tulla valmista, vaan edetään pienin askelin ja uskalletaan lähteä liikkeelle ilman loppuun asti suunniteltua. Selkeänä riskinhallintakeinona nähdään lisäresursointi. Kunnan kehittämistoimintojen uusi organisointi/rooliutus sekä kehittämissalkun käyttöönotto mahdollistavat kehittämiseen liittyvien riskien vähentämisen.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja uudistumiskyky, työhyvinvointi ja jaksaminen on arvioitu tuntuvaksi riskiksi. Henkilöstön on arvioitu olevan joiltain osin erittäin kuormittunutta ja voimavarojen ei katsota riittävän kehittämistyöhön. Tämän vuoksi on tärkeä, että uudet kehittämishankkeet tulee resursoida riittävän hyvin sekä tiedostaa linjatyöhön kuluva työaika mahdollisimman hyvin. Henkilöstön osaamiseen liittyvien riskien hyviä hallintakeinoja ovat uudistumiskyvyn ja tavoitteiden saavuttaminen, hyvä johtaminen ja henkilöstön osaamisesta huolehtiminen ehkäisevät riskiä. Lisäksi muutostilanteissa osallisuuden ja yhteisöllisyyden varmistaminen ja yhteiskehittäminen vähentävät riskiä. Esimiesten ja henkilöstön kouluttamisella ja henkilöstön osaamisen kehittämisohjelmalla kytkettynä käynnissä oleviin muutoksiin saadaan myös riskitasoa laskemaan. Palveluverkon suunnittelussa yhteisöllinen työskentely ja hyvä viestintä mahdollistavat ennakoitua ja muutokseen varautumista. Opimisympäristöjen ja palveluverkon toimialueet ylittävä ohjausryhmä nähdään toimivana riskinhallintakeinona. Henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä uudistumiskykyä parannetaan esimerkiksi johtoryhmävalmennuksella ja johtamisen kehittämisen työryhmällä perusopetuksessa muutoksessa oleville johtoryhmille sekä varhaiskasvatuksen yksiköille.

Vahinkoriskit

Pohjavesien pilaantuminen nähdään kohtalaiseena riskinä. Riskin merkittävyyden arvioidaan kuitenkin nousseen. Pohjaveden pilaantuminen on arvioitu riskiympyrässä vain ulkoiseksi vahinkoriskiksi. Arvion mukaan sen tulisi kuitenkin olla vähintään tuntuva riski jo toteutuneiden pilaantumistapausten vuoksi. Pohjaveden pilaantumisen lisäksi riskinä on pohjaveden antoisuuden heikkeneminen yhdyskuntarakenteen tiivistyessä tärkeillä pohjavesialueilla. Tuusulassa on isoja pohjavesialueita ja pohjavesien pilaantuminen on riski, jonka hallitsemiseksi tehdään määrätietoisesti töitä kunnassa ja yhdessä yhteistyökumppaneiden sekä kuntalaisten kanssa.

Taloudelliset riskit

Keusoten toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen on arvioitu merkittäväksi riskiksi. Sote-palvelujen siirtyminen vuoden 2019 alusta Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän on muutos, jonka käynnistysvaiheessa on nähty olevan riskiä yhteistyön toimivuudessa ja palveluiden saatavuudessa. Jo käynnissä olevien yhteisten hankkeiden jatkaminen sekä hyvien yhdyspintarakenteiden ja toimintamallien luominen pienentävät riskiä. Yhdyspintatyöskentelyn ja ohjausmallin rakentaminen ja toimeenpano sekä hiominen huomioiden asiakaskokemuksen ja palveluiden sekä talouden näkökulmat on erittäin tärkeää. Yhteistyön edellyttämä työpanos on resursoitava ja vastuutettava selkeästi, jotta toimintamallit saadaan sujuumaan ja yhteistyöstä tulee toivotun kaltaista.

Kunnan velkataakka ja investoinnit on toinen merkittävä taloudellinen riski. Riski on kunnalle selkeä, sillä isoja rakennusinfrahankeita on paljon, eikä niitä ei voi toteuttaa ilman velanoton lisäämistä. Palveluverkkosuunnitelma sekä 10 vuoden investointisuunnitelma palveluverkon kehittämiseksi tuovat näkyvyyttä tulevaan ja auttavat riskin hallinnassa. Lisäksi rakentamishankkeet tulee priorisoida ja aikatauluttaa huolella. On myös hyvä kartoittaa vaihtoehtoiset toteutus- ja rahoitustavat. Hallintakeinona nähdään myös ulkoisten investointitahojen käytön tarkastelu,

esimerkiksi uusien toimitilojen osalta vuokramallin käyttö.

Laajan ja tehottoman palveluverkon kustannukset ja korjausvelan kasvu on Tuusulalle tuntuva riski. Kunnassa toteutetaan hyväksytyä palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2018 – 2028 ja tehostetaan samalla tilankäyttöä. Lisäksi valmistellaan ja toteutetaan toiminnan kannalta ei-keskeisten kiinteistöjen ja rakennusten myyntiä. Kunnassa arvioidaan olevan tällaisia rakennuksia paljon ja kiinteistökannan vähentäminen on tarpeen. Kunnan tulisi keskittyttävä vain niihin toimitiloihin, joita todella tarvitaan. Palveluverkkosuunnitelman toteutuminen suunnitelman mukaisesti auttaa riskin hallinnassa.

Syrjäytymisen ja työttömyyden lisääntyminen on arvioitu kohtalaiseksi riskiksi. Arviointikaudella sen katsotaan kuitenkin nousseen merkittävyydeltään, sillä vaikeimmin työllistettävien määrä jatkaa kasvuaan ja kunnan palveluilla ei voida auttaa tehokkaasti vaikeimmassa asemassa olevia työttömiä riittävän hyvin eteenpäin. Riskin hillitsemiseksi tulisi luoda tiivis ja saumaton yhteistyö Keusoten toimijoihin. Lisäksi kunnan toiveet ja tavoitteet tulisi viestiä selkeästi sosiaali- sekä terveyspalveluiden avaintoimijoille. Aktiivinen HYTE-työ tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kesken sekä aktiivinen elinkeinopolitiikka ja työllistämistoimenpiteet ovat hyviä riskinhallintakeinoja.

Tytäryhtiöt

TUUSULAN KUNNAN KIINTEISTÖT OY

Perustettu vuonna 1989, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy on asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimiva vuokratoyhtiö. Palveluhenkisyys ja kehitysmuotoisuus sekä kiinteistöomaisuuden hyvä hoito takaavat tyytyväiset asukkaat ja pitkäaikaiset asiakassuhteet.

Yhtiö tuottaa asiakkailleen kohtuuhintaisia, laadukkaita ja turvallisia asumispalveluja omavaraisesti ja kannattavasti. Yhtiön arvoja ovat elinvoimaisuus, vastuullisuus, kehityshakuisuus ja yhteistyö.

Yhtiön toimiala on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja maa-alueita samoin kuin omistaa osakkeita ja arvopapereita sekä käydä sanotulla omaisuudella kauppaa. Yhtiö voi myös harjoittaa rakennuttamista, vuokraustoimintaa sekä isännöintiä.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

1. Elinvoimaisuus

- Vuokraustoiminnan myötä arviolta 200 hakijaruokakuntaa saa asunnon: vapautui 54 as
- Ylläpidetään jatkuvaa uudisrakentamista
  - Blenneri I, 24 as Jokelaan, valmistuu 31.7.2019: Asukkaat muuttavat 1.8.2019.
  - Neitoperho, 15 ryhmäas Hyrylään, rakennustyöt alkavat 2018: Työmaa aloitettu 4/2019.
  - Blenneri II, 30 as Jokelaan, rakennustyöt alkavat kesällä 2019: Aloitus 8/2019.
  - Tuusulan Kotipiha, 37 as Hyrylään, rakennustyöt alkavat keväällä 2019: Tonttivaraus säilyy, mutta hanke eri muodossaan toteutetaan asuntomessujen jälkeen.
  - Selvitetään tilaelementtirakentamisen mahdollisuus innovatiivisena ratkaisuna

Kellokosken keskustan alueelle: Selvitystyö aloitettu.

- Tonttiohjelma päivitetään vuosittain: Päivitys asuntorakentamishojelman yhteydessä.
- Uudisrakentamisen kohtuuhintaisuus taataan ARA-tuotannolla, omilla varoilla ja kunnan takauksilla: Toteutuu hankkeittain.
- Laaditaan PTS rahoitussuunnitelma ns. korjausvelan rahoittamiseksi: Toteutuu myöhemmin kuluvana vuonna.
- Määritellään uudisrakentamisen laatu-kriteerit elinkaariajattelun näkökulmasta: Uudis-rakentamisen suunnitteluohjeet / laatu-kriteerit käsitelty hallituksessa 1/2019.

2. Vastuullisuus

- Kustannustehokas ja tuottava käyttötalous taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimien sekä kiinteistöomaisuuden arvoa kehittäen eri keinovalikoimaa käyttäen: Toteutuu jatkuvana toimintana.
- Vastuullinen rakennuttaminen, valvonta, jälkiseuranta sekä kilpailutus: Toteutuu jatkuvana toimintana.
- Kiinteistökannan salkutus ja elinkaariarviointi: Toteutuu myöhemmin kuluvana vuonna.
- Palvelukokonaisuuden arvoketjun merkityksen korostaminen kumppanuusyhteistyössä ja palveluluopausten pitäminen luottamus pääoman kasvattamiseksi: Jatkovaa toimintaa, yhteiset palaverit mm. kiinteistöhuollon kanssa pidetty.
- Energiatohokkuuden aktiivinen ylläpito ja säännöllinen seuranta kestävän kehityksen ja elinkaariajattelun pohjalta: Kulutusseuranta toteutuu kuukausittain. Leanheatin kanssa yhteistyötä laajennettu koko yhtiön kiinteistökantaan.

3. Kehittyminen

- Yhtiön vuokra-asuntokannan kehittämisohjelman toteuttaminen: Toteutuu myöhemmin kuluvana vuonna.

- Asiakaspalvelun ja toiminnan virtaviivaistaminen (palvelukulttuuri, ammattimaisuus, verkostoituminen): Asuntotarkastuksissa otettu käyttöön Infomaatti mobiilidokumentoinnin työkalut kuvalliseen mobiiliraportointiin, tiedonhallintaan ja viestintään. Virtaviivaistaa asukas-, huoltoyhtiö- ja korjausurakoinnin sekä henkilöstön yhteistyötä.
  - Hallitus ja henkilöstö sitoutuvat innovatiiviseen ja aktiiviseen yhtiön toiminnan kehittämiseen ja edun valvontaan: Jatkuva toimintaa.
  - Uusien työtapojen käyttöönotto – sähköisten palveluiden lisääminen: Infomaatti, netin laajempi hyödyntäminen.
  - Kilpailukyvyyn ja vetovoiman kehittämisen positiivisen julkisuuskuvan ylläpidolla: Jatkuva toimintaa.
  - Pitkäaikaisten asukkaiden palkitsemiskeinojen selvittäminen: Selvitetään myöhemmin kuluvana vuonna.
4. Yhteistyö
- Omistajapoliittisten linjausten näkyvyys yhtiön päätöksenteossa ja toiminnassa: Yhtiön pääomarakenne uusittu. Jatkossa yhtiö toteuttaa uudisrakennushankkeet omin varoin.
  - Palvelumuotoilu osallistavan asukas-yhteistyön kehittämiseksi: Aihetta koskeva raportti hallituksessa 3/2019 - aikuisopiskelijan yhtiön käyttöön laatima oppinäytetyö Asukkaiden vaikutusmahdollisuuden ja asukaskokemuksen kehittäminen. Yhtiön taholla kehitystyö

jatkuu.

- Vuokralvalvonta ja perintäasiat – aktiivinen asukas- ja viranomaisyhteistyö: Toteutunut jatkuvana toimintana.
- Sujuvan kumppanuusyhteistyön ylläpito kaikkien osapuolien eduksi: Toteutunut jatkuvana toimintana.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittäminen osallistavan yhteistyöskentelyn avulla (kehittämisprosessi): Työyhteisössä toteutettiin työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittämisprosessi yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa.

Kiinteistöpidon tunnuslukutavoitteita:

- käyttöaste 98,5 %: toteutui 99,5 %
- vaihtuvuus max 25 %: toteutui 18,3 %
- tyhjänäolo max 0,06 €/m²/kk: toteutui 0,07 €/m²/kk
- vuokrasaatavat 31.12.2019 max 1,20 €/m²: seuranta vuoden lopussa.
- luottotappiot 31.12.2019 max 15 000 €: seuranta vuoden lopussa.
- korjauskulut €/m²: toteutui 7,47 €/m²
- lainamäärä €/asm²: toteutui 923 €/asm²

Kiinteistöpidon tunnusluvut						
	2019 ta-voite	2018	2017	2016	2015	2014
Käyttöaste %	98,5	99,5	98,8	99,4	99,5	99,5
Vaihtuvuus %	25	20,6	19,9	19,5	20,16	19,9
Tyhjänäolo €/m ² /kk	0,06	0,05	0,11	0,08	0,06	0,06
Vuokrasaatavat per 31.12. €/m ²	1,20	1,48	1,62	1,25	1,11	1,29
Luottotappiot € per 31.12.	max 15.000,-	10.853,23	20.450,87	11.778,-	15.907,-	12.205,-
Korjauskulut €/m ²	29,00	21,87	27,20	22,98	33,69	25,86
Lainamäärä €/asm ²	990	991	974	970	991	943

Tunnusluvut	TA 2019	TP 2018	TP 2017
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	116,98	109,21
Nettotulos %	7,50	14,53	8,36
Omavaraisuusaste %	n. 15,0	7,6	5,8
Suhteellinen velkaantuneisuus %	550	671	671
Lainamäärä/kunnan asukas €	1100	1191	1158

KIINTEISTÖ OY TUUSULAN LAHELANKANKAAN TOIMITALO

Perustettu vuonna 2003, kunnan omistusosuus 62 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan ja seurakunnan yhteinen keskinäinen kiinteistöyhtiö omistaa ja hallitsee Lahelankankaan toimitaloa rakennuksineen. Yhtiö voi harjoittaa vuokraustoimintaa ja isännöintiä.

Toimitalossa ovat kunnallinen päiväkotitoiminta, päiväkerhotilat, seurakunnan toimitilat ja seurakuntasali sekä kunnan ja seurakunnan yhteiskäytössä olevat nuorisotilat.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Rakennusten tekninen ja toiminnallinen taso pidetään hyvänä

- kiinteistöhoidon sopimustavoitteita ja niiden toteutumista seurataan ja vuosittain tehdään

kiinteistökierron sekä pidetään yhteispa-laverit kiinteistöhuollon, siivouksen ja eri toimijoiden kesken

- kunnossapitotyö painottuu ennakoivaan huoltoon taloteknisten järjestelmien ja

rakenteiden käyttökunnon varmistamiseksi

- päiväkodin ilmanvaihdon parantaminen
- asiakaspalaute käsitellään välittömästi

Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä yhtiön ja kunnan / seurakunnan välillä

- toimitaan yhteistyössä kunnan ja seurakunnan kanssa käyttäen hyväksi kunkin osapuolen resursseja ja kumppanuuk-sia
- sähkösuojitus uusittu
- nuorisotilan jääkaappi ja liesi uusittu
- toimitaan julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen – hankkeen tavoitteiden mukaisesti

Alkuvuosi on sujunut hallinnollisesti ja taloudellisesti suunnitelmien mukaan. Sisäilmatutkimukset on tehty mutta tuloksia ei ole vielä saatu.

Sisäilmatutkimusten jatkamisesta ja uusien tutkimusten laajuudesta päätetään yhdessä hallituksen ja terveystarkastajan kanssa. Yhtiön toimitusjohtaja (isännöinti) on vaihtunut 16.4.2019. Osa vaihtumiseen liittyvistä tehtävistä on vielä kesken.

KIINTEISTÖ OY TUUSULAN VANHA KUNNANTALO

Perustettu vuonna 1995, kunnan omistusosuus 67 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön pääosakkaat ovat Tuusulan kunta ja Tuusulan seudun vesilaitos-kuntayhtymä. Vuonna 1995 perustettu yhtiö omistaa ja hallitsee Vanhaa kunnantaloa, jossa toimii vesilaitoskuntayhtymä ja Keski-Uudenmaan Musiikkiopisto.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Rakennuksen tekninen taso pidetään hyvänä. Kiinteistöhoitoa seurataan ja huollon kanssa järjestetään vuosipalaveri. Tilakeskuksen kanssa taannoin laadittu huoltosopimus päivitetään tai

vaihtoehtoisesti huolto kilpailutetaan. Toimitaan hyvässä yhteistyössä kiinteistössä toimivien tahojen kanssa.

Kiinteistön korjaustyöt hoidetaan tarpeen mukaisesti. Yleisesti korjaukset pyritään toteuttamaan tulorahoituksella. Teetätetään kattorakenteiden kestävyystutkimukset. Ennakoimattomiin korjauksiin varaudutaan talousarviossa.

Alkuvuosi on sujunut suunnitelmien mukaan sekä hallinnollisesti että taloudellisesti. Kuluvalle vuodelle suunniteltuja kattorakenteiden kestävyystutkimuksia ei ole vielä tilattu. Yhtiön toimitusjohtaja (isännöinti) on vaihtunut 16.4.2019. Osa vaihtumiseen liittyvistä tehtävistä on vielä kesken.

Tunnusluvut	TA 2019	TP 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	125,2	116,6
Liiketulos/poistot %	15,0	16,5	54,4
Omavaraisuusaste %	99,0	98,2	98,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	10,0	14,3	9,9
Lainamäärä/asukas €	0	0	0

KIINTEISTÖ OY HYRYLÄN OSTOSKESKUS

Perustettu vuonna 1983, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö omistaa Tuusulan kunta. Yhtiö omistaa kunnantaloa vastapäätä olevan liike- ja toimistokiinteistön, joka purettuun 5-10 vuoden aikajänteellä kaavoituksen valmistuttua.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Tavoitteena välttämätön ylläpito. Kiinteistö Oy Hyrylän Ostoskeskus on vapaaehtoisessa selvitystilassa yhtiön purkamista varten.

Selvitysmiehenä toimii Risto Heikkilä Keravan Kiinteistöpalvelu Oy:stä.

KIINTEISTÖ OY RIIHIKALLION LÄHIPALVELUKESKUS

Perustettu vuonna 1976, kunnan omistusosuus noin 83 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö omistaa Koy Riihikallion palvelukeskuksen osakkeita, jotka oikeuttavat hallitsemaan ko. palvelukeskuksessa sijaitsevia liiketiloja. Lisäksi yhtiö omistaa Koy Riihikallion Palvelukeskuksen korttelialueella tontteja. Yhtiön toiminta-ajatuksena on omistaa ja hallita kyseistä tonttiomaisuutta sekä omistaa ja vuokrata kyseisiä liiketiloja kannattavasti.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Tavoitteena vuonna 2019 on saada kaikki liiketilat pidettyä vuokrattuina käypään vuokratason sekä saada myytyä yhtiön

tontti käypään markkinahintaan. Tavoitteena on pitää vuokralaiset tyytyväisiä tiloihinsa, ensimmäisellä vuosikolmannekselle vuokratilojen käyttöaste on ollut 100 %.

Palvelutarjonnan kehittäminen palvelukeskuksessa on kaikkien etu ja tuo kaivattuja palveluita Riihikallioon. Tämä helpottaa palvelukeskuksen asukkaiden elämää ja lisää alueen sekä palvelukeskuksen houkuttelevuutta.

Tontin myyntiin kohdistuvia neuvottelut jatkuvat. Kaiken kaikkiaan tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti alkuvuoden aikana.

TUUSULAN TENNISKEKUS OY

Perustettu vuonna 1979, kunnan omistusosuus 52,6 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tenniskeskuksen tarkoituksena on järjestää Tuusulassa hyvät ja edulliset harrastusolosuhteet tenniksen, sulkapallon, squashin, pöytätenniksen ja salibandyyn pelaajille.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Tavoitteena vuonna 2019 on pitää

yhtiön taloudellinen tilanne edelleen hyvällä ja vakaalla pohjalla sekä ylläpitää hyvää tuntimyyntitasoa ja kehittää uusia palveluita. Kiinteistön ja laitteistojen kuntoa pidetään yllä ja hyvässä kunnossa huolellisesti.

Toiminta sekä taloudellinen tilanne ovat olleet tavoitteiden mukaista tammi-huhtikuussa.

TUUSULAN JÄÄHALLI OY

Perustettu vuonna 1996, kunnan omistusosuus 51,5 %

Yhtiön osakkaat ovat Tuusulan kunta, TuusKiekkö ry, Tuusula Ringette ry ja Tuusulan Luistelijat ry.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön toimiala on omistaa ja hallita jäähallia ja tuottaa jääurheiluseuroille hyvää ja laadukasta jääaikaa. Yhtiö tuottaa käyttäjilleen laadukasta jääaikaa ja pyrkii olemaan kannattava ja omarahoitteinen.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Jäähalli antaa mahdollisuuden laadukkaaseen jääurheiluharrastustoimintaan Tuusulassa.

Jäähalli vahvistaa erityisesti nuorison liikunta- ja urheilutoiminnan edellytyksiä

Käyttöasteen tavoita 95% myytyjä vuoroja hyvältä jääajalta saavutettu. Iltavuorojen osalta menetetty muutamia asiakkaita. Jäähallin jäätunnin hinta on kilpailukykyinen alueen muihin jäähalleihin verrattuna.

Jäähalli pidetään hyvässä toimintakunnossa. Runsasluminen talvi aiheutti kolmen vuorokauden käyttökätkön katolimitöiden takia. Muut korjaukset ja huoltotyöt tehdään kesäkauden huoltosesongin aikana.

KELLOKOSKEN JÄÄHALLI OY

Perustettu vuonna 1998, kunnan omistusosuus 74,3 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö tarjoaa mahdollisuuden harjoittaa jääurheilutoimintaa monipuolisesti ja monille erilaisille harrastajille Tuusulan Kellokoskella sisältäen runsaan koulu- ja yleisöliikunnan.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Alkuvuosi 2019 toiminta ja talous ovat toteutuneet suunnitellusti. Kesällä 2019 tehdään huoltoja ja korjauksia. Syyskauden toiminta jatkuu huhtikuussa.

TUUSULAN TEKONURMI OY

Perustettu vuonna 2006, kunnan omistusosuus 51 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan Tekonurmi Oy on vuonna 2006 perustettu osakeyhtiö, jonka omistavat Tuusulan kunta ja Tuusulan Palloseura ry. Yhtiön osake-enemmistö on Tuusulan kunnalla. Yhtiön liiketoiminta on Tuusulan urheilukeskukseen rakennetun lämmitettävän tekonurmi-kentän käyttövuorojen myynti. Yhtiön asiakkaita ovat alueella toimivat jalkapalloseurat. Tuusulan Palloseura ry on yhtiön suurin asiakas.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Tuusulan Tekonurmi Oy:n hallitus piti alkuvuodesta 2019 kokouksen, jossa asetettiin tavoitteita kuluvalle jalkapallokaudelle. Tavoitteena oli muun muassa tekonurmialueen perusteellinen huolto, joka sisältää esimerkiksi kentän reikien paikkausta, maaliverkkojen korjausta, mainostaulujen kiinnitystä sekä pikkumaalien ja pujottelukeppien korjausta. Osa maalien renkaista kaippaa

myöskin huoltoa. Pienten korjaustöiden lisäksi kentälle tulisi lisätä uusi kerros kumirouhetta. Muita tavoitteita oli uuden toimitusjohtajan valinta ja yhteystietojen päivittäminen. Kaikista tärkein tavoite oli yhtiön talouden elvyttäminen ja uuden hinnaston vahvistaminen ja käyttöönotto.

Talven aikana kentän pinnalle syntyi aurauksesta johtuen pari reikää, jotka paikattiin Saltexilta saadun erikoismaton avulla huhtikuussa. Maaliverkkoja on korjailtu kevään aikana ja irronneet mainoskyltit kiinnitetty säännöllisesti tammi-huhtikuussa. Yhtiö investoi uusiin kulmalippuihin tammikuussa, sillä talvella alkaneet sm-karsinnat vaativat lippujen käyttöä virallisissa peleissä. Pikkumaalien kehikoiden hitsaustyö ja isojen maalien renkaiden korjaaminen on aloitettu huhtikuussa.

Helmikuussa 2019 vahvistettiin uusi hinnasto talouden elvytystoimenpiteenä. Kesäkauden ja talvikauden hinnasto säilyivät ennallaan, mutta jatkossa talvikausi käsittää aiemman rospuutokauden. Toimitusjohtajaksi päätettiin valita Tom Turnbull-Smith 1.3.2019 alkaen. Hän vastaa yhtiön operatiivisesta toiminnasta (myynti, laskutus ja ostolaskujen maksaminen) yhdessä Niina Kiven kanssa. Uusi toimitusjohtaja on päivittänyt yhtiön ja sen hallituksen yhteystiedot ja uudet jäsenet rekisteriyhdistykselle.

Merkittävin hanke keväällä 2019 oli kentän syväpuhdistus, uuden rouheen lisäys, kuohkeutus ja tasoitus. Huoltotyö toteutettiin huhtikuun alkupuolella ennen jalkapallon piirisarjojen käynnistymistä. Hanke kilpailutettiin maaliskuussa, ja kustannukset pysyivät määrätyn budjetin sisällä.

TUUSULAN KANSANOPISTO OY

Perustettu vuonna 1908, kunnan omistusosuus 84,7 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnan ja yksityisten henkilöiden omistama yhtiö on vuokrannut tilansa Keudan Pekka Halosen akatemialle. Vuokratuloilla yhtiö pitää huolta omistamistaan rakennuksista (historiallinen puinen päärakennus rakennettu vuonna 1908).

Tavoitteet vuonna 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Vuokrasopimuksen jatkoneuvottelut Keudan kanssa jatkuvat.

KIINTEISTÖ OY RIIHIKALLION PÄIVÄKOTIKESKUS

Perustettu vuonna 2011, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Koy Riihikallion Päiväkotikeskuksen toiminta-ajatuksena on vuokrata ja hallinnoida omistamansa kiinteistön toimitiloja päiväkotit Pellavan, perhekeskuksen, nuorisotilan ja Tuusulan seurakunnan tarpeisiin. Tehtävänä on huolehtia käytönaikaisesta ylläpidosta, kiinteistöhuollosta ja kunnossapitotoiminnasta käyttäjien tarpeet, energiatehokkuus-, ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Kiinteistön käyttäjien tarpeista, käytönaikaisesta huollosta ja ylläpidosta huolehtiminen energiatehokkuus-, ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden. Toiminta jatkuu hyväksi toteutettuja toimintatapoja noudattaen.

Vuokralaisen, Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen, esittämä vahingonkorvaus on käsitelty hallituksessa ja laitettu

maksuun toukokuussa 2019.

Neuvottelut YIT:n kanssa, yhtiön korjauskustannusten, vuokranmenetyksen ja yhtiölle aiheutuneen muun taloudellisen vahingon korvaamisesta, ovat vielä kesken.

Kohdekohtaisen sisäilmatyöryhmän kokouksia on pidetty säännöllisesti. Tilojen

käyttäjien oireilua seurataan edelleen. Seurataan myös sitä, että keskittykö oireilu tiettyihin tiloihin.

KIINTEISTÖ OY KERAVAN JA TUUSULAN PALOASEMA

Perustettu vuonna 2015, kunnan omistusosuus 60 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön toiminta-ajatuksena on tarjota kiinteistö, josta käsin pystytään takaamaan kansalaisten turvallisuus, tulipalojen- ym. vahinkojen tms. torjunta ja ennaltaehkäiseminen.

Yhtiö on rakennuttanut paloasemarakennuksen, joka otettiin vastaan 28.6.2017. Paloasemaan tuli vuokralaiseksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ja toiseksi käyttäjäksi tulee Tuusulan VPK. Paloasemarakennuksen kustannusarvio on 9,4 milj. euroa.

Tavoitteet 2019 ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Tavoite saada käyttäjien tarpeeseen toiminnallisesti ja laadullisesti hyvin soveltuva rakennuskokonaisuus toteutui suunnitellusti. Rakennus otettiin vastaan kesäkuun 2017 lopulla ja varsinaisesti käyttäjät muuttivat kiinteistöön elokuussa.

Vuositakuukokous on pidetty viime vuonna ja tällä hetkellä on menossa viimeisten korjausten rakennuttaminen. Takuu-aika päättyy 27.6.2019.

Talouden suhteen tavoitteet toteutuivat suunnitellusti ja ensimmäinen vuosikolmannes on sujunut suunnitellusti. Hoitopuolen vuokrat ovat riittäneet kiinteistön hoitokulujen kattamiseen ja pääomapuolen tuotoilla katetaan lainojen lyhennykset ja korot suunnitellusti.

Tavoitteet tammi-huhtikuulta ovat toteutuneet siis suunnitellusti eli käyttäjillä on toiminnallisesti ja laadullisesti hyvä paloasema ja kansalaiset voivat olla rauhallisina mielin, koska heille pystytään takaamaan turvallisuus tulipalojen ja muiden vahinkojen torjunnalla ja ennaltaehkäisemisellä.

Tavoitteena edelleen tarjota ja ylläpitää laadukas ja nykyaikainen paloasema.

Liitteet

Osavuosisikatsaus I 2019

Vesihuoltoliikelaitos

TUUSULA

Elämisen
taidetta

Vesihuoltoliikelaitos

Vastuhenkilö: Liikelaitoksen johtaja
Jukka Sahlakari

Tiiviste olennaisista tapahtumista:

Ensimmäinen vuosikolmannes sujui normaali-
vuoden mukaisesti. Vedenkäyttö jatkoi viime
vuosien tapaan maltillisen käytön trendiä. Jä-
tevesiä johdettiin Helsingin Viikinmäen jäteve-
denpuhdistamolle hieman viime vuotta run-
saammin. Tänäkin vuonna välttyimme varsinai-
selta lumien aiheuttamalta sulamisvesitulvalta.
Vesijohtovuotoja oli alkuvuodesta viime vuotta
vähemmän, 9 kpl (14). Lähes kaikki vuodot oli-
vat poikkeuksellisesti meidän runkojohdoissa.
Jäteveden ylivuotoja ei ole tapahtunut alku-
vuoden aikana.

Merkittävimpiä käynnissä olevia investointi-
kohteita ovat: Puustellinmetsä, Lahelanpelto II,
Pataljoonantie sekä Koskenmäen liikenneym-
pyrän ja Nahkelantien perusparantaminen Hy-
rylässä. Työt etenevät aikataulun mukaisesti.
Nämä työt meille toteuttaa kunnallistekniikan
rakentamisyksikkö. Tämän vuoden saneeraus-
kohteita emme ole vielä aloittaneet.

Henkilöstön kehityskeskustelut pidimme maa-
lis- ja huhtikuussa.

Vuositavoitteet

" Asiakkaiden tonttijohtojen saneeraus" – vuo-
sitavoite on hyvässä vauhdissa. Olemme tie-
dottaneet asiakkaita heidän vastuurajoista
kunnan Tuusula rakentaa -tiedotteessa. Seu-
raavaksi mietimme kannustimia tonttijohtojen
saneeraustoimintaan.

" Saneeraustoiminnan uudelleen organisointi
uuden henkilöresurssin myötä"-vuositavoite
on henkilöresurssin hakuvaiheessa, toinen ha-
kukierros alkanut ensimmäinen ei tuottanut
toivottua tulosta.

Arvio loppuvuoden kehityksestä

Jatkamme kiireistä investointiohjelman mu-
kaista toimintaa sisältäen mm. Puustellinmet-
sän, Pataljoonantien, Lahelanpelto II, Aropel-
lon ja Omenalahdentien alueen rakennutta-
mista yhdessä kunnallistekniikan rakentamis-
yksikön kanssa. Rakentamisen arvioidaan py-
syvän budjetissaan.

Aloitamme omat vesihuoltoverkoston sanee-
rausurakat Rantatiellä ja Etelärinteessä loppu-
kesästä.

Uusi vesihuoltolaki velvoittaa mm. hulevesien
kustannusten erittelyn tilinpäätöksessä (jonka
olemme jo tehneet) sekä päätöksen vastuiden
ja kustannusten jakamisesta kunnan kanssa.
Kannustamme kuntaa laatimaan hulevesien
hallinnan periaatteet ja työnjako sekä saattaa
nämä kunnan valtuustolle päätettäväksi vielä
tämän vuoden aikana.

Indikaattorit

VESIHUOLTOLAITOS	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Tot. 30.4.18	TP2018	TA 2019	Tot. 30.4.19
laskutettu vesi m ³	1 853 903	1 875 275	1 886 462	577 376	1 892 565	1 950 000	571 775
€/m ³	1,37	1,37			1,35		
käyttömaksu	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36
vesijohtoverkoston pituus km	352	357	388		364	392	
mittaamaton vesi %	17	18			14	15	
laskutettu jätevesi m ³	1 884 058	1 866 875	1 876 210	553 266	1 937 308	1 900 000	547 662
€/m ³	1,38	1,49			1,45		
käyttömaksu	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80
jätevesiverkoston pituus km	353	362	384		372	388	
sadevesiverkoston pituus	140	143	144		150	146	
vuotovesi%	38	44			30	43	
Saneeraus							
vesijohto m	580	1 075	500	0	0	500	0
jätevesiviemäri m	2 798	5 333	3 000	0	0	3 000	0
jätevesipumppaamo-/kaivo kpl	2/71	5/140	2/50	0/0	0/0	2/50	0/0
henkilöstömäärä	16	16	17	16	16	17	15

Investoinnit

HANKERYHMÄ	TA 2019	Ennuste	tot 30.4.
Menojen erittely alueittain			
Etelä-Tuusula	-2 400 000	-2 400 000	-566 318
Jokela			
Kellokoski	-600 000	-600 000	-10 599
Muut alueet	-1 100 000	-1 100 000	-7 078
Menot	-4 100 000	-4 100 000	-583 995
Tulot			
Liittymismaksut	800 000	800 000	175 847
Nettomeno	-3 300 000	-3 300 000	-408 147

Talouden seuranta

1) Tuloslaskelma (käyttötalous) €1 000	* MTA = muutettu talousarvio				** TA = alkuperäinen talousarvio						
	Kum. 4/2019	Tot.-% / MTA*	Kum. 4/2018	Tot.-% / TP 2018	MTA 2019*	Ennuste 2019	Ennuste / MTA*	TA 2019**	Ennuste / TA**	TP 2018	Ennuste / TP 2018
Toimintatuotot	1 725	24,7%	1 653	23,0%	6 991	6 991	100,0 %	6 991	100,0%	7 201	97,1%
Myyntituotot	1 712	24,6%	1 572	21,9%	6 958	6 958	100,0 %	6 958	100,0%	7 171	97,0%
Maksutuotot	8	25,2%	0	2,4%	30	30	100,0 %	30	100,0%	21	143,1%
Muut toimintatuotot	5	201,1%	80	843,7%	3	3	100,0 %	3	100,0%	10	26,3%
Valmistus omaan käyttöön			3	9,2%	54	54	100,0 %	54	100,0%	30	182,8%
Toimintakulut	-1 050	25,7%	-1 115	30,7%	-4 091	-4 091	100,0 %	-4 091	100,0%	-3 628	112,7%
Henkilöstökulut	-266	27,0%	-266	29,4%	-985	-985	100,0 %	-985	100,0%	-902	109,2%
Palvelujen ostot	-451	25,7%	-468	34,3%	-1 753	-1 753	100,0 %	-1 753	100,0%	-1 362	128,7%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-279	23,2%	-334	27,1%	-1 202	-1 202	100,0 %	-1 202	100,0%	-1 230	97,7%
Muut toimintakulut	-54	36,0%	-48	36,1%	-151	-151	100,0 %	-151	100,0%	-134	112,8%
Toimintakate	675	22,8%	541	15,0%	2 954	2 954	100,0 %	2 954	100,0%	3 603	82,0%
Rahoitustuotot ja -kulut	1	-0,1%	0	-0,1%	-488	-488	100,0 %	-488	100,0%	-486	100,3%
Vuosikate	675	27,4%	541	17,4%	2 466	2 466	100,0 %	2 466	100,0%	3 117	79,1%
Poistot ja arvonalentumiset	-570	34,0%	-515	33,0%	-1 678	-1 678	100,0 %	-1 678	100,0%	-1 560	107,5%
Tilikauden tulos	106	13,4%	27	1,7%	789	789	100,0 %	789	100,0%	1 556	50,7%
Tilikauden yli-/alijäämä	106	13,4%	27	1,7%	789	789	100,0 %	789	100,0%	1 556	50,7%

Tuusulan kunta – Osavuosikatsaus tammi-huhtikuu 2019

Talous

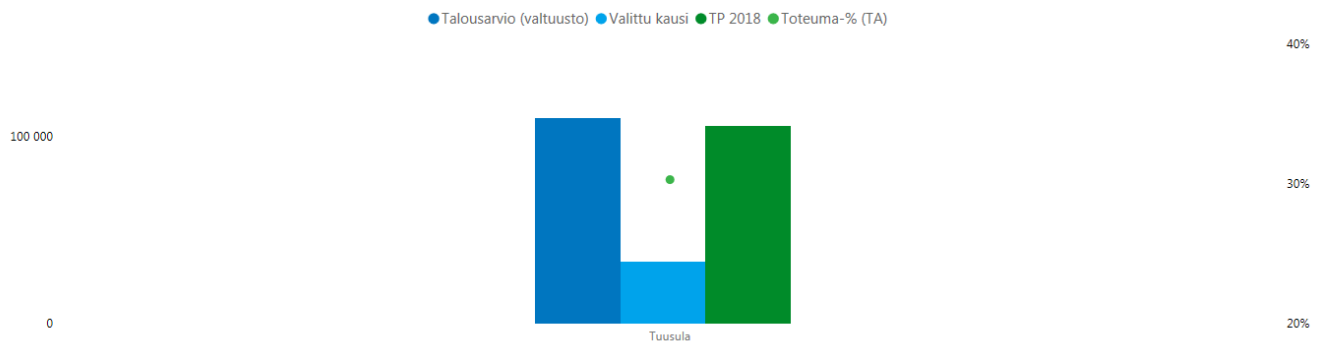
Tammi- huhtikuussa Tuusulan osalta menot toteutuivat kirjanpidon mukaan 33 865 000 euron suuruisina (toimintakulut, 1 000 € tarkkuus), toteumaprosentin ollessa 28,3 %. Tasaiseen kertymään verrattuna, huhtikuussa menoista saisi olla käytettynä enintään 33,2 %, jotta talousarvio toteutuisi tasaisesti. Tuusulan osalta yksikään palvelualue eikä hallinto ole ylittänyt tasaista kertymää, mutta talouden toteutumisessa ja seurannassa oli haasteita alkuvuoden aikana muun muassa henkilöstön palkkoihin, omaishoidon palkkioihin, asiakaspalvelun ostoihin sekä laskujen taannehtivaan käsittelyyn liittyen. Huhtikuun osalta, kirjanpidosta puuttui kuntayhtymä-tasolla ostolaskuja yhteensä 18,6 miljoonan euron edestä. Tuusulan osalta kirjanpidon raporteista puuttuva osuus olisi arviolta noin 3,5 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi pitää ottaa huomioon kirjanpidon varhaisesta sulkeutumisajankohdasta johtuva laskuttamaton osuus, joka on Tuusulan osalta noin 1 000 000 euroa seurattavalta kuukaudelta. Kun tämä euromäärä (4,5 m€) lisätään palvelualueen toteumaan, olisi todellinen toteumaprosentti 32,1 %. Tulopuoli ei ole myöskään ajan tasalla johtuen kirjanpidon varhaisesta sulkeutumisesta. Mikäli puuttuvia laskuja ei oteta huomioon, toimintakate antaa liian optimistisen kuvan talouden toteutumisesta tammi-huhtikuun aikana.

Ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä kunnille ei esitetä tarpeita määrärahamuutoksille. Kuntayhtymässä palveluiden todellisen käytön mukainen tasauskalkutus tapahtuu jäsenkunnille osavuosikatsauksien ja tilinpäätöksen mukaisessa syklissä huhti-, elo- ja joulukuun kirjanpidon toteumaan, palveluyksiköiden kuntakohtaisiin suoritteisiin sekä Numeruksen laskentaan perustuen. Osavuosikatsauksen aikataulun mukaisella tasauskalkutuksella pyritään ajantasaiseen kustannuseurantaan ja reagoimaan mahdollisiin määrärahamuutostarpeisiin. Varovaisuuden periaatetta noudattaen, ensimmäisen vuosineljänneksen osalta ei kuitenkaan tehdä tasauskalkua johtuen muun muassa kirjanpidon ulkopuolelle jääneiden menojen suuruudesta.

Alla on kuvattu Numerus-järjestelmästä saatu, kuntalaskutuksen pohjana käytettävä tietopakettikohtainen erittely Tuusulan osalta aikaväliltä tammi-huhtikuu 2019. Numerus-järjestelmä kuvaa toimintakatetta, joka ottaa mukaan hallinnon vyörytykset sekä oman toiminnan kustannukset myös siten, jos kunta on käyttänyt palveluita Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän alueen muissa kunnissa. Edellä mainittujen syiden vuoksi, luvut poikkeavat organisatorisesta kirjanpidon raportoinnista. Toimintakate on Tuusulan osalta 30,2 %.

Kunta Tietopaketti	Tuusula TP 2018	Talousarvio (valtuusto)	Valittu kausi	Toteuma-% (TA)
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	1 413	1 462	444	30,4 %
Ensihoidon tietopaketti	1 252	1 640	319	19,5 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	39 806	39 434	15 199	38,5 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	17 502	21 694	6 012	27,7 %
Kuntoutuksen tietopaketti	2 730	2 056	1 038	50,5 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	13 057	13 214	2 972	22,5 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	3 013	3 057	735	24,0 %
Päivystyksen tietopaketti	83	181	89	49,4 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	3 713	3 713	448	12,1 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	13 970	14 416	2 987	20,7 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	9 779	9 343	3 146	33,7 %
Yhteensä ilman hallintoa	106 319	110 209	33 391	30,3 %
Hallinto	69	850	153	18,0 %
Yhteensä	106 388	111 059	33 544	30,2 %

Talousarvio, Valittu kausi (tammi-huhtikuu 2019), TP2018 (t€) ja toteuma-% (TA) kunnittain

Keskeiset muutokset palvelutuotannossa

Ikäihmiset ja vammaiset (hoito- ja hoivapalveluiden tietopaketti, vammaisten tietopaketti)

Ikäntyneiden ympärivuorokautisten palvelujen tulosalueen painopisteinä vuodelle 2019 ovat toimintayksiköiden toimintatapojen, toiminnan sisällön ja laadun yhdenmukaistaminen. Toimintamalleja kehitetään aktiivisessa yhteistyössä muiden tulosalueiden, yksiköiden henkilöstön ja asiakkaiden sekä muiden toimijoiden kanssa. Johtamisen foorumit on määriteltä ja toimeenpanon koordinoitua työstetään. Palvelujen kehittämisessä vuonna 2019 korostuu tulosalueen palvelulupauksena annettun

asiakslähtöisyyden lisääminen, asiakkaan aito kohtaaminen, kuuleminen ja mielekkään, aktiivisen ja omannäköisen elämän mahdollistaminen yksilöllisesti. Toimintayksikkökohtaisissa palvelulupauksissa on huomioitu yksikön toiminta ja asiakaskunta. Jokainen yksikkö on myös laatinut osallisuussuunnitelman asiakkaiden osallisuuden lisäämiseksi. Lisäksi toimintayksiköt ovat päivittäneet omavalvontasuunnitelmansa yhdessä henkilöstön kanssa toi-

20.5.2019

minnan läpinäkyvyyden varmistamiseksi. Tuusulan alueen talouden tasapainon saavuttaminen on haasteellista, johtuen muun muassa palvelujen tuotantokustannusten noususta, jota varten ei ole tehty talousarviovarausta sekä lisääntyneestä asiakaspaineesta. Edellä mainitut seikat aiheuttavat suurta epävarmuutta taloudellisen resurssin riittävyyteen vaikka asiakasmäärän kasvuun on joiltain osin varauduttu talousarviossa, nettokasvun arvioitiin Tuusulassa vuodelle 2019 olevan 11 paikkaa. Vuonna 2019 prosessien laatua ja valvontaa kehitetään tiedolla johtamalla niin ostopalveluissa kuin omassa toiminnassa, muun muassa yhtenäistämällä seurantamittarit. Taloustietojen ja suoritustietojen saanti ja tiedonkeruu on osoittautunut alkuvuodesta erittäin haasteelliseksi. Käytössä on useita eri tietojärjestelmiä, joihin aiemmin kerätty tieto ei ole yhtenäistä eikä tiedonkeruun yhteyshenkilöitä ole ollut tiedossa. Ajantasaista luotettavaa tietoa ei ole ollut käytettävissä ennusteisiin, mikä on lisännyt toiminnallisia riskejä.

Vammaisten henkilöiden palvelut ovat jatkuneet pääsääntöisesti laajuudeltaan ja sisällöltään viime vuoden loppupuolta vastaavina. Vuoden 2018 tammi-huhtikuuhun verrattuna asiakasmäärät ovat kasvaneet erityisesti henkilökohtaisessa avussa (huhtikuu 2018: 140 asiakasta, huhtikuu 2019: 157 asiakasta). Kasvua on ollut myös kuljetuspalveluissa (huhtikuu 2018: 515 asiakasta, huhtikuu 2019: 533 asiakasta). Asiakasmäärien kasvusta johtuen, alueella arvioidaan ylitysuha, jonka euromäärä tarkentuu toisen osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Terveys- ja sairaalapalvelut

Tuusulan terveysasemilla jatkui yhteyshenkilötoimintamalli, joka pilotoi kuntayhtymän alueella uutta vastaanottojen toimintatapaa. Malli perustuu tiimitoimintaan. Kantatiimissä hoide-

taan pitkäaikaissairaita ja episoditiimissä potilaita, joiden sairaudella on alku ja loppu. Erillistä kiirevastaanottoa ei ole. Vaativimmat ambulanssipotilaat kuljetetaan Järvenpään JUST akuuttiin. Potilaat asioivat suoraan nimetyin, useimmiten hoitajayhteyshenkilönsä kanssa kaikissa asioissaan. Yhteyshenkilö on aktiivisesti ja ennakkoiden yhteydessä potilaisiin, jolloin potilaan tarve asioida vastaanotoilla vähennee. Lääkärillä on tiimissä vahva konsultoiva rooli ja toiminnassa hyödynnetään etäkontaktointia, silloin kun se potilaan tarpeen ja ominaisuuksien osalta sopii. Toimintatapamuutoksen ja tilaremontin valmistumisen myötä Hyrylän vastaanotto toiminnan käytössä olevaa työhuonemäärää vähennettiin kuudella. Lääkärien kiireettömän vastaanottojen saataavuus on alle kuntayhtymän tavoitteen T3 <14.

Hyrylä: 2-7 päivää (eri viikkojen keskiarvon hajontaa)

Jokela : 1-7 päivää

Kellokoski: 1-5 päivää

Suun terveydenhuollon toiminta jatkuu entisenlailla. Cerek-laite on hyvin käytössä- 140 hoitoa vuoden 2019 aikana. Kellokosken koululla otettu käyttöön koululaisten suun tarkastuksissa mobiili hoitoyksikkö, Pop up toiminta on laajentunut.

Erikoissairaanhoidon osalta, alkuvuodesta on maksettu kalliin hoidon tasausmaksu 1 082 000 euroa, jolle ei ole talousarviossa määräraha-vaarausta.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut, lapset, nuoret ja perheet

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumis- palveluiden osalta Tuusulan asiakasmäärä on pysynyt lähes samana vuoden edetessä – tammikuussa palveluiden piirissä oli 92 asiakasta ja huhtikuun lopussa 94 asiakasta – määrä on huhtikuun lopussa 2,2 % enemmän

20.5.2019

kuin viime vuoden samaisena ajankohtana (huhtikuu 2018: 90 asiakasta). Kirjanpidosta puuttuu vielä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden laskuja, mutta karkea arvio asumispalvelujen kustannuksista ensimmäisellä vuosineljänneksellä on noin 100 000 euroa. Talousarviossa varatut määrärahat (n. 1,2 m€) vaikuttavat tällä hetkellä riittävän eikä ylitysuhkaa ole.

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän organisaatio on muuttanut palvelurakennetta ja johtamista Tuusulassa paljon. Tuusulan lastensuojelun avohuollon johtaminen on yhdistetty Mäntsälän ja Pornaisten lastensuojelun johtamiseen ja lastensuojelun sijais- ja jälkihuollon johtaminen Järvenpään sijais- ja jälkihuollon johtamiseen. Tuusulan ja Mäntsälä-Pornaisten lastensuojelun avohuollosta vastaa yhteinen lastensuojelun avohuollon esimies ja Tuusulan ja Järvenpään sijais- ja jälkihuollosta vastaa yhteinen sijais- ja jälkihuollon esimies. Palvelurakenteen muutos on tapahtunut myös palveluiden välillä, kun perhesosiaalityö on perhekeskuspalveluiden puolella ja lastensuojelu omalla tulosalueellaan.

Rakenteiden muuttuminen on lastensuojelun arjessa näyttäytynyt haastavana. Esimiesten vaihtuminen ja totuttujen työtapojen muuttuminen on näkynyt henkilökunnan työhyvinvoinnin heikentymisenä ja myös asiakastyön sujumisessa. Tuusulan lastensuojelun kodin ulkopuoliset sijoitukset ovat lisääntyneet ajalla 1-4/2019 ollen 1,5 % 0-17-vuotiaiden ikäryhmästä kun vastaava luku vuonna 2018 oli 1,2 % 0-17-vuotiaiden ikäryhmästä. Vastaanotto- ja arviointiyksikkö Koivukuja ei ole alkuvuoden 2019 aikana kyennyt vastaanottamaan kaikkia kiireellistä tai avohuollon sijoitusta tarvitsevia lapsia vaan lapsia on jouduttu myös kiireellisissä tilanteissa sijoittamaan yksityisten palveluntuottajien paikkoihin. Riskinä on sijoitusten pitkittymisen tarpeettomasti ja kustannusten kasvaminen.

Liitteet

Seudulliset palveluyksiköt

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
 Palvelualue
 Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja
 Risto Mansikkamäki

Olennaiset tapahtumat tammi-huhtikuu 2019

Tuusulanjärven kunnostushanke siirtyi vuoden 2019 alussa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymältä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen hoidettavaksi. Samalla ympäristökeskuksen vastuulle siirtyi myös Järvenpään alueella toteutettavan *Hulevedet haltuun - Loutinoja kuntoon* -kärkihankeen valuma-alueen karttatarkastelut ja veden laadun seurantoihin osallistuminen.

Ympäristökeskus on jatkanut keväällä 2018 käynnistynyttä maatalouden vesiensuojeluhanketta *VILKKU Plus*, jonka yhtenä keskeisenä tavoitteena on toteuttaa maanviljelijöiden neuvontaportaali. *VILKKU Plus* -hankkeeseen osallistuvat ympäristökeskuksen sopijakunnista Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula.

Ympäristökeskuksen terveystalvonnann ja eläinlääkintähuollon palveluyksiköt ovat jatkaneet Uudenmaan maakunnan muiden ympäristöterveydenhuollon viranomaisien kanssa maakunnallisen yhteistyön kehittämistä sote- ja maakuntauudistuksen kariutumista huolimatta. Terveystalvonnann palveluyksikössä on lisäksi otettu käyttöön uusi, valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä (VATI).

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta käsitteli loppuvuodesta 2018 Focus-alueen maanrakentamista edellyttävät luvat ja antoi alkuvuodesta 2019 Vaasan hallinto-oikeudelle lausuntonsa niistä tehtyihin valituksiin.

Ympäristökeskus on alkuvuodesta 2019 käynyt kunta-kohtaiset kehittämiskeskustelut kaikkien sopijakuntiensa kanssa.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus vietti 10-vuotisjuhlaansa 1.4.2019 järjestämällä juhlaseminaarin vesiturvallisuuden riskeistä ja mahdollisuuksista.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa vuonna 2019 ohjaavat seuraavat ympäristökeskuksen strategiaa täydentävät tavoitteet. Myös sellaiset palvelusitoumukset ja toiminnalliset päämäärät, joille palvelusuunnitelmassa ei ole asetettu erillisiä tavoitteita, ovat ympäristökeskuksen toimintaa ohjaavia.

Ympäristökeskuksen hallinto (18313001)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Risto Mansikkamäki

Ympäristökeskus toimii joustavasti ottaen huomioon asiakkaidensa ja sopijakuntien tarpeet. Ympäristökeskus on seudullisesti tunnettu ja siellä on helppo asioida. (palvelusitoumus)

1. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminta on järjestetty ottamalla huomioon toimintaympäristön muutokset, viranomaisvelvoitteet, sopijakuntien palvelu- ja yhteistyötarpeet sekä asiakkuuksien kokonaisvaltainen hallinta.

Mittari:

- Vuoden 2019 aikana on selvitetty sote- ja maakuntauudistuksen, ympäristökeskuksen viranomaistehtävien toimivuuden sekä asiakkuuksien hallinnan vaikutukset ympäristökeskuksen toiminnan organisointiin ja resursointiin niin, että tarvittavat muutokset voidaan tehdä hallitusti ja oikea-aikaisesti.
- *Seuranta: Vireillä olleen sote- ja maakuntauudistuksen kariuduttua ympäristökeskus varautuu kehittämään toimintaansa nykyisen palvelukokonaisuuden puitteissa. Ympäristökeskus tulee tästä huolimatta käymään kuluvan vuoden aikana lävitse kaikki palveluyksikkönsä toiminnan organisoinnin ja resursoinnin näkökulmasta. Ympäristövalvonnan palveluyksikköä koskeva selvitys voidaan ottaa huomioon jo vuoden 2020 talousarvioesityksessä.*

Ympäristövalvonta (18313101)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: ympäristövalvontapäällikkö Katariina Serenius

Ympäristökeskus tuottaa palvelunsa taloudellisesti ja tehokkaasti. (palvelusitoumus)

2. Ympäristövalvonnan prosessit ovat tehokkaita, tehtävät on riskiperusteisesti priorisoitu ja käytössä on tehokkaat työkalut.

Mittari:

- Valvontasuunnitelmaan sisältyvän riskiperusteisen priorisointijärjestelmän toimivuutta arvioidaan ja siihen tehdään tarvittaessa parannuksia vuoden 2019 loppuun mennessä.
- *Seuranta: Työ on vasta alkamassa.*

Ympäristökeskus toimii ratkaisukeskeisesti ja yhteistyöhakuisesti. (palvelusitoumus)

3. Ympäristövalvonnassa on mahdollista hyödyntää sähköistä asiointia.

Mittari:

- Sähköisesti toimitettujen hakemusten määrä.
- *Seuranta: Lupapisteessä on alkuvuonna tullut vireille 15 hakemusta. Viime vuonna samaan aikaan vireille oli tullut 12 hakemusta.*

Ympäristönsuojelu (18313201)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen

Keski-Uudenmaan ympäristön tila ei heikkene, ja monella osa-alueella ympäristön tila on parantunut. (toiminnallinen päämäärä)

4. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus edistää kuntien ja muiden toimijoiden ympäristövastuullista toimintaa.

Mittari:

- Alueen ympäristövastuullisia toimijoita kannustetaan Keski-Uudenmaan ympäristöpalkinnolla.
- Jatketaan *Viljelijälähtöistä tiedonvälitystä maatalouden vesiensuojelusta Keski-Uudellamaalla (VILKKU Plus)* -hanketta Tuusulanjärven valuma-alueella, Mäntsälässä ja Nurmijärvellä.
- *Seuranta: Ympäristöpalkinto jaetaan maailman ympäristöpäivänä 5.6.2019. VILKKU Plus- hanke on käynnissä hankeohjelman mukaisesti.*

**Keski-Uudellamaalla toimitaan vastuullisesti ilmasto-
muutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.** (toiminnallinen päämäärä)

5. Keski-Uusimaa on ilmasto vaikutuksiltaan hiili-neutraali vuoteen 2050 mennessä. Alueen ominaispäästöt ovat pienentyneet 33 % vuodesta 1990 vuoteen 2020 mennessä.

Mittari:

- Ympäristökeskuksen johdolla laaditaan KUUMA-seudulle hyväksyttäväksi uusi päivitetty ilmasto-ohjelma vuoteen 2035 asti. Tavoitteena on vähentää seudun kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoteen 2035 mennessä.
- Julkaistaan Ilmastokatsaus 2018, joka seuraa ja vertailee Keski-Uudenmaan kuntien ilmasto-työn etenemistä sekä päästö- ja energiasäästötavoitteiden toteutumista.
- *Seuranta: KUUMA-seudun uusi ilmasto-ohjelma sekä Ilmastokatsaus 2018 valmistuvat syksyllä 2019.*

Terveysvalvonta (18313301)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: vs. terveysvalvonnan päällikkö Jaana Niemi-Aro

Ympäristökeskus kehittää aktiivisesti toimintaansa ja eritystilannevalmiuttaan sekä työntekijöiden osaamista muuttuvissa olosuhteissa. (palvelu-sitoumus)

6. Terveysvalvonnan tulosyksikkö kehittää aktiivisesti valtakunnallisesti yhdenmukaista ympäristöterveydenhuollon viranomaistoimintaa.

Mittari:

- Terveysvalvonta ottaa käyttöön uuden valtakunnallisen Vati-asiakastietojärjestelmän vuonna 2019.
- *Seuranta: Vati-asiakastietojärjestelmä on otettu käyttöön.*

Ympäristökeskus tuottaa palvelunsa taloudellisesti ja tehokkaasti. (palvelusitoumus)

7. Terveysvalvonnan suunnitelmallinen valvonta on tehokasta.

Mittari:

- Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista tehdään vähintään 85 % ja kaikkiin kohteisiin, joissa havaintaan elintarviketurvallisuutta vaarantavia epäkohtia, tehdään seurantatarkastus.
- *Seuranta: Vati-asiakastietojärjestelmän käyttöönotto on hidastanut suunnitelmallisen valvonnan toteutumista alkuvuodesta.*

Eläinlääkintähuolto (18313401)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: eläinlääkintähuollon päällikkö Maija Kalioniemi

Ympäristökeskus kehittää aktiivisesti toimintaansa ja eritystilannevalmiuttaan sekä työntekijöiden osaamista muuttuvissa olosuhteissa. (palvelu-sitoumus)

8. Eläinlääkintähuollon tulosyksiköllä on hyvät valmiudet sote- ja maakuntauudistuksen läpivientiin omassa toiminnassaan.

Mittari:

- Asiaa käsitellään eläinlääkintähuollon yksikkökouksissa vuonna 2019 ja valmistelussa tarvittavat aineistot toimitetaan ajoissa maakunnan valmisteluorganisaation käyttöön.
- *Seuranta: Ennen maakuntahankkeen kaatumista on toimitettu tarvittavat aineistot valmisteluorganisaatiolle ja asiaa on käsitelty eläinlääkintähuollon yksikkökouksissa.*

Maaseututoimi

Tulosalueen palveluajatus

Mäntsälän kunta huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuhallinnon järjestämisestä Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien alueella. Yhteistoiminta-alue toimii hallinnon toimialalla nimellä Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut.

Maaseutuvirasto on asettanut yhteistoiminta-alueille palvelutavoitteet ja valvoo niiden toteutumista. Palvelutavoitteet on kuvattu Mäntsälän kunnan ja Maaseutuviraston välillä tehdyssä maksajavirastosopimuksessa. Paperilomakkeiden käsittely työllistää hallintoa huomattavasti sähköisiä hakemuksia enemmän, jonka vuoksi sähköisen asioinnin lisääminen on yksi toiminnan tavoitteista.

Olellaiset tapahtumat tilikauden aikana

Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalveluiden henkilöstö osallistuu vuosittain Maaseutuviraston

keväällä järjestämiin koulutuksiin tukijärjestelmien muutoksista. Yhteistoiminta-alueen henkilöstö puolestaan järjestää koulutusta alueen viljelijöille. Kevään 2019 aikana järjestettiin myös useita viljelijöille suunnattuja koulutuksia yhteistyössä alueella toimivan viestintähankkeen kanssa.

Vuoden 2019 tukihakua päättyy 17.6., joten lopullinen hakemusten määrä ei ole vielä tiedossa. Vuonna 2018 tukea haki 938 tilaa, joista 90,7 % palautti hakemuksen sähköisesti. Viljelijöitä on kannustettu käyttämään sähköistä tukihakua. Tarvittaessa sähköisen hakemuksen voi jättää toimistolla maaseututoimen asiakaskäyttöön varatulla tietokoneella.

Suurin osa yksikön kustannuksista muodostuu henkilöstökuluista ja kiinteistön kustannuksista. Kuluvalle vuodelle ei ole suunniteltu erityisiä hankintoja. Tilinpäätösennusteessa ei ole odotettavissa merkittäviä poikkeamia talousarvion toteutumisessa. Tilinpäätösennuste on talousarvion mukainen.

HOLHOUSTOIMEN EDUNVALVONTAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Asiamies Arto Nätkynmäki

Olennaiset tapahtumat tammi-huhtikuussa

Tulosityksikkö toimii uusitulla nimellä ja vain yleiseen edunvalvontaan keskittyneellä tehtävällä talous- ja velkaneuvonnan siirryttyä oikeusaputoimistolle ja sosiaali- ja potilasasiamiehen tehtävien Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle.

Yleisen edunvalvonnan henkilöresurssi kasvoi johtavan yleisen edunvalvojan viralla. Tarkastelujakson aikana yksikössä on henkilövaihdosten jälkeen aloittanut kaksi edunvalvontasihteeriä.

Tavoitteet ja mittarit

Edunvalvonnan tarkoituksena on valvoa niiden henkilöiden etua ja oikeutta, jotka eivät vajaanvaltaisuuden, sairauden, poisolon tai muun syyn vuoksi voi itse pitää huolta taloudellisista asioistaan (Laki holhoustoimesta 1 §). Edunvalvonnassa toimitaan siten, ettei päämiehille synny ehkäistävissä olevia oikeudenmenetyksiä edunvalvojan tehtävän alettua.

Yleisen edunvalvonnan palvelua tuetaan Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Pornaisten ja Tuusulan asukkaille oikeusministeriön alaisen Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin kanssa voimassa olevan ostopalvelusopimuksen perusteella.

Mittarit:

Päämiesten määrä / henkilötyövuodet (tehokkuus)

1. Maistraatin suorittamat tilintarkastukset
2. Päämiesten antama palaute ja asioiden seuranta.

Tunnuslukuja

Edunvalvonnan päämiehiä 31.3.2019 oli 801. Päämiesten määrä on ollut lievässä kasvussa ja asettaa yksikön toimintakyvylle ja resurssien täysipainoiselle käytössä ololle jatkuvan haasteen. Yksikön tehokkuusluku myönnettyin resurssein (801:11) on yleisen edunvalvonnan alalla korkea (73).

Vuositilit päämiesten tulojen ja omaisuuden hoidosta tehdään keväisin 31.5. mennessä. Maistraatin tileistä tekemien huomautusten määrän tavoitellaan olevan vähäinen.

Päämiesten tai näiden läheisten tekemiä palautteita käsitellään yhdessä edunvalvojen kanssa. Vakavia virheitä ei tarkastelujaksolla ole sattunut